

**ELŐFIZETÉS**

**HELYBEN:**  
Egy évre ..... 24 korona  
Egy hónapra ..... 2 korona.

**VIDÉKEN:**  
Egy évre ..... 25 korona  
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f

**HIRDETÉSEK:**  
4-heteses példát sor egyszer 20 Ft,  
minden következőnél 16 Ft-ért.  
Nyitászó példát sor 40 Ft-ért.

# ARADI KÖZLÖNY

**POLITIKAI NAPILAP.**

**SZERKESZTŐSÉG:**

Aradi és eszaki egyetemi  
vasutak palotájában  
TELEFON-SZÁM: 227

**KIADÓHIVATAL:**

Aradi Nyomda Részvénytársaság.  
József főherceg-ut 22.  
TELEFON-SZÁM: 152.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ  
**STAUBER JÓZSEF**

Vasárnap, szeptember 1.

**Mai számunk főbb közleményei:**

- Egyetértés az ellenzéken . . .
- Új vasútvonal Arad—Debrecen között.
- Olaszország békefeltételei.
- Vizbefut tizenkét magyar huszár.
- Baich bárónő házasság közvetítője.
- Százezer katona.
- Temesvári hadosztály aradmegyei falvakban.
- Hárti Lujza szeparében.
- Az aradi pilóta iskola.
- Város-esztétika.
- Elcsábított aradi urifü.
- Halálugrás negyvenöt méter magasságból.
- Tarkaságok.

## A pénz nagy öszének elébe.

Arad, augusztus 31

— Csak már meg volnék verve, — sóhajt föl a rossz Józsi, aki egy-némely okok miatt a szülői fenyték bizonyosságának néz elébe. Csak már meg lennék verve, — gondoljuk mindannyian, amikor egy borzalmakkal, a válságnak felső fokával fenyegető ösznek nézünk elébe. Csak már átszenvedtük volna azt az időszakot, amelyről nem tudjuk: a szomszédunkat fogja elpusztítani, vagy bennünket. Ma még elképzelhetetlenül áll előttünk, hogy a mai rossznak még nagyobb, kegyetlenebb rossz lehet a folytatása: ha már túl lennénk rajta.

Valljuk be: a mai állapotnak ez az idegcsavaró, lázas várakozás a legrosszabb oldala. Mindennap új rémhirt hoz az ujság a kávénk mellé, amelyet azelőtt olyan friss

testtel, úde kedélylyel költöttünk el. Részint tények, a más vidéken főként pedig a fővárosban történt összeomlásokról, válságokról, de még inkább profécia. Mintha messziről az árviz morajlását, partokat tépő dübörgését hallanók, és várjuk: mikor jutnak el ide a megdühödött vizek?

Komoly idők ezek, — de azért a legvégső kétségbeesésre nincsen ok. Különösen ott, ahol nincs minden homokra építve, a gerendák elég régiak és erősek és a falak nem repednek szét az első földmozdulattól. És talán nem idő előtt való megnyugtató, hogy nálunk, Aradon, kevesebb ok van a rettegesre és több a remény arra, hogy a katasztrófális idők a lehető legkevesebb kárral fognak elvonulni fölöttünk.

Gazdasági dolgokban nincs helye az optimizmusnak. Azért a tényekre akarunk rámutatni, amelyek a biztató következtetésre alapot adnak. Ezek a tények többnyire mind olyan dolgok, amelyeket többnyire azelőtt — igen rövid idő előtt — kárhoztunk, rekrimináltunk.

Az egyik: „a vállalkozási kedvnek, az alapítás invenciójának hiánya.“ A vállalkozási kedv igen szép, de könnyen szertelenségbe viszi az embereit. Például, a mi Budapesten sűrű eset volt, hogy valaki tíz-huszezer koronával nagykereskedést csinált és vállalkozó kedvében szerzett hozzá kétszázezer korona adósságot. Vagy ha azzal az ötezer koronával, amelyet szintén kölcsön vett, nagyméretű telekspekulációba nyult. Még sűrűbb volt az eset, ha elenyésző fedezet mellett nyakig furdott az ér-

tékpapir-angazsmánokban. Ez egészségtelen, természetellenes dolog volt, a takarónál jóval messzebb nyújtózás gyakorlata, amelynek meg kellett magát boszulnia. Ott, a hol az ilyesmi tultengett, sajnálni lehet a bajokat, amelyek hatását az egészséges üzlet is érzi, de csodálni nem igen lehet.

Még rövid idő előtt nagyon irigyeltük azokat a városokat, amelyek az egymás háta mögé épített háromemeletesek, paloták sokaságával, pompájával főztek le bennünket. Nézzünk szét, — a legnagyobb szorultság, a legtöbb recsegés ép azokban a városokban tapasztalható, ahol ez a szapora háromemeletesítés grasszált. Mert a mint az elegánsul öltözött emberre sincsenek ráirva az árverési végzések, amelyeket ellene kitztek, a háromemeletesek nézői se tudják, hogy néha milyen kis erővel, a hatalmas kockázatnak ugyszólván minden fedezete nélkül fogtak hozzá. Az a pénz, amelyet a szügségtelen, elég jövedelmet nem hajtó háromemeletesekbe vakoltak be, — az hiányzik most legjobban az üzleti életben.

És elégszer kaptak szemrehányást a bankok, a takarékok nálunk azért a konzervativizmusért, hogy „a vasszekrényeikben heverő milliókat“ nem használták föl gyárak, ipartelepek alapítására. Fájnak ugyan a hiányzó gyárak, de mintha most megbocsáthatnók a bankoknak ezt a hibát. Mert a gyárak többnyire a leginkább pénzéhes valamik. És mégis jobb, hogy a konzervativ, öreg bankok olyan kölcsönökbe tömtek a takarékbetétek millióit, ahonnan a beváltott váltók, törlesztések révén állan-

## A hája.

Irta: Falk Richárd.

A Tiról felől robogó gyorsvonat első osztályú félfülkéjében egy fiatal ember azzal üzte el az éjszakai utazás unalmát, hogy egyik cigarettát a másik után szívta. Kellemes dohányillat közepette pőfékelt s azon fáradozott, hogy anyira sűrű füstfellegekkel övezze magát körül, amelyen a befüggönyözött buráju lámpás szagatatlan pisálkozó fénye ne tudjon keresztülhatolni. Izgatta ez az olimpuszi félhomály, hozzáillett elkeseredett, unott kedélyhangulatához. Időnkint végigsimogatta az ablakok függönyét, nehogy a pustervölgyi havasokkal kacérokodó holdfény betolakodjék a jóleső szürkületbe.

A vonat dübörögve, zakatolva iramlott tovább. Bánky Flóris a döccanésekből kiérezte: hidon, vagy alaguton viszi-e át a szakadatlanul pőfékelő, náthás bömböléseket hallató szörnyeteg. Eleinte különféle nótákat zümmögött az egyhangu, ütemes zakatolásra. Megunta ezt és ismét visszatért minden keserűség, unalom, életfáradtság, színtelenség, céltalanság, buta elkeseredettség kuforrására: önmagára.

Aludni nem akart, de nem is tudott. Abban az állapotban volt, amikor az ember akaratlanul is, sőt önmaga bosszantására lelkielgyengések és elszámolások készítésével foglalkozik. Nyaralása előtt sikerült bebizonyítania saját-maga előtt, hogy az általános, de tulajdonképpen ok nélküli kedvtelenség, az örökös feszült-

ség és a valamire való várakozás érzése tisztán ideges tünetek csoportosulása. Környezet és levegőváltozás megszünteti a kínzó és céltalan töprengéseket. Ezzel a reménnyel indult neki a felsőtiróli hegyeknek. De sem az akarattal választott, butító semmittevés nem altatták el tépelődő agyát, amelyen most is rajta égett a gyötrő s megválaszolhatatlan kérdés bélyege, mintha minden egyes betűjét izzva érezné s isteregni homlokán keresztül: miért is él ő tulajdonképpen?

Ez a kérdés marcangolta már régóta. Nem emlékezett reá, hogyan került felszínre gondolatának áradatában ez a filozófusnak való kérdés. Nem tudott tőle szabadulni. Ép annyit kellett küzdenie, mint másnak. Ép olyan jó társadalmi állása volt, mint sok másnak s úgy találta, hogy borzasztó lehet az, ha minden egyedben felülkerekedik egyszer a kérdés: miért is él tulajdonképpen. Már pedig egyszer elkövetkezik az idő s egyszer mindenki ezt a kérdést intézi önmagához. Van, akit tudományos magyarázatok, családi kötelek, téves, de kellemesen csalóka ötletek, emberi törekvések és célok megnyugtataak. De mit tegyen az olyan férfi, aki életében előre, hátra tekint s nem tud választ adni erre az ostoba kérdésre. Az ilyen aztán osztályosa lesz annak a szomorú buvár sorsának, aki örökösön a mélybe száll és keresi az élet gyöngyét.

Bánky Flóris most kezdett közeledni a megnyugvás állomása felé. Kérezte ugyan a szofizmat, de a magamagára vonatkoztatott,

specializáló elmélkedés arra a következtetésre vezetett, hogy ő azért él, hogy keresse a maga élete célját. Kicsit bolondosan, különösen hangzott, de tetszett neki a felelet. Még a vonat is helyeslőleg kattogott hozzá.

Kissé megkönnyebbült. Mesebeli hercegnek képzelte magát. Mihelyt fölfedezte élete célját, felszabadul a varázslat alól. A zavaró, bántó kérdés kísérteties árnya nem fog többé visszatérni hozzá s nyugodtan él tovább. A többiekre, az emberekre gondolt s elterelte magáról a figyelmét. Hogy itt tartott, már ezt is eredménynek becsülte. Mért élnek például a többiek? Hogy tegyenek, elkövessenek valamit. Lehet, hogy valaki már tizennyolc, huszonöt, harminchat s ki tudja mennyi idős korában már el is érte azt a célt, amiért teremtődött. Aztán él tovább.

Egyik lehetetlen példa a másik után ötlött eszébe. Miért él egy szegény levélhordó? Ha egyetlenegyszer is valakinek olyan levelet készít, ami annak végtelen örömet okoz, akkor már megvan a válasz a kérdésre. Miért élt Szakács Döme, a gazdag földbirtokos? Hogy ötvenéves korában meghaljon s hátrahagyjon egy bájos özvegyet, aki végre azé lehetett, akit szeretett. Ilyen es ehhez hasonló fura példák után meges következtetésre jutott. Mindenki a mások boldogságáért él. Mihelyt valaki valakit boldoggá tett, nagy, komoly és tartós boldogságot értve alatta, nem muló örömeit, akkor már elérte élete célját.

Bánky Flóris nem emlékezett rá, hogy

dóan visszatér valami és a legegésőbb pénzükségletet kielégítheti, mintha a pénznek java (amint több budapesti közpénztár azt sunyli) a gyárakba lenne tömve, ahonnan azokat szükség idején kivonni, mobilizálni nem lehet. Sőt ellenkezőleg, az ipartelepek ilyenkor még több pénzt követelnek s a bank kénytelen tovább-tovább menni.

Egy azonban bevált, amelyet más időkben is hangoztattunk. A vidéki városok pénz-életének szemlélői körülbelül azt a megfigyelést tehetik, hogy a *feszültség többnyire ott a legnagyobb, ahol a legtöbb budapesti nagybanknak van affiliált intézete, vagy fiókja*. Igaz, hogy ez a jelenség többnyire a pénzintézetek túltengésével találkozunk, de a bajokat nagyobb mérvben inkább az előbbi okozza. A fővárostól függő, vezényszóra dirigált intézetek a leggyorsabbak a hitelmegvonásban és a legközömbösebbek olyan erkölcsi szempontokkal szemben, mint a minő például a helyi ipar, a helyi kereskedelem érdeke, a piac jó híre. Az olvasók emlékezhetnek arra, hogy ép az Aradi Közlöny vezetett újsághadjáratot a terv ellen, amely egy aradi pénzintézetet egy budapesti nagybank affiliációjával akart alakítani. A terv nem is sikerült s az aradi piac eddig szűz maradt a „bank-óriások“ inváziójától. Nem mondhatni, hogy az aradi pénzintézetek teljesen függetlenek lennének a főváros pénzközpontjától. Hiszen hitelét, különösen most, amikor a külföldi pénzájánlatok teljesen elmaradtak, onnantól kénytelen meríteni. De ez a viszony mégse köti le cselekvési szabadságát, erejét és nem követeli meg a teljes elzárkózást, amíg arra a legnagyobb szükség okot nem ad.

Valahogy a holló és a róka taktikáját ne olvassák ki ezekből a sorokból: szép bankok, jó bankok, okos bankok, független bankok, csak adjatok tovább is hitelt. A pénzintézetek életben az ilyen szíren-daloknak hatása nincsen. S ha a válságok sivataga bekövetkezik, akkor természetesen attól az aradi pénzüvilág se maradhat elszigetelt oázis.

De a fejeket talán nem kell elveszíteni. Nálunk is vannak beteges jelenségek:

hogy azok átéljék-e a krízist, nem tudni. De a kereskedelem, az ipar tulnyomó részben szilárd talajon él. Maradt valami a nyárs-polgár-időkből, a mi több józanságot, megfontolást, lassan-haladást, takarékoságot vitt a gazdasági életbe, s ez fölébe emelte Aradot más városoknak. Az építkezési-vágy se csapott tulmagasra; az ingatlan-spekulációt pedig jobbra máshonnan jövő beavatkozás kezdte. A tőke vigyáz magára, bevonja a vitorlát, de teljesen közömbös mégse marad a valódi szükséglettel szemben. A messzinai földrengés a várhatóakat is lerombolta. De ha a pénzpiac őszen mégse lesz olyan irtózatossá földrengés, mint a minő a messzinai volt, — annak mégis kevesebb rettegéssel nézhetünk elébe és nincsen ok, hogy mindennap újra megrémüljünk és egymást rémitgessük.

## Olaszország béke-feltételei.

— Az albán lázadás terjedése. —

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, augusztus 31.

A török kormány többé nem ur a saját házában. Hivatalosan és beismeri, hogy az albánok lázadását nem tudja leverni. Ez a veszedelmes helyzet kényszeríti a török kormányt — ost már, hogy a tripoliszi hadjáratot minden áron befejezze. A békére való remény ma ismét kedvezőbb.

Távirataink ezek:

### A béke pontok.

Párisból jelentik: Az itteni politikai körökben bizalommal várják a béketárgyalások eredményét, és azt hihetik, hogy a békekötés nem késleltetik soká. Olaszországnak feltételei a következők: 1. Olaszország tárgyalásba sem bocsátkozik az olasz parlamentben elfogadott anneksziós törvény felett. 2. Olaszország a két afrikai tartománynak sem partvidéki, sem más részét nem adja át Törökországnak. 3. Olaszország követeli, hogy Törökország a békekötés után csapatait vonja vissza Afrikából. Ha Törökország e feltételeket teljesíteni, úgy hajlandó a következőket engedni. 1. Olaszország nem ragaszkodik az annekszióknak Törökország által való elismeréséhez. 2. A szul-

tán gyakorolja egyházi fennhatóságát az afrikai tartományok felett. 3. Olaszország a török birtokokért kárpótlást fizet, amelynek összegét később állapítják meg. 4. Olaszország kiüríti a megszállott szigeteket.

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentése szerint a török és olasz küldöttek béketárgyalása kedvező fordulatot vett.

### Az albánok lázadása.

Üszküib. A török kormány hivatalos jelentései ellenére is a helyzet Albániában napoként rosszabbodik, mert a rend egészen fölbomlott és nincsen olyan férfi, aki tekintélyével az albánokra hatni tudna. Ipekben a helyzet óráról-órára rosszabbodik, úgy, hogy Mitrovicából két ezredet kellett odaküldeni. Az a hír, hogy Boljetinac Isza Beránába ment, nem felel meg a valóságnak. A fölkelő vezér még Mitrovicában tartózkodik.

Szalóniki. A lázadó malisszorokat Isim környékéről visszaűzték a Mat folyó mögé és északi irányban nyomultak vissza. A lakosság, mely a falvakból menekült, lassankint ismét visszatér. A lázadó arnóták betörték a gusinjei börtönbe is és kiszabadították a foglyokat, köztük négy keresztényt. A hatóságokat értesítették, hogy két környékbeli községben nagymennyiségű bomba és robbanóanyag van összegyűjtve. Két csendőrszótályt küldtek ki oda. Az arnótáknak nyújtandó kártalanítás megállapítására kiküldött bizottság Üszküiből Vucsituba, Mitrovicába, Prisztinába, Ipekbe, Djakovába és Prizrendbe utazott el.

### Szerb izgatottság.

Belgrád. Risztovából jelentik, hogy a török kormány egy szerb állatküldeményt török területen föltartóztatott s visszaküldte Szerbiába, mert attól fél, hogy a szerbek a vasúti kocsikban bombákat helyeztek el, amelyeket titokban a fölkelők hoztak juttatni. A hír belgrádi nacionalista körökben nagy izgatottságot okozott, mert attól félnek, hogy a török kormány a Szerbia részére szállítandó ágyukat sem fogja török területen keresztül engedni.

### Enver bég.

Milánó. A Secolo jelenti Kairóból, hogy Enver bég Kirenaikából oda érkezett s onnan tovább utazik Konstantinápolyba. Az arabok azt hiszik, hogy Enver bég minden időre elhagyja őket s ezért nagyon el vannak keseredve.

bárkit is valami kiváló cselekedetével boldoggá tett volna. Szerelmében volt valami a barbár ésemberből. Durva, zsarnokoskodó természete miatt szerelme tárgyai állandó helyesére voltak kárthatva. Arról meg épen nem tudott, hogy férfi-embert az eddig elmúlt harmincegy esztendő alatt egy-egy jól szelelő szivaron kívül egyéb boldogított volna.

Elméltetését még ki kellett egészítenie azzal, hogy az életcélu szolgáló mások boldogítását csakis öntudatlanul lehet elkövetni. Az öntudatos boldogítás aféle csináltvirág s úgy tűnik elő, mintha valaki ki akarná erőszakolni az életcél, csak hogy már tulessek rajta.

— Meglátjuk, meglátjuk... — mormolta Bánky Flóris és lecsillapodva, élvezte a dohányfüst szamatát

A gyorsvonat, azon az éjszakán ki tudja hányadszorra, megállott. A kalauzok elhalkuló kiáltásaiból kisejtette, hogy az Ampezzók sarkába, Toblachba értek. Hirtelen kilincses zárcsattanást, ajtócsapkodást hallott. Valaki sietős topogással szállott föl az öblös Pullmanra. Gyenge, neszelgető léptek voltak azok. Utána nyomban kemény, férfias dobogás. A kalauz volt. Ridegen védte a leborraalózott fülkék alvó utasait.

— Itt, kérem, nincs hely.

Könyörgő, elfuló asszonyi hang esdekelt.

— Nem bánom, akárhová. Csak rejtsem el.

Bánky Flóris végigcsuszott az ülésen az ajtóig, s kissé félrelibbentette az ablakfüggönyt. Csinos, de már hizásnak induló asszony reme-

gett a folyosón a kalauz előtt. Selyem topán volt rajta. Kivágott otthonkája felett selyem belépi zizegett, s a fejről csipkekendő omlott alá. Az egész megjelenésén látszott, hogy egy hirtelen elzavart asszony kapkodva szedte magára a különben divatos és előkelő, de össze nem illő ruhadarabokat. Szinte összetett kézzel kért helyet a mogorva kalauztól, skinnek külső megjelenése elárulta a krajnai paraszt származását. Közben az asszony félelemmel halgatózott, s lopva tekintgetett a feljára felé, mintha attól féne, hogy valaki utána ronthat.

— Hová utazik tulajdonképpen? — kérdezte a vasúti — Meddig szól a jegye?

— Nincs jegyem, — szepegett a szép asszony, s megigazgatta sebtében csomóra kötött, gesztenyetarna haját. Aztán belenyúlt omlós szövetű szoknyája ráncái közé. Nagy papírpénzt vett ki belőle, s átadta a kalauznak.

Bánky úgy látta, hogy százkoronás. Közben megindult a vonat. Az asszony félig nyitott keblére szorította a kezét. A vonat mozgására valami megkönnyebbülésfélét érezhetett.

— Budapestig megyek! Ami visszajár, az a magámé.

A rosszul fizetett vasúti alkalmazottnak szikrát szórt a szemé a papírpénz láttára és sebesen utána kapott.

— De maga engem nem látott! — hagyta meg az asszony. És most gyorsan, rejtsem el.

A kalauz egy pillanatig megrökönyödött állott, s tanakodott, hová vesse az asszonyt. Nyitókulcsát hirtelen Bánky félfülkéjének ajta-

jába illesztette. Félretolta az ajtót, odébbcsapta a függönyt és bevilágított a bársonyülésű szakaszba.

— Bocsánat, nem tehettem másképp — szólt oda a közben helyére visszatért férfinak mentegetőzve.

Betolta az asszonyt, bezárta utána az ajtót és elment. Az asszony idegenkedve méregette az utast, s csak akkor bocsátotta le arcáról az ott csomóba kapott csipkekendőt, amikor a külszinről következtetve, meggyőződött róla, hogy utitársa a feltétlen uriembernek osztályához tartozik. Belesüppedt az ülésbe s fejét fáradt pihegéssel hajította az oldalfejpárnára.

Bánky a pamlag szövetén át érezte az asszony szíve dobogását. Nem tudott szabadulni a benyomás alól, hogy üldözött asszonnyal utazik tovább, és sapkája ellenzője alól lopva vizsgálta a nőt. Nem volt teljes szépség, amolyan élveteg, fehérhúsú pesti asszonynak látszott, amilyenekkel gyakran találkozott kint a Dunaparton, a sétahelyeken és a nyári vendéglők terraszain. Csókos, vánkösos ajku asszony volt, a szemében parázsló tüzzel.

Az asszony fáradtan lühegett még mindig. Bánky abbahagyta a nézdegélést és a dohányzást. A folytonos egyhelyben ülés, a nikotin és a vonat egyhangu zöreje éjfélutánra kifárasztotta, s nagyokat hunyorgatva, szenderegni kezdett.

Beszédre riadt föl. Inkább az asszony összerendezése ráta meg őt is. Két ember érkezhetett a folyosóra. Az egyik a kalauz lehetett,

**Berchtold gróf akciója.**

Bécsből jelentik: Ma tartották az első tanácskozást Berchtold gróf által javasolt kérdésben. Ma az angol követ folytatott hosszabb tanácskozást a külügyminiszterrel. Bár a porta amég nem nyilatkozott, de azért ezeket a tanácskozásokat folytatni fogják még abban az esetben is ha a porta elutasító magatartást tanúsítana.

**Szerbia háborút akar.**

Belgrádból jelentik: A városban éjjel a házak falára nagyszámu óriási plakátot ragasztottak, amelyen *vörös betűkkel* ez volt olvasható: *Követeljük a háborút!* A plakát nagy izgatottságot okozott a városban. Még nem tudják, hogy kik függesztették ki a lázító plakátot.

## Uj vasutvonal Arad—Debrecen között.

— Közvetlen összeköttetés Biharral. —  
Aradvármegye hozzájárulása. —  
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Aradvármegye törvényhatósági bizottságától kér hozzájárulást az alább egész terjedelmében közölt beadványában egy új helyi érdekű vasut. Azt az igazságot, hogy minden ország kulturáját megállapíthatjuk a vasuti hálózata kiterjedettségéből, talán sehol sem tudják olyan jól, mint épen Aradmegyében. Itt van az ország legnagyobb és legvirágzóbb helyi érdekű vasutja: az Arad-csanádi egyesült vasutak és a gazdasági erő, fejlett ipar, virágzó kereskedelem, a föld termékeinek, kincses telepeinek okos kibaszálása, ami Aradmegyének erőt, lendületet ad, mind az Acsev. segítségével, az Acsev. vonalai mentén kapott életre.

Az Acsev. megtanított erre és Aradmegye közönsége híven tudja, érzi, mit jelent a helyi érdekű vasut, minden újabb helyi érdekű vonal, amely friss, idáig az élet lüktető ereitől távolos vidékeket, közlekedés híján bénaságra kárhoztott falvakat ölel föl sinpárjaival és magával visz a serdülő, gyarapodó élet útjára.

Gazdasági életünknek régen érzett hátrányait akarja megszüntetni a csermő-derecskei helyi érdekű vasut. Régi panasz tárgya, érezhető baj,

hogy Aradmegyének nincs közvetlen összeköttetése Biharral. A tőszomszéd vármegyéhez, amelynek határa hosszú vonalon simul Aradhoz; amelyhez annyi érdek, annyi összeköttetés fűzött, csak kerülő vasuti uton juthatott el Aradmegye közönsége; és ez a kerülő ut majdnem annál nagyobb volt, mennél közelebb esett a község a bihari határhoz. A másik közlekedési hiány az arad-debreceni rossz összeköttetés volt. Légyonalban három óriás ut választja el a két várost, de vasuton hét és fél, nyolc órába telt, míg Debrecenbe jutott az aradi ember. A csermő-derecskei helyi érdekű vasut lesz az az összeköttetés, amely meghozza az arad-debreceni az eddiginél jóval rövidebb relációt és a közvetlen biharmegyei vasutat.

Az új helyi érdekű vasut engedményesei azt kérik a vármegye törvényhatósági bizottságától, hogy százötvenezer korona értékben jegyezzen törzsrészcvényeket a helyi érdekű vasut részvcény-társaságnál. Aradmegye vezetőférfiai kétségtelenül felismerik, hogy az új vasut támogatásával a vármegye javát mozdítják elő és a kulturális élet számára nyitnak újabb ereket Aradban.

Az engedményesek beadványa a következő:

*Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!* Tisztelettel bejelentjük, hogy a kereskedelemügyi M. Kir. Miniszter ur 70656/1911. és 4246/1912. számú rendeleteivel előmunkálati engedélyt nyertünk az Arad-csanádi egyesült vasutak Csermő állomásától kiindulólag Somoskeze, Apáti, Talpas, Nagyszalonta, Komádi és Berettyó-ujfalu községeken keresztül Derecske állomásig vezetendő normális nyomtávu helyi érdekű vasuti vonalra.

A kereskedelmi miniszteriumnak evvel az intézkedésével most már meg van adva a lehetőség arra, hogy ez a régen tervezett s főleg Csermő és Nagyszalonta közt igen hiányzó vasut mielőbb kiépíttessék, ami által Arad és Bihar vármegyék közt az eddig hiányzó közvetlen vasuti összeköttetés létre fog jönni.

Az érdekelt községek és törvényhatóságok immár mind nyilatkoztak a fontos vasuti vonal támogatása tekintetében és törzsrészvcény hozzájárulásaik által a vasut építés pénzügyi részének megoldásában vannak segítségünkre. Felelőitjük, hogy Nagyszalonta 200,000 korona, Berettyóujfalu 200,000 korona, Zsadány 100,000 korona, Mezőgyán 60,000 korona, Zsáka 80,000 korona, Furta 60,000 korona, Apáti 60,000 korona, Tulka 80,000 korona és több kisebb község és érdekelt 150,000 korona hozzájárulást,

Bihar vármegye pedig 40 éven keresztül évi 10,000 korona segélyt szavaztak meg a vasut támogatására.

Ezen eredmény alapján már hozzá is kezdtek mérnökeink a külső felvételekhez és a részletes tervek elkészítéséhez, úgy hogy a műszaki munkálatok tekintetében semmiféle késedelem nem lesz és a vasut kiépítése mindössze azon fog mulni, hogy néhány, a hozzájárulás tekintetében még nyilatkozatot nem tett érdekelttel is sikerüljön a megállapodás.

Azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk tehát a Tekintetes Törvényhatósági Bizottsághoz, hogy méltányolva e vasutnak közhasznú voltát és azt, hogy az érdekelt községek fejlődésére szintén beláthatatlan haszonnal jár a vasut kiépítése, a vasut törzsrészvcényeiből 150,000 (Egyszázötvenezer) korona értékűt jegyezni méltóztatssék.

Bizonyára nem kell a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság előtt a vasut fontosságát részletesen fejtegetnünk. A mellett, hogy Arad és Debrecen városok közt közvetlen összeköttetés létesül, aminek a végpontok látják nagy hasznát, kiveszi részét a vasut eredményéből az érintett vidékek és községek mindegyike s ugyanaz a fejlődés és haladás jut osztályrészükül, amelyet eddig még minden pontra a vasut juttatott el.

A 150,000 korona törzsrészvcény hozzájárulás fedezetéül részben azon évi megtakarítás tőkésítése fog szolgálni, amely az érdekelt vármegyei utak fentartási kövénék szállítási költségében fog mutatkozni; ezen az alapon segélyezik azok a vármegyék a helyi érdekű vasutakat, amelyekben a közuti alap kimerült s ezen az alapon szavazta meg annak idején Biharvármegye törvényhatósága is az általunk már kiépített debrecen—nagyvárad vasuthoz s újabbban a most szóban forgó derecske—csermői vasuthoz is hozzájárulását. Tudomásunk szerint Arad vármegyében is célhoz vezető e módszer.

A hozzájárulás további részének fedezete abból fog előállni, hogy Talpas község mellett a Feketekörösnön olyan vasuti hidat építünk, amelyen a feketebátor—talpasi közut is átvezettetik; az egyesített, kőpillérekben, vasszerkezettel és hengereit zuzott kőfelépi ménnyel épített hid fel fogja menteni a vármegyét a jelenlegi fahid évi jelentékeny fentartási költségeitől.

Ezen hid egyesítés révén a vármegye a közuti hid építési költségeinek csupán egy részét fogja a hozzájárulás által viselni s mivel a hid kezelését és fentartását szokás szerint az az üzemkezelő vasut eszközli, a Feketekörös

ezt megismerte a lépteiről. Mikor a másik megszólalt, halálos félelemmel temetkezett az asszony a pamlságra. Összekuporodott, s arcát két keze tenyerébe rejtette. Elkapta a fejét a hang irányából, mintha valami csapást várna onnan. Hihetetlen rettegés vonaglott végig rajta.

Bánky előrenajolt ültében. Szánta az asszonyt, akinek a rettegését nem értette, részvéttel fordult feléje. És elmozdult azért is, hogy jobban kivehesse a közeledő párbeszédet.

— Idejön, idejön... — sugta remegve az asszony. Szeme kimeredt s arca színe kísértetiesen haloványra vált.

— Nem szállott be senki se, kérem, — mondta odakinn a kalauz.

— Az állomásra szaladt. Bizonyosan felugrott erre a vonatra és ez kapóra jött neki, — szólt egy fogcsikorgató hang, tele dühvel és indulattal.

— Nem láttam, kérem, — mondta a kalauz.

— Nyissa ki a fülkéket! — parancsolta a férfihang.

Az asszony közel volt az ájulásához. Már tehetetlenül vergődött a diványon. Könye végigfolyt arcán, nem tudta mitévő legyen, amikor hirtelen terdencsuszva odanött Bánkyhoz és suttogva könyörgött:

— Mentzen meg, uram, mentzen meg. Örökre halás leszek. Kivánjon, amit akar. A vagyonomat, engem... csak mentzen meg.

S feléje tárta formás karjait, amelyekről visszatolódott a belépő bű ujjassa. Kint a kalauz szigoruan visszautasította a követelődő férfi kívánságát.

— Ilyet nem tehetek! Csupa müncheni és

innsbrucki utas alszik a kocsikban. Nem szabad felzavarnom őket.

— Kell! A feleségemet keresem!

A kalauz megnyugtatóan felnyitott néhány távolabbra eső fülkeajtót. Bánky ezt az időt használta fel a válaszra és tájékozódásra.

— Mivel segíthetek én? És tulajdonképen miről van szó? Ha segítséget kíván, tudom kell mit és mer nyit tehetek.

Felállásra kényszerítette az asszonyt s leültette a maga helyére, az ablak mellé.

— A férjem üldöz... Revolyer van nála... Csak annyi időm volt, hogy magamra kaphattam valamit s felugrottam a vonatra. Utánam jött... Az égre kérem, mentzen meg...

— De hát miért üldözi?

Az asszony egy pillanatig hallgatott. Aztán dacosan az elszántság szókimondásával, a bűnbánás restelkedésével, nyitlan bevallotta:

Rajtaért a szeretőmmel...

Bánky egyet vont a vállával, mint akinek semmi kedve sincsen mások családi dolgaiba beleavatkozni. Leült az ajtó mellé és cigaretára gyujtott. Az asszony választ várt s kezeit tördelve, a szemével integetve sürgette. Bánkyt már egyáltalában nem érdekelte az ügy.

A férj és a kalauz közeledtek.

— Töblachban szállott fel... — ismételtette.

— Mondom, hogy nem! Ide senki se jött, — bizonyítottatta a kalauz.

— Végig fogjuk nézni valamennyit, — szólt ellentmondást nem tűrő hangon a férj. — Ugyan az is lehet, hogy elbujt a töblachi állomáson...

Már a szomszédos fülkénél tartották. Az asszony magánkivüli állapotban ráhajolt Bánky kezére és hirtelen megcsókolta. Összereszt az asszony forró leheletére.

— Mentzen meg! Meg fog ölni! Mentzen meg... Élni akarok!... Kivánjon, amit akar... A magás leszek... Szeretni fogom... Maga nem tudja, mennyire tudok én szeretni... Olyan boldoggá teszem, amilyen boldog még férfiember sohasem volt... Csak mentzen meg...

Bánky már nem is hallotta, micsoda badarságokat suttog össze-vissza az asszony. Hirtelen fölállott, kiegyenesedett és fölrántotta a fülkeajtót. Vadul, gorombán nekitámadt a kalauznak:

— Vége legyen ennek az ordítózásnak, itt a folyosón! Nem tűröm tovább ezt a lármát! Szegény, beteg feleségemet viszem haza Bácsba s egy pillanatig sem tud nyugodni!

A kalauz szemtelen mosolyt nyomott el a férj háta mögött. Bánky szikrázó, haragos tekintettel méregette végig a férjet, aki bocsánatfelét rebegett és az átjárón eltűnt a kalauz kíséretében.

Csend lett. Bánky kint maradt a folyosón s ott várta meg a hajnal hasadását. Elnézegette a világosodó szürkületben tovarohanó hegyes tájakat. Fáradt volt, szeretett volna bemenni a fülkébe, de restelkedett. Megjelenése olybá tűnhetett volna fel, mintha a mentési jutalom behajtása végett jelelenteznék. Csak amikor Villachnál az állomás gázlámpásai alatt eltűnni látta a boszankodó férjet, akkor nyitotta ki lassan a fülke ajtaját.



hid kérdése véglegesen, célszerűen és olcsón volna megoldva. Bátrak vagyunk itt is mint precedensekre a tiszafüredi és a szentes-csongrádi egyesített Tiszahidakra hivatkozni.

Összefoglalva tehát a fentieket, tisztelettel kérjük Tekintetes Törvényhatósági Bizottságot, méltóztassék a fenhatósága alatt álló államépítészeti hivatalnak utasításul kiadni; hogy mindezen évi megtakarítások összegét és a hid kiépítéséből a vármegyére háramló hasznokat kiszámítsa s annak igazolásánál betejessze, hogy az általunk kért hozzájárulás kisebb, mint az évi megtakarítások tőke értéke és a hid kiépítési költsége együttesen.

Tisztelettel megújítva azon kérelmünket, hogy a derecske-csermői helyi érdekű vasut kiépítését 150,000 azaz Egyszázötvenezer korona törzsrészevény jegyzése által lehetővé tenni méltóztassék, vagyunk a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság iránt kiváló tisztelettel: Gerster, Megyeri és Szunyogh mérnökök mint a derecske-csermői helyi érdekű vasut előmunkálati engedélyesei.

Ezt a kérelmet Aradvármegye törvényhatósági bizottsága valószínűleg már a szeptember 30-án tartandó rendes őszi közgyűlésen tárgyalni fogja és amint a vezetők, úgy a megye közönsége is felismeri érdekeinek szolgálatát, kivánságainak kielégülését az új derecske-csermői helyi érdekű vasutban.

## MULATSÁGOK.

(=) Aradi dalosegyletek hangversenye. Az „Aradi Acsev. Dalkör“, az Aradi „Máv. Dalegylet“, az Aradi „Ébredés Dalkör“ és az Aradi „Gutenberg Dalegylet“ Zinner Viktor, Szablóczky János, Vljakovics Dusan és Reiner Károly karnagyok vezetése mellett folyó évi szeptember 1-én méltó Urbán Iván főispán, Báró Andrányi Károly, Dr. Fábry Sándor Acsev. vezérigazgató, Pfeiffer Gyula Máv. üzletvezető és Varjassy Lajos, Arad sz. kir. város polgármesterének védnöksége, Báró Bedeusz Károly, Fényes Kálmán, Stauer József, Szemere Kálmán, Szudy Elemér, Dr. Vadász Ármánd, Dr. Valkányi Rezső, Zima Tibor díszelnöksége alatt az aradi nyári színházban monstre-dalosestélyt rendez a következő műsorról: Üdvözlő dal. Zoltai Mátyástól. Éneklük a dalosegyletek. Vándor dal. Riegertől. Éneklük az A. Cs. E. V. Dalkör. Régi nótá. Lányi Ernőtől. Éneklük a Gutenberg Dalkör. Édes leánykám. Huber Károlytól. Éneklük az Ébredés Dalkör. Dalünnepen. Thru Károlytól. Éneklük a M. Á. V. Dalegylet. „A két süket“ bohózat. Jules Mainaux-tól. Személyek: Tarcsa Adorján birtokos. Kelly László, Soós Béni — Biner Ferenc, Éva leánya — Csendes Annuska, Tóbiás szolga — Kohut Béla. Történik Harcsa birtokán. Oda

Az asszony édesdeden aludt a pamlagon, mint akinek nincsen semmi gondja s minden dolga a legnagyobb rendben van.

— Ez, ez az asszony... — mondogatta magában Bánky Flóris és kedve lett volna fölkelteni az asszonyt.

Majd, ha magától fölbred, gondolta és kinézett a reggeli napfényben tündöklő tájra. A vonat Marburg felé száguldott már. A folyosó megélelénkült. Ismét beszélgetés hallatszott be hozzá:

— Hol van? — kérdezte egy ismeretlen férfihang.

— Itt nagyságos ur, — felelte a kalauz.

Hirtelen fölnyitott az ajtó és egy elegáns, borotvált arcú fiatal ember jelent meg a fülkében. Az asszony álmosan riadt fel, majd a fiatal ember láttára nagy örömmel szökött eléje.

— A másik kocsiában ültem, ott van hely, — szól az asszonyhoz.

Az egyet bicentett a fejével Bánky Flóris felé és a fiatal emberrel elhagyta a fülkét.

Ez volt a hála és a köszönet. Bánky úgy érezte, mintha egy kicsit leforrázták volna, mintha alapjában véve igen nagy számárságot követett volna el azzal, hogy az asszonyt a haragvó férj bosszúja elől a gavallér karjaiba segítette.

De aztán eszébe jutott, hogy talán ez lesz a válasz arra a sokat zaklató kérdésre, amely az eset óta, mintha elfütné volna képzeletéből és gondolatainak láncából. Hogy ő miért él s miért él? Hogy számár legyen, hogy boldoggá tegyen két könnyelmű ömtert s megmentsen egy rossz asszonyt...

bent a nagy korcsmában. Novák Károlytól. Ébredés Dalkör. Falu végén kurta korcsma. Arany Jenőtől. M. Á. V. Dalegylet. Eredeti népdalegyveleg. Lányi Ernőtől. Gutenberg Dalkör. Olasz saláta, tréfás dalmű. A. Cs. E. V. Dalkör. Zengjen a dal. Szegedi Endrőtől. Éneklük a dalegyletek. A konferencier szerepét Sulik Kálmán hírlapíró tölti be. Helyárok. A rendes nyári színházi helyárok. Jegyek előre válthatók a dalosegyletek elnökségénél, Bauer Gyula, ifj. Klein Mór és Weisz Leó üzletében és augusztus hó 31-én és szeptember hó 1-én a színházi pénztárnál. A hangverseny kezdete este 8 órakor.

## Vizbefult tizenkét magyar huszár.

— Eltitkolt katasztrófa. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 31.

A múlt héten megirtuk azt a szerencsétlenséget, amely tizenkét szombathelyi huszár halálát okozta Galiciában. A hadügyminisztérium akkor megcáfolta a katasztrófa híret, sőt később a 6. dragonyosezred egyik őrjára tanácsadó csodálatos megmenekülését íratta meg, annak cáfolására, hogy az őrjára tanácsadó baja esett volna. Valóban, a 6. dragonyosezreddel nem történt Galiciában semmi baj, ennek az ezrednek egyetlenegy lovasa sem veszett a San folyó hullámaiba, de ez a hír nem tüntethette el azt az igazságot, nem tehetette meg nem történtté azt a fájdalmas valóságot és azt a könnyelműséget, amellyel a 11. huszárezrednek tizenkét emberét a halálba lovagoltatták. Amint bécsi tudósítónk jelentette volt: augusztus 22-én éjjel a 11. huszárezrednek egy tizenkét emberből álló őrjárata beleveszett a San folyóba. Erről a katasztrófáról a hadvezetőség semmit sem akart tudni és ha lapok közleményeiről valami hadvezetőségi nyilatkozat megjelent, az következetesen mindig a 6. dragonyosezredről beszélt, holott már az első híradásokban és a továbbiakban is a 11. huszárezredről volt szó.

A huszárokról pedig azért nem akar tudni a hadvezetőség, mert a huszárok katasztrófájáról megjelent valamennyi híradás az első betűtől az utolsóig igaz. A hadvezetőségnek erről a viselkedéséről egy levél tanuskodik. A levelet egy tizenegyes huszár írta egyik szombathelyi barátjának és ennek a levélnek egyik részlete szövegszerűen a következő:

Lancut, 1912. augusztus 26.

Kedves Ferkó barátom!

Amint már olvastatok is talán az ujságból, szegény Büki József is belefulladt a San-vízbe a többivel együtt. Bizony ez borzasztó. Majd karácsonykor, ha Isten segít hazamegyek és majd akkor elmondom, hogy volt.

...Büki József is belefulladt — a többivel együtt! Ime, a tizenkettő közül az egyik áldozatnak már a neve is ismeretes. Teljesen kizárt dolog, hogy a hadügyminisztériumban, órákkal a katasztrófa után, ne vettek volna tudomást a tizenkét huszár elpusztulásáról. Tudtak ott erről, de hallgattak, titkolóztak, vagy ha beszéltek, dragonyosokról beszéltek, mert csak így tudták megakadályozni a szörnyű dolognak idejekorán napvilágra jutását.

A szombathelyi levél mindent leleplez. Nem egyszerű, baráti tudósítás az Büki Józsefnek meg a többinek a halálba lovaglásáról, hanem szomorú bizonyítéka annak is, hogy mit érnek a hadügyminisztérium cáfolata olyankor, ha bűnösen, gondtalanul elpusztult katonák haláláról van szó.

### AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— 151
Nyomda	— 151

## Halálugrás

negyvenöt méter magasságból.

— Sportférfiak szakvéleménye. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 31.

A Ferenc József-híd halálugrójának, Kovalik Kövesdi Dénesnek a holttestét tegnap is hasztalan kutatták a Dunában csákyás emberek. Nem akadtak rá. A Duna sokáig nem adja ki a halottját, tizenhatéves vakmerő szerelmesét, akinek a sorsa egy-két napra az egész Budapest idegeit fölzaklatta. Az életét elpusztította szegény Kovalik Dénes, hanem egy kis dicsőséghez jutott. Nemcsak papíron. A Ferenc József-hídon és a hid körül tegnap is csoportosan megálltak az emberek, kihajoltak a villamoson, arra sietők pár percet tartottak, sétáltak és ráérők a hid felé gesztikuláltak, mutogatták, hogyan történt, hogyan történhetett.

Egy kis igazságtalanság is érte szegény fiút. A neve nem tud beleférközni a köztudatba. Mindenki csipcsalát emleget. Ez, ugyilátszik, a halálugrók gyűjtőfogalma ezután.

A rendőrség az ügy iratait már áttette az ügyészséghez, amely azonban aligha fog eljárást indítani Colussi Béla és Adler Miksa ellen.

A halálba sportolt Kovalik Dénes ugrásáról sportemberek, akik hivatalból tudnak hozzászólni a negyvenöt méteres fejeshez, amelyet még senki sem mert próbálni és Kovalik után aligha fog próbálni emberfia, a következőképpen nyilatkoznak:

Füzesséry Árpád, a Magyar Uszó-Szövetség elnöke így nyilatkozott: — Kellő nyugalmat és megfelelő rutinizottságot föltételezve, bizonyos — igaz, hogy minimális — kis estély lett volna arra, hogy a halálugrás sikerüljön. Ez különben teljesen egyéni dolog. Kövesdi ugrásának körülményei azonban teljesen kizárták a produkció sikerét. Már maga az üldözéssel járó izgatottság elégséges volt arra, hogy szívizélhűdést kapjon. Ezt a föltevést bizonyítja az a jelenség, hogy egész a karfáig rendben érkezett le a szerencsétlen Kövesdi és ott kezdett bukfencezni. Tehát hiányzott a legfőbb föltétel: a test ruganyossága. Tudok esetekről, hogy Amerikában a huszonhét méter magas Niagara hidjáról ugrottak le szerencsésen. De ezek kitűnően előkészített kísérletek voltak. Itt azonban az előkészítés pontosságát is számbavéve, száz eset közül legfeljebb egy végződhet kedvező kimenetellel, ez is a szerencsének tudható be.

Halmai Zoltán világbajnok így vélekedik a halálos ugrás esélyeiről: Ezer artista közül egy legkiválóbb, ha megbirkózik a produkció nehézségeivel. Rutin, csodaszamba menő egyéni kiválóságok, ez az ábécéje az ilyenfajta cirkuszi mutatványnak. Ahogy Kövesdire emlékszem, rossz, közepes uszó volt, minden gyakorlat nélkül, nem több tizenhat évesnél. Az, hogy a vasuti hidról leugrott, nem jelent semmit. Az Összekötőhidről tizenhárom méterre ugrott, innen pedig negyvenötöt. Ez óriási különbség. Hisz az se biztos, hogy tizenhárom méter után, tizennégyről képes-e baj nélkül ledobni magát? Vannak sportemberek, akik száz kilót könnyen emelnek, de száz kiló és husz dekát már képtelenek kitartani. A fényképező mozi-vállalatnak tehát ebben nem szabad lett volna biznia. Ugy, amint a fiu tette: az ár ellen ugrani, minden körülmények között halált jelent. Kövesdi produkciójának részleteiből tudom, hogy a karfáig nyugodtan érkezett s csak azután kezdett szabálytalanul forogni. Mert elkövette azt az elemi hibát, hogy nyitott szájjal ugrott, a karfától az esés sebessége már hetven méter lehetett, ezt a légnyomást pedig nem bírta ki. A vízbe érve körülbelül olyan ütést kapott, mintha valaki teljes erővel nekiszalad a falnak.

## Baich bárónő házasság közvetítője.

— Leleplezett magán-detektívek. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 31.)

A sok kétes egzisztencia közül, amely a fővárosnak a levegőjét megfertőzi, egyike a legveszedelmesebbeknek a magán-detektív. Jó pénzért mindenre vállalkozik a magán-detektív és mindenütt, mint államrendőrségi detektív szerepel. Most már tarthatatlan az a helyzet, amelyet teremtettek. Erőszakos, durva modorokkal és viselkedésükkel rémületbe ejtették azokat, akiket a sors közelükbe hajtott. A rendőrség a legnagyobb buzgalommal kutat a magán-detektívek ügyeiben. Ma sikerült is egyet ártalmatlanná tenni. *Tóth János*, aki a magán-detektív és bankbizományos címet sajátította ki magának, került burokra. Ime a névjegye:

### TÓTH IÁNOS

magán-detektív és bankbizományos irodája elvállal mindenféle kényes megbízásokat bel- és külföldön. Bármilyen pénzkölcsönt folyósít legolcsóbb kamattal birtokra és házakra, bármilyen tisztviselőnek és katonatiszteknek kezes nélkül. mindenben a legnagyobb diszkréció.

Az Erzsébet-körút 12. számú házban volt az elegáns berendezett irodája *Tóth*nak. Itt fogadta ügyfeleit. A névjegyen feltüntetett sok mindenfélén kívül *házaságközvetítéssel* is foglalkozott. Előleget vidékiektől husz koronát, pestiektől tizenöt koronát szedett. Miután az előleget felvette, semmivel sem törődött. Ügyfelei között volt: *Portia Aladár* herceg, aki három millió korona hozománnyal rendelkező leányt keresett. Nem talált. *Tóth János* az óbecsei *Baich bárónő*nek is irt levelet, hogy jó partit tud a részére. A kétségbeejtő helyesírással megirt levélből a bárónő megtudta, kivel van dolga. Nem is felelt *Tóth János*nak, hanem elküldte a levelet a budapesti rendőrségnek. A magán-detektív címmel is nem egyszer visszaélt *Tóth János*. Ezért több feljelentés érkezett ellene a rendőrségre. *Krecsányi Kálmán* főkapitány-helyettes, detektívönök *Iovag Bialoszkurszky*, *Zay* és *Nánássy* detektíveket bizta meg a nyomozással. A detektívek ma reggel házkutatást tartottak *Tóth János* Erzsébet-körúti irodájában. Rengeteg számú levelet foglaltak le, amelyek a magán-detektív bűnösségét állapították meg. Délelőtt elfogták *Tóth Jánost*. Elvitték a főkapitányságra, ahonnan a toloncházba került a magán-detektív ur.

A rendőrség legutóbb leleplezte *Boross Géza* Globus magán-detektív-vállalatát. Ebben az ügyben még mindig folyik a nyomozás. Ma ugyan érdekes fordulat állott be. *Boross* vállalatának két alkalmazottja önként jelentkezett és szembesítették őket a panaszossal. Így akarták rábizonyítani, hogy nem ők tartották meg azt a házkutatást, amiért az eljárás ellenük folyik. A szembesítésnél tényleg kitűnt, hogy nem ők kutattak, mint államrendőrségi detektívek. Erre *Bartha* Endre rendőrfogalmazó magát *Boross Gézát* és ennek egy *Zoltán* nevű alkalmazottját állította a panaszossal szembe. Ezek ketten tudniillik nem jelentkeztek kihallgatásra. Róluk derült ki, hogy ők vezették a házkutatást.

## SPORT.

— Az aradi turista egyesület velencei kirándulására jelentkezni lehet 1912. szeptember 15-éig. Részvételi díj szeptember hó 3-ig történő jelentkezésnél 180 korona, azontul 190 korona személyenként. Kirándulási pontok: Fiume, Abbazia, Venezia, Triest, Miramar. A kirándulás szeptember 23—30 ig (8 nap) tart. Jelentkezni és érdeklődni lehet *Ritt Gyula* egyesületi titkár (Arad

Szabadság tér 16) Andor Béla egyesületi jegyző (Arad Szabadság tér 18.) és *Steinitzer Rezső* egyesületi gazdánál (Arad Kiss Ernő-utca 4. Kirándulás ismertető és Velence térképe ingyen adatik.

## Százezer katona.

— Aradi vasutigazgatók a királygyakorlat forgalmáról. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Két teljes hadtest csapatai: rendes legénység, tartalékos, póttartalékos, akiknek sorát már idáig is a zágrábi, budapesti és kassai hadtestekhez tartozó ezredekkel és pótezredekkel erősítették meg, — kerek számban, tehát legkevesebb százezer ember: ez lesz az a rettenetes felfegyverzett tömeg, amely fenséges és kegyelmes urak előtt lejátsza a zárógyakorlat négy napos színjátékát. Ez a százezer ember, fegyverestől, podgyászostól, ezred-, dandár-, hadosztály- és hadtestirodástól fölkerelkedik szeptember 13-án a lefuvás után és utnak indul hazafelé Kassára, Zágrábba, Temesvárra, Brassóba.

De azt az utat, amelyet hetek alatt menelve, csatározva, községről-községre vonulva tettek meg, visszafelé gyorsabban futják be vonaton. Szinte végtelen sora indul a katonai vonatoknak a zárógyakorlat lefuvása után a főhadiszállás környékén levő állomásokról. Százhatvan-százhetven katonai vonat fog ezen az egyetlen egy napon végigrobogni az arad-csanádi és a magyar államvasut vonalain telistele a gyakorlat táradalmain tulesett és ettől felvidámitott katonákkal, szabadulás előtt álló tartalékosokkal, öreg bakákkal...

Másfélszáznál több katonai vonat, ez nem csekély megterhelést jelent a vasutak számára, amelyekre rengeteg feladatot ró egyrészt az, hogy ezt a sok vonatot beilleszték a menetrendbe, másrészt az, hogy a szükséges teherkocsi sereget készenlétben tartásuk a bevaggonirozásra rendelt állomások közelségében. A teherkocsik elvonása természetesen néhány napig érezhetően befolyásolja a normális teherforgalmat, de a vasutak törekvése a kereskedelmi minisztérium kívánságára épen az, hogy a személyszállítást és legalább a gyorsszállítást akadálytalanul bonyolíthassák le.

A teheráruszállítás és árufelvétel körül történt megállapodások és rendelkezések felől a vasutak hirdetésmények útján tájékoztatják a közönséget részletesen. Arról a helyzetről és azokról az intézkedésekről, amelyeket a hadgyakorlat katonaságának elszállítása idéz fel, az érdekelt vasutak vezetői a következőket mondták az *Aradi Közlöny* munkatársának:

*Pfeiffer Gyula* az államvasutak aradi üzletvezetője elmondotta, hogy az államvasutak igazgatósága a már nyilvánosságra hozott hirdetésményben részletezte, mely állomásokon, illetve mely vonalak mentén fekvő állomásokon történik a teheráru felvétel öt napi póthatáridővel. Az arad-temesvári, arad-kikindai és arad-tövisi vonalakon a szeptember 12 és 16 között feladott, vagy érkezett áruk kézbesítése, szállítása történik póthatáridővel.

— A katonaszállító vonatok forgalma voltaképpen két napon: szeptember 13-án és 14-én bonyolódik le — mondotta ezután *Pfeiffer* üzletvezető. A katonavonatok összeállítása annyi teherkocsit vesz igénybe és maguknak a vonatoknak átfutása majdnem teljesen igénybe veszi a budapest-arad-tövisi egy sín páru vonalat, úgy, hogy a rendes tehervonatok ki kell hagyni a menetrendből. Az arad-csanádi vasut és a temesvári vonal vonatait is számítva naponta másfélszáz vonatot kezelnek az aradi állomáson. Ebben a számban azok a tehervonatok is benne vannak, amelyek helyett a nagygyakorlat befejezése után a katonai vonatok közlekednek.

— A tehervonatok kihagyása a teherszállításnál nehézségeket okoz. Ezen egyrészt azzal segítünk, hogy egyes állomásokon, Hódmezővásárhelyen, Orosházán, Földeákon, Tótkomlóson stb. szeptember 12, 13, 14, 15-ik napján minden teheráru felvételét beszüntette a Máv. igazgatósága. A többi állomásokon póthatáridő engedélyezésével segítünk a bajon. Személy, podgyász és gyorsáru forgalom akadálytalanul bonyolódik le és a rendes menetrend nem szenved változást. Ez alól csupán a Fábán-Árpádhalm közötti szárnyvonal a kivétel, amelyen szeptember 9-től 14-ig, tehát hat napon keresztül, szünetel minden forgalom és a személy, podgyász-szállítást szekerekkel és automobillal bonyolítjuk le. Erre a szárnyvonalra a katonai vonatok készenlétben tartása miatt van szükség, mert a nagyszámu teherkocsit nem tudjuk egyes pályaudvarokon elosztani. A gyakorlat után induló katonai vonatok zöme ezen a szárnyvonalon fogja várakozva elfoglalni a sineket.

— Ma különben — fejezte be felvilágosításait az üzletvezető — a debreceni, temesvári, szegedi és aradi üzletvezetőségek, az arad-csanádi vasut és a hegyaljai motoros bevonásával értekezlet volt az aradi üzletvezetőségnél, ahol azzal a kérdéssel foglalkoztunk, hogy miként helyezük el a kritikus napokban feladásra kerülő és nem továbbbitható teherárakat. Az kétségtelen, hogy a vasuti raktárak hamarosan telezsufolódnak és így a feladott teheráruk jórészét nem is tudjuk majd fedett raktárhelyiségbe tenni. Épe ezért lehetőleg arra törekszünk, hogy a teheráruk a rendes teherforgalom megkezdéséig a feladónál maradjanak. Azt pedig ismételtelen kijelentem, hogy a személy, podgyász, gyorsáru és élőállat szállítás a hadgyakorlat ideje alatt is épolyan lesz, mint idáig. Ezekre a katonai vonatok forgalma sem Aradon, sem máshol a vonalakon nem gyakorol befolyást.

Az Arad csanádi vasutak részéről *Fábry Sándor* dr. vezérigazgató megbízásából *Vass Gusztáv* főfelügyelő adta meg a következő felvilágosításokat:

— A katonai vonatokat legnagyobbbrészt az Acsev. állomásairól indítják; onnan jönnek át részint Aradra és 20—40 perces aradi várakozás után az államvasutak vonalain tovább Erdély, Temesvár felé. Az arad szegedi vonalon tehát a teherforgalmat korlátozzuk olyképen, hogy szeptember 10-től egészen szeptember 15-ig e vonal állomásain teherárakat egyáltalán nem veszünk fel. Azonkívül ugy Arad és Szeged, valamint Mezőhegyes—Kétegyháza közti vonalainkon az ott feladott, vagy odairányított teher árakra öt napi óthatáridőt állapítottunk meg szeptember 9 és 16-ika között. A személy és podgyász, gyorsáru és élőállat szállítás azonban akadálytalan marad. Gyorsmotorok, gőz és motorvonatok épugy közlekednek, mint eddig. A menetrendbe a már megállapított katonai vonatok menetrendjét beillesztettük és a továbbiakban még szükségessé váló katonai vonatokat is úgy indítjuk, hogy a rendes menetrendbe beleilleszkedjenek.

Végül *Zerkovitz Rudolf*, az arad-hegyaljai motoros vasut vezérigazgatója ezeket mondtotta:

— Az érdekelt vasutak és államvasuti üzletvezetőségek mai értekezletén azt állapítottuk meg, hogy a hegyaljai vasut állomásairól az államvasutak és az Acsev. megszorított teher forgalmu vonalaira rendelt teher árakat szeptember 9. és 10. közti éjjeltől szeptember 16-ikáig visszatartjuk. Katonai szállítások vonalunkon most is folynak, de a normális forgalmat nem akadályozzák.

A mezőhegyesi főhadiszálláson ma rendezték be a hatalmas élelmezési raktárakat, amelyek a főhadiszállás katonai méltóságainak és katonaságának élelmiszer szükségleteiről gondoskodik. Ma érkeztek meg Mezőhegyesre a katonai posta és távirda osztály tisztjei és legényei is, akik be-

rendezték a nagygyakorlat főhadiszállásának tábori postáját, a vezérkari tábornokok, főhercegek és dőntnökök lakosztályaiba, irodáiba vezető külön táviró és telefonvonalakat. Holnap már megkezdik működését a tábori katonai postahivatal és átveszi a mezőhegyesi állami postától a hadgyakorlatokhoz tartozó személyiségek posta ügyeinek, küldeményeinek rendezését.

## Város-esztétika.

(Berlini munkatársunktól.)

Berlin, augusztus végén.

Budapestről mostanában aktuális azt állítani, hogy fejlődik. Elhisszük, mert kissé fáradságos volna az ellenkezőjét bizonyítani. Új háztömbök, új utcák kerülnek elének s örömmel nézzük: mint terjeszkedik, nyújtózkodik, szépül Budapest.

Sipulusz — a B. H.-ban — nemrégén néhány németországi várost vázolt, melyek igen tetszettek neki, benyomással kínálták meg s mint minden igaz magyar — ő is Budapestre, a mi metropolisunkra gondolt, melyet az utolsó évek rohanó tempóban újjáépítettek. Magam is láttam ezeket az ódon (Sipulusz által megemlített) germán falakat, magam is gyönyörködtem művészi szépségükben, de eszembe mégse jutott, hogy Budapestet ilyennek szeretném látni. Különben is: Nürnberg és más ócskaságok a tradíciók szépségét, a stílus konzekvens megbecsülését jelentik s egy-egy megkésétt, hazafias ötlet, vagy impresszió, ma már a puszta gondolatnál — egységes stílust teremteni — szertefoszlik.

Nem akarom kritizálni Budapest szépségeit, de nagyjában, ahogy magam előtt látom, úgy gondolom, nagyon elpuskálták ezt a várost. Erről pedig ma már senki sem tehet, ezt a jóvátehetetlen és megbocsájtathatlan hibát apáink meg nagypapáink követték el, akik elfelejtettek bepillantani a városépítés nagyszerű mintakollekciójába, megfedekeztek arról is, hogy Budapesten valamikor a nyugati városokhoz hasonló gyors fejlődés és szaporodás fog bekövetkezni, hogy a kultur-ember igényei matematikailag emelkednek s az izlése is fejlődik. Mert másképen el sem képzelhető: hogy született volna meg ez a *szűk utcák* városa másként, mint kisagyvelejű emberek rövidlátása hibáján.

Berlinben csodákat művelt a józan ész. Nem törődtek tradíciókkal, ócska, vagy jellegzetes stílussal. A mai és a jövő kultura emberét állították maguk elé, aztán építettek. Berlinben nincs körút, mint Budapesten — és amelyre egészen oktanul vagyunk büszkék; — Berlinben minden ut egyenes, ha mindjárt tíz kilométer hosszában is. Nem törik meg a város fővonala, az Unter den Linden, mint nálunk az Andrássy-ut, hanem száguld eszeveszett egyenességgel Charlottenburg végéig, sőt még azon is túl. Itt nem elégszik meg a szem nyolc meg tízméteres szélességekkel, ha még oly kicsi is a forgalom.

Távolságokat követel, levegőt és fénysugarat. Budapesten a földszinti lakás valóságos réme a kultur embernek, ha megszokta, hogy néha otthon betűt tartson a szeme elé. Berlinben a legtöbb helyen — a Kurfürstendamm, Schöneberg, Wilmerdorf és Charlottenburg városrészek kivétel nélkül — kertet szegnek a paloták elé, nehogy az utca pora ablakába szállhasson, a járókelők lépése nyugalmában megzavarhassa s a villamosok csöngetése kinozza a fülét.

Minden kulturális haladás egyik legkifejezőbb jele: a kultura kerete. Budapestet. ezt az álmos fiatal asszonyt föllármázták álmából s most nagyokat ugorva akarja pótolni azt, amit évtizedeken keresztül kellett volna, vagy kellene majd megkonstruálni. Elbetegedett izléstelenségeket akarunk kireparálni, tűrhető formába gyurni. Az Andrássy ut szabaddáig folytatni, a Kálvin teret

rendbe hozni, a Rákóczy-ut görbeségeit egyenesre csicsolni. Sietünk is a munkával — nyakunkon a török: itt az idegen, akinek boldogságtól duzzadó kebellet mutogatják Budát, a Margit szigetét, a Városligetet, de retteggve óvjuk megláttatni vele a Dob utcát és más — még megemlíteni is kellemtelen — utcákat.

Mindezeket a taktikai hibákat csak évtizedek reparálhatják elfogadhatóvá. Ne is gondoljunk hát arra, hogy Budapestnek karakterisztikus, vagy egységes stílust szerezzünk. Az Unter den Linden igénytelenül egyszerű palotáinak irigylésre méltó szépsége nem stílusában, vagy karakterében rejlik, hanem méreteiben s megejtő kultiváltságában. Törődjünk azzal, hogy mennél józanabban fektessük le a köveket s ne sötét zugutcákat építsünk újra — szégyenbélyegeket a huszadik századból, — hanem *széles és egyenes utvonalaikat*: perspektívát a szemnek, levegőt a tüdőnek!

Berlin — az elfelejtett multak sötétségében a tizenharmadik században — halászbemberek primitív faluja volt. Hét évszázad kellett hozzá, hogy négymillió metropolissá fejlődjék. S ha tekintetbe vesszük Berlin aránylag kedvezőtlen fekvését, büszkébb felvirágzással aligha dicsekedhetik város, mint Berlin.

(- zay.)

## Egyetértés

az ellenzéken. . .

— A miniszterelnök óhaja. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 31.

Az ellenzék a parlamenti harc és béke körül tett nyári utján megint csak odaért, ahol akkor állt, amikor Lukács László átvette a kormányt s az egyes balpártokkal a rendes képviselőházi viszonyok helyreállításáról tárgyalást folytatott. Akkor az új miniszterelnök, akit a *békére irányuló legkomolyabb törekvés* vezetett, azt a természetes követelést állította föl az ellenzékkel szemben, hogy ezek a béke érdekében *állapodjanak meg közös programban*, mert az ő számára lehetetlenség volna az egyes pártokkal tárgyalnia, ha ezeknek követelései egymással ellenkeznének. A baloldali pártok ezt a józan tanácsot meg is fogadták s így keletkezett az a békejavaslat, amelyet Kossuth Ferenc május végén a képviselőházban az ellenzéki pártok nevében kifejtett. Ismeretes, hogy mely okból volt kénytelen Lukács miniszterelnök június 2-án Kossuthhoz intézett levelében ezt a javaslatot olyannak kijelenteni, amely *tárgyalás alapjául nem szolgálhat*.

A kérdés lényege ma abban a bizonyára sajnálatos körülményben keresendő, hogy az egyesült ellenzéki pártok oly fölfogásokat vallanak a magukénak, amelyek minden egyébnek inkább mondhatók, mint összhangzóknak. *Egyenlenség uralkodik e pártok vezeterei között a sokat emlegetett restitúció in integrum körül*, egyenlenség, amint Batthyány Tivadar grófnak, a Justh-párt alelnökének és a pártonkívüli ellenzéki Károlyi Mihály grófnak galántai beszédei tanúsítják Lukács és Tisza visszalépésének követelésére nézve; s hogy az Andrássy és Zichy grófok a választási reform tekintetében Justhtal és a szociáldemokratákkal nem árulhatnak egy gyékényen, azt nem is igen kell külön bizonyítgatni. Hogy tehát kora ősszel újabb megegyezési akcióról lehessen szó — és Lukács László az első, aki ezt legkomolyabban kívánja — írja fővárosi tudósítónk — akkor mindenképp az *egyesült balpártoknak ismét egységes fölfogásra kell jutniuk a vitás kérdésekről vallott eltérő nézeteik tekintetében*, ami a béke és normalis parlamenti viszonyok érdekében bizonyára óhajtható dolog.

## Andrássy feltételei.

A Magyar Hirlap mai számában *Andrássy Gyula gróf „A házszabályokról“* címmel vezércikket ír, amelyben a béke legelső feltételéül azt jelöli meg, hogy a munkapárt ejtse el a Vadász-féle házszabályokat és térjen vissza a régi házszabályokhoz, mert a normalis harcmódnak ez a sine qua non-ja. Cikkében hosszasan fejtegeti azt a kérdést, hogy miért nem volt joga Tiszának kivezettetni a képviselőket és miért nem szabad érvényre jutniuk a Vadász-féle házszabályoknak. Tisza — ugymond a vezércikk — amikor használni akart a magyar parlamentárizmusnak, akkor mérte rá a legsúlyosabb csapást, vigyázzon, hogy ne utánozzák mások, mert példájával iskolát csinált. Elismeri maga Andrássy is, hogy nehéz kérdés ez a renitens képviselőkkel szemben való eljárás, de nem hiszi, hogy rendes körülmények között bárki is akadna, aki a házszabályok rendelkezéseinek ne vetné magát alá. A képviselőknek Tisza iránti engedetlenségét ő egészen más jellegűnek tartja és épen ebből kifolyólag feleslegesnek véli, hogy a házszabályokat egy szégyenparagrafussal szaporítsák.

**Justh betegsége. — Elhalasztott pártértekezlet.**

Justh Gyula állapota felől fia, Justh János képviselő a következőket mondotta ma:

— Atyám állapota *lassan javul*. Az éjszakát nyugodtan töltötte, jól aludt és jelenleg lázmentes. Reméljük, hogy egészsége mielőbb helyreállt, bár az orvostanár tanácsára egy hétig ágyban kell maradnia. Édesapám különben állandó figyelemmel kíséri a politika eseményeit és mélyen sajnálja, hogy a szeptember harmadiki intézőbizottsági értekezleten nem vehet részt.

Budapestről jelentik: A szövetkezett ellenzék Justh Gyula betegsége és arra való tekintettel, hogy vezérük állapotában a javulás fokozatosan tart, úgy döntött, hogy a szeptember harmadikára hirdetett értekezletét szeptember tizedikén tartja meg.

## Károlyi gróf Andrássynál.

Néhány nap előtt hiráddal szolgáltunk arról, hogy Károlyi Mihály gróf látogatásra készül Tisza Dobra *Andrássy Gyula grófhhoz*. Ez a látogatás, mint *Budapestről* jelentik, szerdán megtörtént. Károlyi gróf szerdán éjjel indult automobilon és csütörtök virradóra Andrássy kastélyában volt. A két politikus beható tanácskozást folytatott s megállapodott egy egyesült ellenzék követendő taktikájában. Hir szerint Andrássy gróf a képviselőház első ülésén már részt vesz s személy szerint felveszi a harcot a kormány ellen. Andrássynak az volt a terve, hogy szeptember havában beszámoltót mond s ott egy új párt megalapításának fejt ki a programját. Andrássy gróf ezt a tervet elejtette s így az új pártalakulás elmarad.

## A nők választójoga.

Budapestről jelentik: Egyes lapok ama híresztelése, hogy Lukács László miniszterelnök bárkinek is ígéretet tett volna arra nézve, hogy a választójogi törvényjavaslatban a nők választójogát megvalósítja, mint félhivatalosan jelentik, nem felel meg a valóságnak.

## EGYESÜLETI ÉLET.

(\*) Pályázat. Az „Aradvidéki Tanítóegyesület“ aradi konviktusánál létesített „Kovács Vince“ és „Vörjassy Árpád“ alapítványok kamataiból kiosztandó segélyekre pályázat hirdetik. Pályázhatnak oly egyének, kik a tanítói pályán működnek, az „Aradvidéki Tanítóegyesület“ tagjai s gyermekek, kinek részére kéri a segélyt, az 1912-13. iskolai évben az egyesület konviktusában van elhelyezve. A kérvények legkésőbb 1912. évi szeptember hó



15-ig az „Aradvidéki Tanítóegyesület“ elnökségéhez nyújtandók be. Arad, 1912. augusztus hó 31-én. Az elnökség.

(\*) **Meghívás az aradi II. kerületi jótékony célú fillér asztaltársaság folyó év szeptember hó 1-én d. u. 5 órakor tartja rendes havi választmány ülését Fácán-utca 7. szám alatt, Bécsi Gábor vendéglőjében mikorra a választmány és rendes tagokat tisztelettel meghívom. Haubenreich Mihály elnök.**

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

\* **A színházi bérlet.** Holnap, szeptember, elsején nyílnak meg ismét a színházi pénztár kapui az 1912—13. bérlet előírásokra. Az idén is ép úgy, mint minden évben az érdeklődés a bérlet iránt kielégítő, sőt a páholyok iránt rég nem volt oly kereslet, mint most. Az első emeleti páholyok is kapósabbak lesznek, mert a színházat jobban lehet majd tüzei és minden hely-cugmentes lesz. A régi bérlet szeptember 10-ig váltás ki helyeiket, az új bérlet pedig már most jegyezzenek elő, hogy jó helyhez juthassanak. Bérelni a mai naptól lehet a téli pénztárban szeptember 28-ig. A bérletár három részletben fizetendő. A színlap bérlet egész évre 4 korona házhoz hordva.

\* **A Burg színház vezetője.** Bécsből jelentik: A főudvarmesteri hivatal Thimig Hugó főrendezőt bizta meg a Burg színház ideiglenes vezetésével.

\* **A Kölcsey-egyesület könyvtára** szeptember 3-ikán, kedden újra megnyílik. A könyvkiosztás kedden, pénteken és szombaton délután 4 órától lesz, de nem mint eddig 5 óráig, hanem minden esetben fél hatig.

\* **A Szalay, dr. Mezey- és Zay-féle okl. zenetanárok vezetése alatt álló zeneakadémiai előkészítő zeneiskolában (Andrássy ut 8.)** befejeződtek a szépszámú előjegyzések és a mai nappal a beiratkozások, valamint a felvételi vizsgák veszik kezdetüket. Hangszerek: zongora, hegedű, mélyhegedű, cello, cimbalom, magán- és karének — 9 melléktanszakkal. (Elmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekari játék, paedagógia stb.) **Tandíj:** havi 8 kor., amelyért heti 4 órában 2 főhangszer és 9 melléktanszak szakavatott kiválóan eredményes oktatását nyújtják a kiválóan képzett és nagy gyakorlatu tanárok, szigorúan az Orsz. m. kir. Zeneakadémia tananyagára és módszere szerint. **Rendszeres esti kurzusok. Előadások kezdete: szept. 5.** Havonként házi hangversenyek és hetente kamarazeneestélyek. Három szegénysorsú jóviseletű tehetséges növendék teljes tandíjmentességben részesül. 4917.

\* **Aradi Zenekonzervatorium.** (Szabadságtér 21) Beiratások f. évi szeptember hó 1-én kezdődnek. Mütter Müller József, igazgató. 5258

\* **Amerikai látványos drámák az Apolló-színházban.** (A vasárnapi műsor.) Jó napja lesz holnap az Apolló-színház vasárnapi közönségének. A legkedveltebb zsánerű képekből állította össze az igazgatóság a vasárnapi műsorát, amelynek kiválóságát látványos amerikai és egyéb elsőrangú képek dicsérik. A műsor slágere „Aki kétszer élt“ című dráma, amely sok érdekes és megdöbbentő jelenetet visz a vászonlapra. A tetszhalott asszony története igazi moztéma, ennél alkalmasabb mesét nem találhattak volna ki a mozi számára. A többi mellék-képet is külön-külön slágerként kellene felemlitenünk, oly csodásak és nagyszabásúak. A természetutáni felvételek elbűvölők, a humoros képek pedig a legkiválóbb vasárnapi szórakozást nyújtják. Hétfőn új szenzációs műsor kerül bemutatásra.

\* **Indián-dráma az Apollóban.** Az aradi közönség nagy szeretettel fogadja az amerikai indián-drámákat, amelyek rendszeren nagyszabású mutatványszámba mennek. A képek egzotikus levegője s a cselekmény feldolgozásánál használt eszközök egyaránt méltó érdeklődést keltenek és éppen ezért az Apolló-színház gyakran kedveskedik a közönségnek ilyen képekkel. Hétfőre ismét egy bravuros indián drámát tűzött ki műsorra az Apolló igazgatósága. 177

\* **A fekete macska.** (Dráma négy felvonásban). Valóban szenzációsnak nevezhető az a siker, amelyet az *Urániamnak* ez a minden tekintetben páratlanul szép képe arat. Eddig minden egyes előadása zsufolt nézőtér előtt folyt le és ez indította az igazgatóságot arra, hogy még vasárnap is műsoron hagyja ezt a filmet, hogy így is minél többen lehessenek abban a helyzetben, hogy gyönyörködhesse a kinematográfia eme gyönyörű alkotásában. Minden jelenet oly megkapó és csodálatos, hogy a berlini Vitascop kevés ehhez hasonló sikerrel dicsekedhetik. A darab szereplői egytől-egyik a legkiválóbb mozi színészek, akikről mindenütt a kontinensen a legmelegebb elismerés hangján emlékeznek meg. A darab főszereplője a fekete macska egy démoni nő és ennek szereplése körül szövődik a darab meséje, amely a legizgalmasabb és legrettenesebb történetek egyike. Ugyancsak a vasárnapi előadások keretében még egy humoros és egy természetutáni felvétel is bemutatóra kerül. Hétfőn teljesen új műsor kerül színre, amely szintén a legkiválóbb számokból fog állani.

## Elcsábított aradi uri fiu.

— Egy család kálváriája. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Egy aradi uri család kálváriája, szenvedése felett sajnálkozik ma igen sok résztvevő sziv Aradon. Mindenütt, ahol az alább elmondandókról tudnak, a legmélyebb részvétellel emlékeznek meg az apáról és anyáról, akiknek gyermekét tették szerencsétlenné — a cselédek.

Igen, az uri háznál szolgáló nőcselédek zudították a szenvedések hosszú sorát a szájalomra méltó gyermekre és vele együtt a szülőkre. Olyan dolog ez, melyet nem szívesen visz az ember a nagy nyilvánosság elé, mert a hazug álszemérem rögtön magasra tartja a mindig keze ügyében levő frázisait és a látszat, a külső kedvért szeretné elhallgattatni az ezrek és ezrek okulására szóló, fenséges igazságot, melynek megismerése után számtalan ember léphet vissza annak az örvénynek széléről, mely felett tudatlan gondtalanságban halad előre — a vesztébe. Az a tragédia, melynek részletei itt olvashatók lesznek, megérdemli, hogy minden gyermekszoba falára felírassék, szüntelen emlékeztetőül gyermeknek, szülőnek egyaránt. Az ügy aktái az aradi rendőrségen vannak és itt a legnagyobb megdöbbenéssel állapítják meg, hogy az eseménnyel szemben a hatóság tehetetlen, nincs más mód a hasonló szerencsétlenségek elkerülésére, mint a nyilvánossághoz való menekvés, a legszélesebb körű felvilágosítás. Ettől a prevenciától nem szabad megfosztani azokat, akik az élet mélységéig nem láthatnak le.

Hónapok óta egy fővárosi gyógyintézet beteg szobájában sínlódik egy tizenhárom esztendő aradi fiu, akit a főváros neves orvosai gyógykezelnének. Aradi uricsalád sarja. Egyetlen gyermek, aki testileg és szellemileg igen jól, talán tulságosan jól fejlődött. Jó módban nevelődött, dédelgettek, vigyáztak minden lépésére. Az apa maga is intelligens, művelt ember, aki bálványozta a fiát. Sokat foglalkozott vele, tehette, mert minden délutánja szabad. Két órakor megy haza a hivatalából és szabadidejének legnagyobb részét a családjában tölti el. Az anya is otthon ül, mint jó házi asszonynak, akit sem zsurokon, sem pedig a jobbmodu társaságok egyéb szórakozó helyein nem igen lehet látni. A színház az egyetlen hely, ahol talán gyakrabban megfordultak és míg ők gondtalanul töltötték el néhány órát nemes szórakozás közben és sietve-siettek haza előadás után, hogy már alvó gyermekük lecsuszott takaróját megigazítsák és boldog mosolyal ajkukon távozzanak az édes álomba merült,

minden reménységük nyoszolyája mellől, addig a felé már a szenvedések és megpróbáltatások ördöge kinyújtotta a karmait.

A fiut egy színházi előadásról hazatértükben lázasán, nyugtalanul hanykolódva találták a szülők. Annyit tudott csak mondani, hogy mindene fáj. Nyomban orvosért küldöttek, aki alaposan megvizsgálta a gyermeket és megdöbbenéssel konstata, hogy a tizenhárom éves fiu olyan bajban szenved, melyet valamely lelketlen, emberi erkölcsi fertő legmélyére süllyedt nőtől kaphatott.

Igy gondolta a család hűséges barátja és orvos, akinek aggodalmat eláruló arcáról a megremült szülők elképzelhetetlen katasztrófát olvastak le. Az orvost nem olyan embernek ismerték, aki ok nélkül ijesztgeti a beteget és a szülők ezer faggató kérdésére sem volt hajlandó megmondani az igazat. Orvosságot rendelt és elhatározta, hogy mielőtt a szülőknek feltárná a helyzet komolyságát, egy más irányban kísérletezik, mert meg akarta tudni a betegség keletkezését.

— Főkapitány ur segítségét kérem — mondotta másnap Green Nándor főkapitánynak — egy igen nagy bajba jutott aradi uri-család részére. Azonban nincs kizárva az sem, hogy több családot ért hasonló szerencsétlenség. Arra kérem, kutassa ki vajon X. Y.-nak tizenhárom esztendő fia hol betegedett meg. A rendőrségnek módjában áll ez. ●

A humánusan gondolkozó főkapitányt is mélyen megillette az előkelő családot ért baj és azonnal elrendelte, hogy a detektivek a legdiszkrétebb módon nyomozzák, merre járt a fiu és nem voltak e vele pajtásai. A nyomozás eredménytelen maradt.

— A gyermek csak otthon betegedhetett meg — szólott a főkapitány és nyomban maga elé idéztette a — családot.

Egy óra mulva már jegyzőkönyvben, hatósági orvosi bizonyítványban fel volt tárva a legrettenesebb elvetemültség, amit csak ember elképzelhet. Sz. M. szobaleány őszintén bevallotta, hogy míg a gazdája és a felesége színházban jártak, elcsábította a tizenkét éves alig alig mult gyermeket. A cselédet nyomban letartóztatták, kórházba küldték és megindították ellene az eljárást.

A főkapitány felhívta a házi orvost, az apát és leplezetlenül feltárta előttük a helyzetet. Az orvos tanácsára a fiut még aznap Budapestre szállították gyógyintézetbe gyógykezelés céljából.

A rendőrség bünygyi osztályán tovább folyt az eljárás, melynek folyamán felírtak Budapestre a többször említett gyógyintézet igazgatóságának és azt kérték tőle, hogy hivatalosan és bizonyítsa, milyen betegségben szenved a fiu. ●

A napokban érkezett meg az a bizonyítvány, amelynek soraiból azonban ennek a tragikus eseménynek a borzalmasabb és megdöbbenőbb első fejezete tárult a rendőrség elé.

A gyógyintézet orvosai azt írták, hogy a fiu betegségét helyesen állapították meg Aradon. Igaz, hogy a tizenhárom éves gyermek áldozata az ott szolgáló cselédnek. Azonban azt is megállapították, hogy a gyermek nem most került tulajdonképpen a gonosz szellemének hálójába először. Nyolc éves korában, tehát ezelőtt öt évvel még a mainál is sulyosabb bajt kapott az ártatlan fiu, akit az akkor már a háznál szolgáló cseléd valószínűleg megmetélezett és ennek a betegségnek megállapítása pozitív jelenségeken kívül a fiu valóságából is lehetséges volt.

Ennek a szörnyű felfedezésnek a nyomán most már gyorsan befejeződik a vizsgálat és az iratok átkerülnek a bírósághoz.

A gyermek a gyógyulás útján van és az ő szomorú példája legyen egyik gyógyszer a cselédmizéria egyik legmélyesegében gyökerező nyavalyájának.

## Konfliktus

### Zala György és Szeged között. (Kulisszatitkok Deák Ferenc szobra körül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, augusztus 31.

Nagy művészi és kulturális esemény készült Szegeden erre az őszre. Ugy tervezték, hogy több szobrot országra szóló ünnepség keretében egyszerre fognak leleplezni. A tömeges leleplezés azonban váratlan okok miatt elmarad. Rakoczinak és Széchényinek a szobrát ugyan már felállították és ezeknek a leleplezését ki is tüzték szeptember huszonhetedikére. Felállították és lepellet letakarták már a Dankó-szobrot is és a Rapaics- emlék szintén megérkezett Szegedre.

Deák Ferenc szobra azonban késik, egyre késik. E szobor, még meglehetősen kezdetleges állapotban ott vajdik a tervező Zala György budapesti műtermében és úgy lehet, hogy csak a jövő évben lesz készen. Érthető tehát, hogy a város vezetőinek, akik brillirozni akarnak a sok szoborral, a művésszel súlyos konfliktusuk keletkezett. Lázár György dr. polgármester többször járt Zalánál a szobor megszüretése céljából és mindannyiszor nagy haraggal tért vissza a művéstől, aki eltekintve attól, hogy a szobor mintázásával nincs készen, nem akar belemenni a tömeges leleplezésbe, mert az ilyen ünnepséget nem tartja méltónak a művészetéhez és különösen Strobl Alajossal nem akar együtt szerepelni.

A polgármester nagy méltatlankodás közepette elhatározta, hogy Gaál Endre dr. kulturtanácsnokot küldi fel Zalához, hogy próbálja őt a művész lelkére beszélni. Gaál tanácsnok meg is jelent Zala György műtermében, illetve: csak a műterem előszobájában. Többször kellett szólítgatnia Zalát, amíg végre megjelent a művész — segédje. Nagy nehezen jött aztán maga Zala is és még nehezebben, hosszas beszélgetés után rászánta magát, hogy Gaált a műtermébe vezeti. A kulturtanácsnok megdöbben afölött, amit most látott. A haza bölcsének mintája igen kezdetleges állapotban ott merengett az egyik sarokban. Gaál kijelentte, hogy a mintát el akarja vitetni az öntőbe. A művész azonban tiltakozott. Ő még folyton dolgozik és javít a mintán, még egy szép koszorut is tervez a jobb keze alá, őt tehát hagyják békeben, mert határidőre nem lehet művészi munkát készíteni. Különben is az ő munkáját ne leleplezzék le a többivel és amíg az nem tökéletes, úgy sem adja ki.

Hosszas és izgatott vita után végre Gaál Endre belenyugodott abba, hogy a Deák szobor októberre nem készülhet el és hogy mikor érkezik Szegedre, az a jövő titka.

Mint most kiderül a Deák-szobor elkészítésének, illetve a művész részéről történő átadásának más akadályai vannak. A szobor mintája ugyanis már alkalmas volna arra, hogy öntésre kerüljön és Zala György azért nem adja ki, mert — úgy látszik, — csakugyan nem akar művésztársával együtt szerepelni s mert az öntéssel foglalkozó olasz szakemberek legnagyobb részével rossz viszonyban van. — Nyílt titok, hogy Zalának két olasz öntő kivételével már senki sem dolgozik, mert a művésznek, mint még sok művésznek, megvan az a jó tulajdonsága, hogy késedelmesen fizet. Holott a Deák szobor öntésének költségeit igazán kifizethette volna Zala, aki a szobor átvételénél esedékes összeget minden lelkiismeretfurdalás nélkül fölvette Szeged városától.

Már arra került volna a sor, hogy a szobrot az Országos Képzőművészeti Tanács elbírálja, de Zala az átvétel után egy évig hozzá sem nyúlt a szoborhoz.

Mintán szerződésileg kikötötték, hogy a szobrot szeptemberre szállítani kell, Lázár György dr.

polgármester erélyesebb eszközökhöz nyúlt és bírói eljárással is megfenyegette a művészt. A fenyegetésre azonban mégis csak megígérte, hogy a szobrot mihamarabb be fogja fejezni. Azt azonban kereken kijelentette, hogy a munka októberre semmi esetre sem készülhet el.

## Temesvári hadosztály aradmegyei falvakban.

— Manőver Világos környékén. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Világos, augusztus 31.

Az aradi háziezred és vele együtt az egész 66. gyalogdandár tegnap reggelig Világoson és az azt környező falvakban taborozott. Ezen a gyönyörű földreszen végezte gyakorlatait. Tegnap ki-verte őket a manőveri viszonyokhoz képest uri módból a temesvári hadosztály.

Verejtékes hegygyakorlatok emléke fűzi a csapatokat Világos várához, a rom környékének csudaszép perspektívájához. Lenn, a hegyoldalon még folytatódik az aradhegyaljai szőlőgazdaság, aztán erdőségek sötétlenek az utak mentén, végül csak a fekete gyümölcsös megrakott szederbokrok régiója jelzi a magasságot. Itt, ezen a regényesen szép területen folyt a hegyi csatározás. Nyolc óra hosszat tartottak a harcserű gyakorlatok s már reg elmúlt dél, mikor a hegyektől koszoruzott, hatalmas síkság felrisszító vigasztalást hozott Temesvártól Világosig gyalogolt és kimerült csapatoknak.

Három köz-égben szállott táborba a garnizón és pedig: Almásyreges, Tornova és Kurtakér köz-égekben. Almásyregesen a tüzérség s a huszárok nyertek szállást; Tornován taborozik a huszonkilencedik közös gyalogezred, az egészségügyi és élelmezési csapat; Kurtakér a hatvanegyedik közös gyalogezred tábora. A három falut megszállott temesvári dandár főhadiszállása Tornova köz-égekben van. Itt székelt a dandárparancsnokság s az egész hadosztály központi szervezete, mely már teljes apparátussal funkcionál.

A köz-égek egyik jól épült háza előtt tábori lámpás, fölötte zászló ezzel a felirattal:

K. u. k. Feldtelephon Station.

Itt van a hadosztály tábori telefonközpontja, mely már összekötötte magát mindazon falvakkal, amelyekben a hadosztály csapatai taboroznak. Az országutak mentén az állami telefonvezetékek oszlopain alig két méter magasságban vékony, sárga drótvetékek húzódnak: a tábori telefon. A szállás falvakban a rendre, közbiztonságra a normális biztonsági szervezetek mellett külön manőveri őrség ügyel. A tornovai csendőrségi laktanyán egy új tábla ékeskedik:

K. u. k. Feldgendarmarie

A tábori csendőrség. Ennek az őrszemei cirkálnak a katonaságtól megszállott falvakban s rendet tartanak főleg a katonaság érdekében. Fekete-sárga, széles karszalag ezeket a manőver csendőröknek a megkülönböztető jelvénye. E hó 30 án megkezdte működését a tábori posta is. A tornovai postahelyiséget bővítették ki erre a célra s hatalmas zászló jelzi, hogy itt székelt a

K. u. k. Feldpost

tudniillik a temesvári 34 ik gyaloghadosztályhoz tartozó 34 ik számú „Feldpostexpositur“. Két szobát foglalt el a tábori postahivatal s a postai igazgatóság két tisztet és két altisztet rendelt ki a vezetésére. Ezenkívül külön katonai készütség dolgozik a tábori posta forgalmának gyors lebonyolításán. Ez a nagyszabású és modern apparátus: a királygyakorlatok stílusa.

Csütörtökön hegyi ütközet volt, amire a csapatok táborukba értek, már ott találták a tartalékosok csapatait. A tartalékosokat Temesvárról vasuton szállították a jelenlegi táborba. A temesvári dandárnak ez a tábori elosztása így maradt szeptember harmadikáig, amikor a csaknem kétszeresére növekedett garnizón tovább folytatja útját Magyarad felé. A nagygyakorlatok ötödik napján, pénteken, szüneteltek a gyakorlatok, amit szükségessé tett a legénység tisztasági szüksége, no meg kis pihenő is ráért már a csapatokra. Derék munka, amit eddig végeztek a katonák s a felsőbb parancsnokság már eddig is nem

egyszer fejezte ki örömét és megelégedését a csapatok fáradhatatlan munkája felett.

Az ideig óráig visszamaradt „maródiak“ száma eddig jelentéktelen s még semminemű munkát nem adott az orvosoknak, betegszállító kocsioknak, mentőcsapatoknak. Most pihenőt jelent már maga az a körülmény is, hogy napokig megmarad a garnizón taborában; amellet ez a három község kiválóan alkalmas is a táborozásra. A karszalagos markotányosok az utcasarkokon ütötték fel sátorfájukat, de eddig még nem volt égető szükség rájuk. A községekben kiki beszerezheti szükségleteit. A falusiak a beszállásoló osztagok útján előre értesülnek a bevonuló táborról s elkészülnek a tábor ellátására.

Ami ital, hideg étel, tej, gyümölcs akad a faluban, azt egy-kettőre megveszik a katonák s ezzel egy-egy napra hatalmasat lendítenek az apró falvak pénzforgalmán. Kenyérrel egyelőre Temesvárról látják el a garnizónt, a tábori konyhák pedig kitünően működnek s most, hogy egyik napról a másikra vándorol a tábor, még sültet és tésztát is ígérnek a legénységnek. A dandárgyakorlatok ma nyertek befejezést. Vasárnap ismét szünet s hélfőn megkezdődnek a hadosztálygyakorlatok. Kedden a másodnapos hadosztálygyakorlatok, aztán ismét új területre viszik a garnizónt.

## Härtl Lujza szeparében.

— Reggelig mulatott. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, augusztus 31.

Megirtuk, hogy a kassai hadtestparancsnok harcias támadója, Härtl Lujza a múlt héten két napig Budapesten tartózkodott, színész, illetőleg artistanő akart lenni, s hogy az éjjeli életet megismerje, két éjszakát kint tartózkodott a Jardin de Parisban. Az egész mulatóhely lázban volt, mikor híre terjedt, hogy Härtl Lujza ott van a helyszínen és fiatal emberek társaságában egyik szeparében tartózkodik. Nem akarta senki elhinni, hogy tényleg Härtl Lujza jelent meg a Jardinban s a publikum látni óhajtotta a világhírű Lujzát, akinek hőstetteiről Európa összes újságai nagy cikkeket közöltek.

Boroevics kassai hadtestparancsnok inzultálója a Jardin egyik táncosnőjének, Rozsnyai kisasszonynak meleg meghívására utazott fel Budapestre, mint ahogy a mulatóhelyen finoman mondták: „rég barátja meglátogatására.“ Härtl Lujza jó kezébe került, vigyáztak rá nagyon, mint a himes tojásra, este pedig Rozsnyai mama és bájos leánya kivitték Lujzát a Jardin de Paris-ba. Härtl Lujza az eddigi tárgyalásokból ismert vörös ruhában páholyból nézte végig a cabaret-előadást, amelyen olyan jól mulatott, hogy sikerült rábeszélni a gondosan vigyázó Rozsnyaiéknak Lujzát, hogy másnap éjjel is megjelent a Jardin kertjében.

Az előadás után Rozsnyai és Härtl kisasszonyok egy szeparében időztek több fiatal ember — színészek és ügyvédjelöltek — társaságában. Härtl Lujza nagyon lehangolt volt, feltűnően szomorú. Keveset beszélt, de csak idegen témákról; magamagáról, a kassai inzultusról egy szót sem, egész éjjel nem ivott egy csöppnyi pezsgőt. Hajnali három órakor a társaság egy része eltávozott, ellenben mások jöttek és a szomorú Härtl Lujza csak reggeli felhathor indult kifelé a szeparéból.

A ligeti erős reggeli levegő gyorsan kijózanította a szép és tisztességes Härtl Lujzát, aludni sem tért, hanem néhányszor összerázkódott, megköszönte a két-napos kvártélyt Rozsnyaiéknak és budapesti tartózkodásának harmadik napján visszarohant Kassára.

A fiatal emberek, akik együtt szeparéztak Härtl Lujzával, elmondták, hogy nem volt szabad drasztikus, vagy kétértelmű szavakat használni, a szép Lujza a legnagyobb szigorral őrködött, hogy a társalgás végig tisztességes és korrekt maradjon. Ha valaki a társaságból megpróbálkozott egy-két kétértelműséggel, Härtl Lujza felemelte a kezét, amelyikkel a hadtestparancsnokot megpofozta és félig komolyan, félig tréfásan megfenyegette a társaságot, hogy jó lesz tisztosággal viselkedni.



## HIREK.

## Csatorna Milanó és Velence között.

— Hatvan millió lira a költség. —

Távirati tudósítás.

Milanó, augusztus 31.

Csöndben, minden föltűnés nélkül nagyszerű alkotás létrehozását határozták el az olaszok. Arról van szó, hogy Észak-Olaszország legnagyobb és leggazdagabb városát, Milanót a közel jövőben csatorna fogja összekötni Velencével, vagyis az Adriával.

Első pillantásra is nyilvánvaló, hogy ez a rendkívül fontosságú dolog nemcsak Olaszországra nézve, hanem közelről érinti Ausztriát és Magyarországot is. Legnagyobb haszna természetesen Velencének lesz a csatornából, mert ez a gyönyörű város az utolsó évtizedekben már csak az idegenek után élt és teljesen elveszítette gazdasági jelentőségét, holott valamikor a földkereség legnagyobb kereskedelmi kikötője volt. Az olaszok energiája annál tiszteletreméltóbb, mert most ugyancsak kifogytak a pénzből és mégis ilyen nagyszabású munkára vállalkoznak. A költség negyven százalékát Lombardia adja, mert elsősorban ennek a tartománynak érdeke a csatorna létrehozása. A költséget — hozzávetőlen — hatvan millió lirára teszik.

A csatorna voltaképp Észak-Olaszország két nagy folyóját, a Pót és az Adiget fogja összekötni. A Pó az év háromnegyed részében már most is hajózható, de legföljebb hatszáz tonnás hajók számára. Most azután kimélyítik a medrét és tizenkét zsílip alkalmazásával egész éven át hajózhatóvá teszik. A Pó és Milanó között lévő területen az összeköttetést valószínűen az Adda medrének a rendezésével fogják megvalósítani, mert a most is meglévő páviai csatorna nem alkalmas erre a célra. Az Addát Pizzighetone városáig vezetik, onnan egészen Milanóig, azután már valóságos csatornát ásnak, amely egymaga negyven millióba kerül.

A csatorna, azonfelül, hogy olcsó utat nyit a lombardiai ipar és mezőgazdaság produktumainak más irányban is hasznát fog hajtani. A két végső pont között olyan nagy a nivó különbsége, hogy a víznyomás kilencezer lóerőt hoz létre, amely értékesíthető.

## — A trónörökös a királygyakorlatokon.

Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös szeptember hatodikán, vagy hetedikén érkezik ide, nyolcadikán pedig külön udvari vonaton Bécsből Makóra fog utazni, ahova reggel hat óra harminc perckor érkezik meg. A trónörökös az idegen katonai attaschék fogadják és Hervay István Csánádmege alispánja üdvözlö. Ferenc Ferdinánd nyolc óra három perckor folytatja útját Mezőhegyes felé, ahol Podmaniczky ezredes tesz jelentést. Mezőhegyesen várják a trónörökösöt Serényi Béla földmivelésügyi miniszter, Jankovich László jószágigazgató és Petrovics Mihály főszolgabíró. A főtáborban Lipót Szalvátor, Frigyes főherceg, a román vezérkari főnök Avrescu, Auffenberg, Hazay, Georgi miniszterek fogadják Ferenc Ferdinándot. Szeptember 12-én a trónörökös visszaütazik Bécsbe, az udvari különvonaton vele együtt utazik Károly Albert főherceg is.

## — A német kancellár Magyarországon.

Bécsből jelentik: Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár szeptember hetedikén Ungarisch Hradischba érkezik, ahonnan Berchtold gróf külügyminiszternek a látogatására Buchlauba megy. A kancellár felesége Berchtoldsgadenben marad, mert nem akarja utókuráját megszakítani. A birodalmi kancellár szeptember nyolcadikán utazik el Buchlauból és Berchtoldsgadenbe megy. Ugyaneznap érkezik oda Tschirszky nagykövet nejével és Szögyén-Marich leányával.

— A presumptív trónörökös Magyarországon. Bécsi tudósítónk telefonálja: Károly Ferenc József, a presumptív trónörökös, aki néhány hónappal ezelőtt foglalta el állomáshelyét a galíciai Kolonea városkában, a jövő esztendőben ismét új helyőrségi állomáshelyre kerül. A fiatal főherceg sorsát intéző körök nyilván azt óhajtják elérni, hogy Károly Ferenc József a monarchia különböző részeivel és népeivel megismerkedjen. Amint hitelt érdemlő helyen értesülök, a presumptív trónörökös jövődéli állomáshelyét Magyarországon szemelték ki egy hadtestparancsnoksági székhelyen. Kassa, vagy Pozsony lesz a fiatal főherceg és Zita hercegnő új otthona. A presumptív trónörökös 1913. elején foglalja el új állomáshelyét a pozsonyi, vagy kassai hadtestparancsnoksághoz beosztva.

— Kibékültek Lujza és Stefánia hercegnők. Párisból jelentik: Lujza hercegnő lakásán az elhalt Lipót belga király gyermekei legközelebb családi tanácsot tartanak annak megbeszélésére, hogy milyen módon szerezzék vissza Vaughan bárónőtől az atyjuk hagyatékából származó negyvenöt milliót. Jelentékenyen megkönnyíti az örökösök helyzetét, hogy Stefánia hercegnő kibékült nővérével, Lujzával és Visontay Soma dr., kit sürgőnyileg hívtak meg a párisi tanácskozásra, most már mindkét testvér nevében fogja a pert folytatni.

— Keresztre akarták feszíteni. Lembergől jelentik: Lodzból érkező távirati jelentés szerint a mariana szekta ma újból megkísérelte, hogy Polembiowski püspököt keresztre feszítse, „hogy azután halálából feltámadhasson és szentségét bebizonyíthassa.” Amidőn a püspök a templomot elhagyta, a szektának több száz főre rugó híve megrohanta és arra kérték, hogy az emberiség megváltására engedje meg, hogy keresztre feszítsék. Már meg is ragadták és el akarták hurcolni, amikor megjelentek a rendőrség emberei és kimentették a püspököt a rajongók kezei közül. Több marianistát letartóztattak.

## — Emlékiratot írt Tarnovszka grófné.

Párisból jelentik: A Journal néhány nap múlva meg fogja kezdeni Tarnovszka grófné emlékiratainak közlését. Tarnovszka grófnét tudvalóan a velencei bíróság Komarovszki gróf meggyilkolása miatt hét esztericei fegyházra ítélte, de a király elengedte büntetésének hátralévő részét s a grófné legközelebb el fogja hagyni a börtönt. Egyik hír szerint Szán Rémóban akar állandóan megtelepedni. A naplóban a grófné leírja életét a fegyházban. Így elmondja a többi között, hogy kis cellába zárták, a melyben csak egy asztal és egy pad volt. Ágy helyett csak szalmazsákon feküdt, de nappal még a szalmazsákra sem volt szabad leülnie. Reggel hat órakor a többi fogollyal együtt közös mosdóhelyiségbe ment s azután visszatért cellájába. Reggelre levest és kenyeret, ebédre levest és főzeléket kapott. Hust csak egyszer hetenként adtak neki. Este korán kellett lefeküdnie, mert a cellában nem volt világítás. Hetenként egyszer a többi fogollyal együtt a fogház udvarán sétált. A felügyeletet apácák látták el, akik rendkívül szigorúan bántak a foglyokkal. A grófné a börtönben példásan viselkedett s egyetlen egyszer sem kapott fegyelmi büntetést.

## — Öngyilkos közgyám. Nagyszalontáról

jelentik: Biró Benedek gyomai közgyám napokkal ezelőtt eltűnt. Hozzáátartozóinak levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy öngyilkosságot követ el. Ma délelőtt a barmospusztai vasúti őrs jelentette a nagyszalontai állomásfőnöknek, hogy a sinek között egy lefejezett holttestet talált. Megállapították, hogy a tíz órakor Budapest felé haladó gyorsvonat vágta le az illetőnek a fejét. Az ismeretlen öngyilkos kalapjában egyik gyomai cégnek a felírása van és ebből azt következtetik, hogy az eltűnt gyomai közgyám az, aki az öngyilkosságot elkövette.

## — Tisza István az aradi munkásokért.

A városnak az ipari munkás házak létesítésére irányuló akciójának a sikerében a város nagynevű képviselője, Tisza István gróf hathatós támogatását tudták megnyerni azok, akik első sorban vannak érdekelve — a munkások: Gelber Mátyás kisiparos, az akció vezetője bemutatta Tisza István grófnak azt az ívet, melyen háromszáz munkás aláírásával bizonyítja, hogy az esetre, ha az illetékes tényezők lehetővé teszik a munkásházak építését ők egy-egy házra reflektálnak. Tisza István ma a következő levelet írta Gerbernek:

„Tisztelt Uram! Az érdeklődéssel átnézett névjegyzéket köszönettel visszaküldve, biztosíthatom róla, hogy a városnak a munkásház építési akcióját teljes odaadással a legmelegebben támogatom. Teljes tisztelettel vagyok kész szolgálja Tisza István.”

A levél a munkások körében óriási örömet keltett, mert tudják, hogy Tisza támogatásával meg fogják oldani ezt az igazi szociális nagy feladatot.

## — A lavrencei dinamit. Bostonból jelentik:

Nagy sztrájk volt a múlt télen Lawrenceban, gyilkos dinamitrobbanások történtek, s bizonyos volt mindenki előtt, hogy a sztrájkolók dolgoztak ilyen szélső eszközökkel. Most tárgyalják ennek a dinamitos sztrájknak a pörét, amely aztán szenzációs meglepetéseket produkált. Kiderítette már a vizsgálat is, hogy a dinamitért azok felelősek, akik a sztrájkot kompromittálni akarták. Letartóztatták a lavrencei pamutipar egyik tekintélyes munkaadóját, Woddot, aki résztvett a dinamitos összeesküvésben, s ő is a dinamitikusztók közül való. Mint egy mai bostoni távirat jelenti, még három embert tartóztattak le. Közben öngyilkos lett Pittmann építési vállalkozó, akiről biztosra veszik, hogy azért ölte meg magát, mert félt, hogy kihallgatják a lavrencei sztrájkpörben.

## — Kincsek a zongora alatt. Budapestről

jelentik: Néhány nappal ezelőtt betörők jártak Szakoli Ferenc nyíregyházi földbirtokos lakásán. Jól arattak. Összecsomagoltak több mint hatezer korona értékű evőeszközt és ékszert, aztán megszöktek. Egyenesen Pestre jöttek, ahol a detektívek rövidesen elfogták őket. A betörők: Hován József pincér és Györi Gyula asztaloslegény, mindkettő élvezte már a börtön vendégszeretét. A detektívek azonban nem elégedtek meg azzal, hogy a betörőket elfogták, kerestek-kutattak az orgazda után. Meg is került Pintér Károly moziportás személyében, aki özvegy Fényes Mártonné Fortuna-mozijában volt alkalmazásban. Este hatól tizig portáskodott, szabad idejében pedig ápolta azokat az összeköttetéseit, melyeket a főváros és a vidék hírhedt betörőivel évek óta tartott fenn. Potom áron vásárolta meg Szakoli értéktárgyait, elhelyezte egy börtönbe, azután bevitte a Rákóczi-ut 22. számú házban lévő Fortuna-moziba és a zongora és a fal közé dugta. Innen szedegette ki apránként a holmikát és küldte boy-jal a zálogházba. A boy sűrű zálogházba való szaladgálása tünt fel a detektíveknek és lefűltek az orgazdát. Pintér rovott multu ember, ült csalásért, lopásért, betörésért és szándékos emberölésért.

## — Betörők gyilkossága. Hagenből jelentik:

Haste-ben (Weszfália) betörőket tettenkaptak a rendőrök. A betörők az egyik rendőrtisztet agyonlőttek. A betörők négyen vagy öten voltak és futásnak eredtek. Vogelsangban agyonlőttek egy rendőrtisztviselőt, a ki föl akarta őket tartóztatni. Milspeben a közben értesített rendőrség utjukba állott. A betörők egy rendőrmestert és egy közrendőrt súlyosan, egy másik rendőrt könnyen megsebesítettek. Az egyik betörőt egy negyvenéves bameni munkást harcképtelenné tették és letartóztatták. A többi elmenekült.

— **Uj gyár — Ujmiklakán.** Majdnem annak az embernek van igaza, aki azt vitatja, hogy míg Aradon egy gyár létesül, addig két vállalkozót elriasztanak. Weisz Mór és társai Aradon akartak fonógyárat létesíteni, de nem sikerült nekik. Már-már a cipógyár alapítási terve is megfiusulóban volt, mert a gyáralapító biyottság centiméterekkel mérte a kért telket. Varjassy Lajos polgármester erélyes fellépésének tudandó be, hogy a cipógyár mégis Aradon épül. Nyomban, amint ezt az ügyet sikerült nyélbeütni, folyamodott Földes Béla dr. két hold földért, hogy ezen szappangyárat létesítsen. A gyáralapító-bizottság ismét collstokot vett elő a zsebéből és méreccsélt. Pont egy holddal találta nagyobbak a kért területet. Nem engedte át Földes dr.-nak, aki többé szóba se állott a tekintetes gyárelkergető bizottsággal, hanem elment Ujmiklakára és ott már építik is a gyárat. Az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy ez a gyár különben oda nagyszerűen illik. Ujmiklakára ugyanis épen azért keletkezett, mert a lakói telekkérelmét Arad város ugyanolyan szellemben intézte el, mint a most ott létesülő szappangyárat. Minden kémsény a mi rettenetes gazdasági érzékünket hirdeti. Azért füstöl olyan vigan.

— **Eljegyzés.** Klein Annus és Gara Armin dr. ügyvéd jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szerencsétlenül járt katonák.** Szerajevóból jelentik: Az 51-ik gyalogezred egyik csapatját menetelés közben ma délután zivatar érte utól, a villám három katonát megölt, egyet megsebesített.

— **Az ausztráliai csoda.** Londonból jelentik: Az ausztráliai Trentonban él egy ember, Herpin Albert, aki a természetnek valóságos esodája. Harminc éve nem hajtotta álomra a fejét. A londoni „Daily Express” levelezője felkereste a különös életű embert, aki előtte a következő nyilatkozatot tette:

— Most 60 éves vagyok és feleségem halála óta, amely körülbelül harminc esztendeje következett be, nem aludtam egy percet sem. Jobban mondva: sohasem éreztem azóta az alvás szükségét. Éjszakáimnak legtöbbször hotelbe ülve szoktam eltölteni s így álmodom anélkül, hogy aludnék. Különbösen boldognak érzem magamat, hogy életemnek utolsó harminc esztendejéből sem vesztettem el egy pillanatot sem, mert sohasem merültem abba az öntudatlan állapotba, amelyet álomnak neveznek.

— **Orvosi körökből.** Adler Imre dr. gyermekorvos szabadságáról hazaérkezett és naponta fél 4—5-ig rendel Eötvös-utca 10. sz. alatt.

— **Értékpapirhamisító arisztokraták.** Rómából jelentik: Csunya botránya van ismét az olasz arisztokráciának. A belügyminiszterium feljelentésére a rendőrség letartóztatta Falzsa-sappa és Barbielini grófokat, akik a római előkelő világban, különösen pedig a klerikális arisztokráciában igen nagy szerepet játszottak. Egy áruló levél nyomán a belügyminiszterium tudomást szerzett arról, hogy a két gróf egy gyáros és több technikus segítségével óriási mennyiségű hamis értékpapírt gyártott. Nagy titokban folytatták a nyomozást, míg végre Barbielini gróf falusi lakásán felfedezték a hamisító műhelyt. Csomó hamis értékpapírt, járadékokat, sorsjegyeket és bankjegyeket találtak a lakásban s azonkívül több mint száz métermázsas merített papírost, melyet a hamisításra tartogattak. A két gróffal együtt letartóztatták Bonnani gyárost is, a hamis papírokat pedig elkobozták. Klerikális körökben nagy megdöbbenést keltett a botrány kiptatása, annál is inkább, mert ép most volt szó arról, hogy a fiatal Barbielini gróft felveszik a pápa nemesi testőrségébe.

— **Egy örült katona rémtette.** Zürichből jelentik: Borzalmas éjszakája volt Romanshorn városának. Egy Schwartz Hermann nevű katona, aki a 73-ik lövészezrednek a gyakorlatára vonult be, este a szállásán hirtelen megörült, kitérte szobájának az ablakát és éles lövéssel lövöldözni kezdett a járókelőkre. Mire valamit tehettek volna ellene, három embert megölt, négyet súlyosan megsebesített. Erre negyven katona vonult ki ellene, akik megostromolták, lövöldöztek rá, de eredménytelenül. Az örült az éjszaka sötétjében elmenekült, egész éjjel hiába üldözték, nem akadtak rá. Közben itt is, ott is felhangzott puskájának a ropogása, az egész környék nagy rémületére. Egész éjszaka tartott a hajsza, senki sem mert lefeküdni s végül reggel elfogták a szerencsétlent, amikor már száz lövést tett.

— **Fogorvosi körökből.** Halmos Gyula fogtechnikus (akik Asztal s Sándor utca 10) Keppich orvos házában külföldi utjaról hazatért és működését folytatja.

— **Pap Lajos szabadságáról** visszatérve, fogorvosi gyakorlatát újból megkezdte.

— **Ötvös munkák ezüstből, platina foglalatú briliáns, gyémántkészerek, világhírű gyártmányú órák** Igaz Sándor elsőrangú ékszerésznél Arad, Andrássy-tér, Minorita-palota. Telefon 321.

— **Leány az apja ellen.** Markovits Jolán 18 esztendő varró leány ma délelőtt a zsilipnél a Marosba akart ugrani. Az ott őrt álló rendőr észrevette a leány szándékát és megakadályozta az öngyilkosság elkövetésében. Előállították Petkovics Béla ügyeletes rendőrtiszt elé, akinek elmondotta, hogy édesatyja oly rosszul bánik vele, hogy nem volt más menekülése, mint az öngyilkosság. Édesanyja ezelőtt két héttel meghalt és azóta csak szidalomban és inzultusban volt része és ezért unta meg az életét. Megígértették vele, hogy nem követ el öngyilkosságot és eleresztették.

— **A mindentudó.** A londoni újságok érdekes cikket közölnek most John Parker angol ezredesről, aki bengalia dsungeljei mellől, exotikus vidékről érkezett Londonba. A Colonel India legbensőbb részében él, mint a britt gyarmati hatalom exponense. Azon a buja szépségű, de veszedelmes területen nagyon fogyatékos még a közlekedés és sokszor heteken-hónapokon át nem kapott postát: lapot és könyvet sem. A napbarnította Colonel magával hozta fiát, a tizenkétéves Yvet is, aki Devyeelingben született és Indiában nevelkedett még pedig nem mindennapi módon. Egyetlen tankönyv nélkül végezte el tanulmányait, és most — az adja meg a londoni újságok hírének aktualitását — teljes eredménnyel tette le vizsgáját az Eton-Collegeben. Anglia legkiválóbb intézetében, egyszerre hat osztályból. A Daily News riportere meginterjúvolta Parkert, aki a következő érdekes magyarázattal szolgált: „Igaz föltűnt a tanároknak is a fiam készültése, a mire büszke vagyok, nem tagadom. Annál is inkább, mert ő felsége országainak egyik legkulturáltabb vidékén sajátította el tudásának nagyrészét. A biblián kívül csak egy csomag lexikont vittem magammal az óriási birodalom belsejébe: az Encyclopaedia Britannicát. Minden tantárgyat ebből tanult a gyerek. És magam is sokszor használtam. Ez a rövid interjú messzi nagy perspektívákba villant és újabb gyönyörű dokumentuma a lexikon nélkülözhetetlenségének. Sajnos még nincsenek gyarmataink, de készül már olyan lexikonunk, mely a legelhagyottabb vidéken is kielégítheti a tudás-szomjat. Ilyenül ígérkezik a Tolnai Világlexikona melynek szerkesztősége — százötven rátermett tudós, író és újságíró, szakember és beltrista — ambicionálja, hogy könnyen érthető földolgozásban mindentudó könyvtárat produkáljon. Igazi rejtély a beavatatlan előtt, hogy adhat a Tolnai Világlexikona 25 kötetből álló Lexikont ajándékkul elfizetőinek, a mikor tudjuk, hogy több száz koronába került egy ilyen könyvtár. A rejtély megoldása ott van, hogy minden kötetet 100.000 példányra tervez a kiadó. Igazán kulturális missiónak mondható ez a milliókra menő vállalkozás. Mint halljuk, a 25 kötet 16.000 oldalra van contemplálva 30.000 képpel, köztük egész tömeg fametszettel. Írtesülésünk szerint az előfizetők kötetenként angolvaszon kötésben 20.— korona bolti ár helyett: 3 koronáért kapják majd meg.

— **Auto-karambolok Aradon.** Ma délelőtt a négyes számú városi autóbussz a Nagyváradi-úton a vasuti feljárónál elkapta egy Tóth József nevű fuvarosnak a kocsiját és az összetörte. A soffőr ügyessége következtében azonban nagyobb szerencsétlenség nem történt. — Ugyancsak kisebb jelentőségű automobil karambol volt a Radnai úton, ahol a 250-es számú gépkocsi, amelyet Ménési Antal soffőr vezetett, Barb Mariska három éves gyereket elütötte. A leánya a szemtanúk állítása szerint nekiszaladt a kocsinak, azonban szerencséjére úgy került a kerekek közé, hogy jelentéktelen horzsoláson kívül baja nem esett.

— **Király mozgófénykép-színház Ujmiklakán.** Műsora: 1. Nagybátyám és felesége. Humoros. 2. Küzdők versenye. Sport. 3. Lolotte bakfis. Humoros. 4. Templomablók. Dráma. 5. Alagi lóversenyek. Sport. 6. Köpenniki kapitány. Humoros. A kártya játék áldozata. Sláger! Dráma 3 felvonásban. Személyek: A gróf Mack Miksa, a grófné Lindt Melitta, a katona tiszt Becker Ernő, a szobaleány Speier Éva a berlini színház tagjai. Előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órától folytatódva este 10 óráig. Vasárnap d. u. 2 től este 10 óráig. Helyárak: Emeleti páholyülés 1 korona, I. hely 80 fill. II. hely 60 fill. III. hely 40 fill. IV. hely 20 fill. Saját zene, váró terem, buffet, tiszta levegő, kényelmes ülés. Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására juttatni, hogy Ujmiklakán a mai kor igényeinek teljesen megfelelő mozgó színházat nyitottam, melynek főképpen az a célja, hogy számos család kellemes otthont találjon, valamint a tudomány legmesszebb menő ágait fejlessze, szíves pártfogást kér a tulajdonos. 5635

— **Szülők figyelmét felhívjuk,** hogy a tanterületek által előírt iskolakönyvek használt állapotban bekötve, a legújabb kiadásokban, felárón Aradon Weisz Leó könyvkereskedésében (Minorita-palota) szereshetők be. 5601

— **Birtokcsere.** Schreffel Rudolf és neje eladják Zsidótemető-utcai házat 10000 koronáért Tóth Gábornak. — Demian Györgyné eladja az aradi 230. számú tjkvbe. felvett ingatlant 17000 koronáért Dobos András és nejének.

— **Uj autokölcsönző vállalat Aradon.** A mai naptól kezdődőleg egy új autokölcsönző vállalat kezdte meg működését. A hatalmas Puch-gyártmányu automobil holnaptól kezdve igen jutányos áron áll a közönség rendelkezésére. A vállalat telefonszáma 126. 5629

— **Iskola beiratás közeledése.** Már most is sok vidéki szülő fordul meg Fischer Simon Nagy Áruházában, Arad, Szabadságtér 12. sz. alatt, ahol a legolcsóbban lehet beszerezni teljes gyermek kelengyét és iskolai szükségleti tárgyakat. Fischer Simon Nagyáruháza mindig kedvező bevásárlási forrása marad az aradi és vidéki t. közönségnek. Ez nem is csoda, mert minden aktuális alkalommal igyekszik a t. vevőkörének bebizonyítani, hogy úgy a nagy választékkal, mint az olcsó árakkal bármelyik fővárosi áruházzal lépést tart. Különösen feltűnő olcsó árakban kaphatók gyermekek részére: fehérneműk, kalapok, esőernyők, sapkák, harisnyák, iskola táskák, könyvszíjak, tolltartók, zsebkések, erszények, zsebkendők és még ezerféle, itt fel nem sorolható 5129

— **Smyrna munkák a legjobb anyagból,** három kivitelben, eredeti stílszerű mintákban. Női kézimunka különlegességek, a legcélsebb és legjobb kivitelben. Himző anyagok és kellek, rövidárak, harisnyák, keztük, szallagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. Scherhag H. és fia cégnél, Hermann-palota, Telefon 941.

— **Női kereskedelmi tanfolyam igazgatósága** által előírt tankönyvek Weisz Leó cégnél kaphatók. 5601

— **Szabó-féle pármái ibolya szappan** a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér. 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hanzu Nezztor droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcon. 4041

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pasztilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Tankönyvek, valamint az előirt író és rajzszerkesztő legutányosabban szerkesztették be Pichler Sándor könyv- és írószert üzletében Arad, Szabadság-tér 1.

— A t. kereskedelmi- és irodai alkalmazottak figyelmébe! Értésitem, hogy kizárólagosan alkalmazásban levő, vagy volt keresk. alkalmazottak és irodisták részére szeptember hó 5-én a Ziffer S.-féle gépiróval kapcsolatban, kereskedelmi szaktanfolyamot nyitok, melyben a mérlegképes kettős könyvvitel, kereskedelmi levelezés *gyakorlati alapon* teljesen elsajátítható. Tanfolyam tartama 4 hó. Tandíj havi 10 kor. Beiratkozhatni József főherceg ut. 7. sz., I. emelet. Engel Mór, az I. Magyar Papír Ipar r. t. volt irodafőnöke. 5478

— Rosenblüh H. és Társa értesíti a n. é. vevőközönseget, hogy az összes *őszi divat újdonságai* mind raktárra érkeztek; mielőtt szükségletét más helyen beszerezné, kérjük újdonságainkat *minden vétel kötelezettség nélkül megtekinteni.* 5521

— A világhírű Tetra higiénikus csecsemő és gyermek kelengye főraktár Scherhag H. és Fia cégnél — Hermann Palota. Gyári árák. Telefon 941. 5101

— Zsidó ünnepi imakönyvek Pichler Sándor könyvkereskedésében nagy választékban kaphatók.

— Az Alföldi Gazdasági Egyesület *Széchenyi* felső kereskedelmi iskolája Budapesten f. é. szeptember 1-én nyílik meg. Az intézet: végzett növendékei elhelyezéséről is gondoskodik. Jelentkezhetni az Igazgatóságnál: Budapest, V. Személynök-u. 7. 5377

— Tanfy Ida zongoratanítónő tanítványai az órák beosztása végett lakásán találhatják délután 4-től 5-ig, augusztus hó 25-dikétől Attilátér 4. sz.

— A virágzó gyermekek százai hálnak el nyaranta hányás- és hasmenésben. Ez ellen a legjobb óvat nyújtja a csecsemő táplálása „Kufeké”-vel és tejjel. „Kufeké” a tejet könnyebben emészthetővé teszi és eljéti veszi a bélerjedésnek. Egyáltalán a „Kufeké” és annak gazdag tápereje az egész szervezetet és így a gyomrot és a belet is ellentétlőbbá teszi a betegségek csíráival szemben.

— Ingusz I. és Fia cég figyelmezteti igen tisztelt vevőit, hogy csak a 25 év óta Weitzer-utcában levő üzletében vásároljanak, *máshol nincs üzlete a cégnek.* 5151

— Balla Frigyes 18 év óta fennálló festőiskoláját Deák Ferenc utca 40/a sz. alatti hatalmas, új műtermében szeptember hó 1-én ismét megnyitja, és ott szakzerű oktatást nyújt a rajzolás és festés minden ágában. Előkészít szabadkézi- és mértani rajzból, különösen polgári iskolai tanulókat, magánkülönbözteti és javítóvizsgálatokra. Esti akt-szabadiskola. Jelentkezéseket elfogad naponta délelőtt 10—12, délután 4—6 óra között.

— Az izr. ünnepekre való *makzók*, valamint *Mirjam, Noémi és Hevesi-féle imakönyvek*, továbbá *izr. üdvözlő jegyek* és levelezőlapok nagy választékban kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében,

— **Hölgyek figyelmébe.** Gyors és biztos sikerrel tanulhat mindenki női ruha szabást mindenféle divatok szerint 15 koronáért, az egész országban jó hírnevű Koch J. az „Európa” című szabás feltalálójánál. Tanfolyam kezdete f. é. szeptember hó 2-ikán d. e. fél 10-től 11-ig; d. u. fél 3-tól 5-ig; esti tanfolyam 8-tól fél 10-ig. Beiratkozni és tanulni lehet Luther utca 1. szám Dr. Szuchu-féle házban, valamint megbízottamnál, aki magánházakat is látogat és megkapja azonnal a szükséges mérték és rajzkönyvet 5 korona ellenében, amely a tandíjból levonódik. Szíves látogatást kér Koch J. az „Európa” című szabás feltalálójára. Arad, a „Park” vendéglő elkülönített termében. 5555

— Használt tankönyveket legelőnyösebben vásárol *Ingusznál csak a Weitzer-utcában.* 5151

— **Dobozgyártó és könyvkötészeti műhely áthelyezés.** Igen tisztelt megrendelőim és a n. é. közönseget értesitem, hogy modernül berendezett dobozgyártó és könyvkötészeti műhelyemet *Deák Ferenc-utca 38. szám* alá helyeztem át. Tisztelettel *Sárosi István.*

— **Vásárló közönseget szíves figyelmébe ajánljuk a Weitzer János-utcában** (főpostával szemben) már megnyitott *üveg, porcellán, lámpa és díszműtáruk versenytáruháza*t, hol a legizlésebb képkeretkészítési és legolcsóbb árakban aznap elkészítetnek. — Üzletelv: Szolid kiszolgálás, szabott árak mellett.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyvkészrekesztő és víznyomású borsajtóra, valamint legjobb rovátkolt alumínium kuphergertű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, Hegyalja borsajtók, nemkülönb a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi kettős kosaru ajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennél fogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyvárad, 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi. 4518

— **Figyelem!** Ha olajfestményét, fényképét izléselesen és olcsón óhajtja kereteztetni, kérem bizalommal *Freimann József speciális képkeretezőhöz* Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képkeretezéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkeret raktár. Megyei, városi telefon 912. 3881

— **Végre nem okoz gondot,** hogy hol vásároljuk meg legelőnyösebben üveg, porcellán és disznó tárgyakban szükségletünket, mivel *Fischer Mór Andrássy-tér 20.* alatt levő speciális üvegüzletében úgy ezen cikkek, mint alkalmi ajándékok és villanycsillárok legolcsóbban szerkesztők be. Képkeretekben legnagyobb választék, legolcsóbban elkészítetnek. Telefon 56d.

— **Iskola beiratások alkalmával ruha, haj és fogkefék, fésűk, intézeti tükrös kazetták, iskolai táskák, zsebkecsék, erszények, gyermek táskák, könyvszíjak stb.** legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula üzletében Arad, Andrássy-tér 15. 4485

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 filléért, 180 hangjeggy havi 2 kor. 40 filléért** kaphatók kölcsönzésre *Kerpel Izsó* kölcsönzőintézetében, Aradon.

— **Deutsch Sándor okl. táncitanító táncintézetét 1912. szeptember 3-án kedden** az ipartestület dísztermében nyitja meg, melyre beiratkozásokat már most elfogad lakásán *Bercsényi-M. utca 18. sz. a.* A vasárnapi délutáni diákkolon *szeptember 15-én* oeszi kezdetét. 5138

— **Használt iskolakönyvek tiszta, kifogástalan állapotban, félárban** kaphatók *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében. A cég a tankönyvek használhatóságáért szavatol.

— **„Tetra”** egészségi babakelengye teljes választékban kapható Weisz és Benjámin cégnél Arad, Andrássy-tér 22. Telefon 635. 4085

— **Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét** az *Asszaltos Sándor-utcai Csipkeáruháznak* mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— **Francia és angol könyvek Kerpelnél.**  
— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

## TANÜGY.

(—) **Aradváros iskolaszéke** szeptember hó 3-án, azaz kedden délután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes tanítválasztó ülést tart. A tanácskozás tárgyai: A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak rendelete az 1912/13. tanévről megkezdése tárgyában. A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak rendelete az elemi iskolai végbizonnyítványok tárgyában. Előterjesztés az 1912/13. tanévben esetleg szükségesnek mutatkozó párhuzamos osztályoknak felállítására s a kiegészítő tantervek alkalmazására vonatkozólag. A közs. iskolaszék 1913. évi költségelőirányzatának tárgyalása. Janszky Piroska közs. el. isk. tanítónő 2 havi szabadságot kér. A megüresedett polg. isk. rajztanári állásnak választás utján való betöltése. Indítványok.

(—) **Beiratások az aradi elemi és polgári iskolákban.** Az aradi elemi, valamint a polgári iskolákban a beiratások szeptember hó 2., 3. és 4. napján reggel 8 órától 12-ig és délután 3-tól 5-ig lesznek. A „Veni Sancte” az összes elemi iskolák fű tanuló részére *szeptember hó 6-án* reggel 8 órakor, a leánytanulók részére pedig ugyanaz nap reggel 9 órakor lesz. A „Veni

Sancte” után a rendes tanítás az összes községi és állami elemi iskolákban megkezdődik. A községi polgári fű- és leányiskola „Veni Sancte”-je f. évi *szeptember hó 16-án* reggel 8 órakor, illetve 9 órakor tartatik meg. Az említett iskolákban a rendes tanítás ugyanaz nap megkezdődik.

(—) **A női kereskedelmi tanfolyamban** az egyik osztály megtevéen, kellő számú jelentkezés esetén párhuzamos osztály nyílik. Az érdekeltek jelentkezzenek szept. 2., 3. és 4-én d. u. 8—5 óráig *Aradvárosi Felső Ker. Iskola igazgatóságánál.*

(—) **Herczeg Róza** ének- és zongora tanárnő tanítványai az órák beosztása végett lakásán találhatják délelőtt 11—12-ig. *Hasszinger-utca 6. sz. I. emelet.*

## VITA FORRÁS

**Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek, köszvény, hólyag- és vesebetegyeknek.**

**Félpohár VITA-forrás a gyomorféregi azonnali megszüntető**

A vállalat tulajdonosa: 3271

**„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság**

**Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—18**

**Főraktár: Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad.**

Kapható: Éles Ármán, Nagy Farkas, Dalmel Lajos, Dür, Fejér Gyula stb. cégeknel.

## TARKASÁGOK.

(A fürdőigazgató karrierje.) A kis tengeri fürdő — Az Adria osztrák partján — most indult virágzásnak. A nemrég még elhagyott falucskában új minden: új a szálloda, a néhány villa, a móló és a fürdőigazgató. Ez utóbbi annyira új, hogy tavaly még daliás, csinos huszárfőhadnagy volt. Az egyik fürdőző hölgy a strandon felismeri a fürdőigazgatóban a huszártisztet, akivel még a télen sokat táncolt a bálon. Csodálkozva kérdi:

— **Hogyan főhadnagy ur! Otthagytá a katonai pályát?**

A fürdőigazgató elegáns mozdulattal int a tenger hullámos síkja felé:

— **Amint látja nagyságos asszonyom: — vízbe esett a karrierem!**

(Az após.) A házasságközvetítő — amint ez már számtalan történetből ismeretes — teljes odaadással és buzgalommal ecseteli az ajánlott menyasszony szépségeit és hájait. Romador ur minden meggyőződés nélkül hallgatja és végül így szól:

— **Hát jó. A leánnyal rendben vagyunk. Kereskedő leány. Tüchtig üzleti nő. De az apa? Azt hallottam, hogy az apja börtönben ül... No hiszen lehetséges, hogy ez csak pletyka... De azt mégis csak szeretném tudni, hogy hát van-e valami pénze ennek a leánnyak?**

— **No hallja! — börtönközik meg a házasságközvetítő. — Azt hiszi talán, hogy ingyen ül a leány apja három esztendő?**

(Nagy gyümölcsös.) Nimandék meggazdagodtak és birtokot vásároltak valahol a vidéken. Amióta a birtok megvan, Nimand ural nem lehet birni. Mindig a birtokáról, a kastélyáról beszél. Most, hogy a nyaralásból hazajöttek — persze a „birtokon” nyaraltak, no Nimand ur a parkjáról és gyümölcsöséről áradozik a kávéházban.

— **Olyan nagy az a gyümölcsös? — kérdi valaki a hallgatószékből.**

— **Olyan nagy? De milyen nagy! Egész nyáron nem múlt el a gyomorfájásunk, olyan nagy az a gyümölcsös!**



## VÁROS ÉS MEGYE.

### Az aradi pilóta iskola.

— A hadügyminisztérium intézkedései. —  
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Mint ismeretes, *Teleki Tibor* grófnak azzal a feltétellel engedte át a törvényhatósági bizottság a katonai gyakorlóteret pilótaiskola céljaira, ha a hadügyminisztérium szintén hozzájárul a terület használatához, mert az katonai célokra van most bérbe adva.

A minisztérium a temesvári hadtestparancsnokság útján megküldte a városnak a hozzájárulását, és egyúttal beküldötte a városnak azt a nyilatkozatot is, amelyet *Varjassy Lajos* polgármesternek és *Teleki Tibor* grófnak együttesen kell aláírniok és egy példányban a hadügyminisztériumhoz eljuttatniok. Ebben a nyilatkozatban, amely tulajdonképpen szerződés a város erkölcsi garanciája mellett a gróf és a minisztérium között, a hadügyi kormány úgy rendelkezik a terület felett, mintha annak nem a város, hanem ő lenne a tulajdonosa. *A legnevezetesebb momentum benne az, hogy gondoskodás történik arra az esetre, ha a hadvezetőség Aradon pilótaiskolát létesítené és pontosan körül van írva, hogy mi mindent tartozik feltérni az engedélyes a katonaság részéről.*

Mint hogy a tanács úgy találta, hogy tulajdonképpen ellentét van ama közgyűlési határozat között, amellyel a pilótaiskola céljaira területet enged át és a katonaság részéről beküldött nyilatkozat között, kiadta a városi tisztügyi hivatalnak, hogy igyekezzenek a kettőt összeegyeztetni és ennek megtörténte után kösse meg a szerződést *Teleki Tibor* gróffal a város.

Itt említjük meg, hogy egy fővárosi lap tudósítója *Wienerneustadt*-ban beszélt az ottani katonai pilóta telep vezetőivel, köztük *Uzelácz* ezredessel és *Petróczy* századossal és azt írja meg, hogy a hadvezetőség egyidejűleg *Budapest környékén és Aradon is létesít pilótaiskolát* és Aradra három hadi pilótát küldenek le az itteni telep vezetésére.

**Városi tisztviselők családi pótléka.** A számvétség előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a *Városfejlesztési* törvény 14. §-ának megfelelően gondoskodjék a városi tisztviselőket megillető családi pótléknak fedezéséről, mert azt már 1913. január elsején folyósítani kell. A tanács a számvétséget megbizta, hogy állítsa össze ama tisztviselők névsorát, akik családi pótlékra igényt tarthatnak és egyszersmind utasította a szervező bizottságot, hogy a törvénynek megfelelően dolgozza át a városi szervezeti szabályrendeletet és illessze be az egyes tisztviselőket ama fizetési osztályokba, és kategóriákba, amelyeket az új törvény ír elő.

**A kulturpalota nagytermének bérbeadása.** Az Aradi Közlöny mai számában jeleztük, hogy a jövő hét folyamán több bizottság tart ülést, hogy a közgyűlésre kerülő fontos tárgyakat előkészítse. A tanács egy ma hozott határozatával szaporította a bizottsági ülések számát és pedig kedden a kulturpalota költségvetésének összeállítására kiküldött ad-hoc bizottságnak kell üléseznie. A nagyteremnek és vele kapcsolatosan a suterrainnek bérbeadása teszi ezt szükségessé. Két ajánlat érkezett eddig a tanácshoz. Az egyiket *Szendrey Mihály* szinigazgató tette, aki még akkor adta be ajánlatát, amikor a kulturpalota építésének költségvetését állították össze és így valószínű, hogy ebben az alakjában nem is fogja fentartani. 10.000 koronát ajánl a nagyteremért, a büfféért és a ruhatárért együttesen. A másik ajánlatot *Lőrinczy János* tátrafüredi vendéglős nyújtotta be, aki évi 14.000 korona bért ajánl a nagyteremért, a suterrainért, a büfféért és a ruhatárért. Az ajánlata alternatív, amennyiben kijelenti, hogy ha a nagytermet más-

nak adná a város bérbe, azért ő a többi helyiségért 5000 korona bért fizet és ezt az ajánlatát még az esetre is fentartja, ha a város az említett helyiségeket nyilvános árlejtés útján adná bérbe. Bánatpénz egyik ajánlathoz sem volt mellékelve. A tanács az ajánlatokat az említett bizottságoknak adta ki, mert számításokat kell tenni, vajon megfelelő bérösszegek-e ezek, ha a suterrainből vendéglői helyiséget létesítenek. A mérnöki hivatal költségvetése szerint újabb 32.000 korona beruházás szükséges ahhoz, hogy ott fűtésről, világításról, szellőztetésről és megfelelő átalakításokról gondoskodni tudjanak.

**Városi munkák.** A felső kereskedelmi iskola javítási munkálatait ma adta bérbe a tanács. Az asztalos munkákkal *Sebesy Ferenc*, a lakatos munkákkal *Pankov Viktor*, a kőfaragó munkával pedig *Meyrovitz Mór* aradi iparosokat bizta meg. — A kulturpalota butorberendezési munkálatait a gazdasági szék ajánlata folytán az *Aradi Butoriparosok Szövetségének* adta ki a tanács és kitünt, hogy ennek mostani ajánlata nem ezer hanem ezerötvenkoronával drágább, mint a három héttel ezelőtt benyújtott volt. — A színház javítási munkálatokat szintén bérbe adták ma és pedig a kárpitos munkát *Szilvassy Lászlónak*, a festőmunkát *Breuner Vilmosnak*, az asztalos munkát *Pápai Istvánnak*. A fűtési berendezési munkálatokra két ajánlat érkezett be: *Scheffer Richardé* és *Kóhn Józsefé*. Ezek átszámításával a mérnöki hivatalt bizták meg és ennek döntése után hétfőn adja bérbe a tanács.

**Az aradmegyei kivándorlás.** Nemrég irt az *Aradi Közlöny* arról, hogy az aradmegyei Farkert községben néhány nap alatt 38 külföldre szóló utlevelet kértek részint olyanok, akik már voltak Amerikában, de legnagyobb részt azok a családok készülnek elhagyni a községet, amelyek az ígért földjén vagyont szerettek példáján buzdulnak fel. A tömeges kivándorlás miatt panaszkodnak az aradi királyi törvényszéken is, ahol rövid időn belül nagy tömegben állították ki a büntetlenségi bizonyítványokat a vándoruttra készülőeknek. Körülbelül 100–110 kivándorló fordult a törvényszékhez bizonyítványért néhány nap alatt.

**Vad veszély egy aradmegyei községben.** *Solymos-bucsu* kis aradmegyei helység határában annyira elszaporodtak a szarvasok és vaddisznók, hogy az erdőből hajnalban és szürkületkor állandóan rájárnak a község lakóinak kukoricájára és nagy kárt tesznek a termésben. A község lakói most Aradmegye alispánjától kérnek segítséget és hatvan aláírással ellátott folyamodásukban azt kérik, hogy rendeljen el hatósági vadászatot az elszaporodott és kártékony vadakra.

**A külvárosi utakért.** A II. kerületi polgárság nevében a kerületi kör elnöksége újabb beadvánnyal fordul a törvényhatósági bizottsághoz és kéri szavukat emelik fel, mert attól félnek, hogy a legutóbbi telnek minden nyomorusága rájuk szakad. Félnék, hogy a járhatatlan sártenger miatt el lesznek zárva a várostól, melynek képviselőtestülete oly sokszor ígért segítséget, de ezideig még semmit sem tett. Sajnos az esőzések nem lesznek tekintettel a pénzpiacra és kölcsön folyósítására és ha a közgyűlés nem tesz valamit a külvárosi utak rendezésére, akkor a polgárság elveszti azt a kevés hitet is, amit a mostoha bánásmód meghagyott nekik.

## Baromfivész elleni szer TYUKIN

használat után nincs többé baromfivész! nap alatt megszüntet mindenféle ragályos betegséget.

Sok számos elismerő levél bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják a szer kitűnőségét. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincsen s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat, tyuk, lud kacsákat és galambokat.

A szer jóságáért szavatul a készítő. Szabadalmazva. — Törvényileg védve.

Minden üveghez külön használati utasítás. Ára: Egy literes üveg 4 korona, fél liter 2 kor. 20 fill. Megrendelhető az eladásra feljogosított

## Hánu Nestor

Vörös Kereszt-drogeria 187

Arad, Weltzer J.-u. 2.

Használjuk míg a vész fel nem lépett. Rendeljük meg azonnal.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Andrássyak és Pálffyak harca a milliókért.** *Pozsonyból* jelentik: Néhai *Pálffy Pános* gróf 25 millió koronás hagyatéka ügyében a pozsonyi járásbiróság ez év júniusban oly értelmű végzést hozott, mely szerint a hagyatékot az elhunyt testvérének, özv. *Andrássy Manóné* grófnak, illetőleg gyermekeinek és unokáinak, mint törvényes örökösöknek átadja. A végrendeleti örökösök, a *Pálffy* grófok csak akkor léphetnek a hagyaték birtoklásába, ha a végrendeletben megjelölt öt családi hitbizomány föllállítását ő felsége engedelmelte. A *Pálffy* grófok fölfolyamodást intéztek az ítélőtáblához. A pozsonyi ítélőtábla most hirdette ki határozatát ebben az ügyben. E határozat megváltoztatja az elsőfoku végzést és a *Pálffy* grófokkal szemben *perre utasítja az Andrássy grófi családot*. Az ítélőtábla szerint a *Pálffy*ak mellett szóló végrendeleti örökösödés jogcíme a törvény értelmében erősebb, mint az *Andrássyak* jogcíme, mely a törvényes örökösödéson alapszik; a végrendelező szándéka, hogy vagyonát a *Pálffy*ak örököljék, az egész végrendeletből nyilvánvaló.

§ **Az esküdtszéki ciklus.** Szeptember másodikán kezdődik az aradi királyi törvényszéken az őszi esküdtszéki ciklus és a tárgyalásra kerülő bűnügyek között a legérdekesebb az a kettős emberölés, amelynek tettese *Kiss József*. A tavasszal történt, hogy ez a fiatal ember revolverrel lelőtte *Zöllner Verona* cselédleányt és *Tamaskó József* közhuszárt. Az ügyészség szándékos emberöléssel vádolja.

# SALVATOR

kiváló bór- és  
lithiumos  
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és  
gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Sárvíz-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat,  
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

# NEUMANN M.



férfi-, fiu- és leánykaruha telepe  
**Arad.**

5111

uri szabó

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

Elősmert legjobb minőségű áruk  
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

## AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Teischen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

## KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 31

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv megfelelő, 50 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11.39 - 11.40	11.40 - 11.41
Buza 1913. áprilisi	11.86 - 11.87	11.88 - 11.89
Rozs 1912. októberi	9.70 - 9.71	9.78 - 9.79
Tengeri 1912 aug.	9.31 - 9.32	9.42 - 9.43
Tengeri 1913. májusi	7.50 - 7.51	7.52 - 7.53
Zab 1912. októberi	10.32 - 10.33	10.32 - 10.33

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Augusztus 31. —

Magyar aranyjárdék 4 <sup>o</sup> / <sub>o</sub>	107.50
Magyar koronajárdék 4 <sup>o</sup> / <sub>o</sub>	87.10
Magyar koronajárdék 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> <sup>o</sup> / <sub>o</sub>	76.25
Magy. földteherm. kötvény 4 <sup>o</sup> / <sub>o</sub>	87.—
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	87.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	213.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	152.—
Osztrák járdék papírban	87.—
Osztrák járdék ezüstben	90.20
Osztrák járdék aranyban	112.75
Osztrák koronajárdék 4 <sup>o</sup> / <sub>o</sub>	87.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	21.05
Magyar hitelbank-részvény	850.50
Osztrák hitelintézeti részvény	647.25
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	710.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.82 1/2
Londoni vista	24.11
Páris vista	95.35
10 márkás arany	23.55

Felelős szerkesztő:

**Bolgár Lajos.**

## APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma vasárnap, 1912. szeptember 1-én:

1. Livorno. Remek látkép. — 2. Spanyol dilemma. Humoros. — 3. Aki kétszer élt. Dráma. — 4. A páncél öltöny. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

## URÁNIA

Mezőfénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. szeptember 1-én

1. A nagyapó. Humoros. — 2. Halászat Angliában. Természet után. — 3. A fekete macska. 4 felvonásban.

Előadások délután 2 órától kezdve esti 1/2, 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadás katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

## NYILTTÉR.\*

### A meghülés következményeit

sokkal könnyebben viseljük el, ha egy ideig Scott féle Emulsiót szedünk és ez által a testet állandóan új erőhöz juttatjuk. Scott féle Emulsió hatása oly kipróbált és elismert, hogy sokan felnőttek épügy, mint gyermekek, rendszeresen szedik a meghüléssel fenyegető időben, vagy a hidegebb időszak beállta előtt, hogy a meghülésnek elejét vegyék. A test ellenállóképessége ezáltal rendkívül fokozódik, ami különösen gyengébb szervezetű embereknél, akik különben minden időjárásváltozásnál hűlésekkel bajlódnak, kívánatos hatás.

A legtisztább és leghatékonyabb alkatrészekből készült és a különleges Scott féle eljárás által élvezhetővé és jóízűvé tett Scott féle Emulsió megbízható és alkalmas szer az egészségnek tartós és gyors megerősítésére.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII. akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk.

Borivóknak a bor keveréséhez!



6697

## Irodai alkalmazást

nyer a gyorsírás és gépirásban gyakorlott nő, ki a pénzkezelésre is vállalkozik és 1000 korona értékű óvadékot nyújthat.

Ajánlatok **Andrényi Kálmán utódai** cég címére kéretnek fizetési igények és személyi viszonyok közlése mellett. 5590

# Női és leányka felöltők

eredeti berlini modellel

a legnagyobb választékban már megérkeztek ::

# György Menyhért és Társa

divatáruházába ::

Arad, Andrassy-tér 8.

A Minorita templom bejáratával szemben. ::

Szolid szabott árak!

5491

Telefon 855.



1941

**Egyéves önkéntesek**

sikkes és elegáns felszerelést legolcsóbban és legjobban szerzik be



**Kolarits Nándor**

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházatiintézetéből

Temesvár, Mercy-utca 6.

Árjegyzék és költségvetés bérmentve.

Legszolidabb kiszolgálásért cégem jó hírve kezkesedik.

**Ma tartja**

második fényes

**MEGNYITÓ**

előadását

a 'Király mozgószínház'

Ujmikelakán.

**Szülőknek**

óriási

megtakarítást jelent, ha

**Pénz**

Korányinál

a Szabadság-téren vásárol



6885

**CIPŐKET**

legolcsóbban csak is

Iványi Menyhért

cégnél a Forray-utcában kaphat

Eredeti angol férfi barna vagy fekete

GYUKITS-kelep :: nálam csak ::

K. 13.—

K. 10.—

Tartozik ■ Követel  
praktikus

**kézi zsebfüzet**

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

**BERGER-FÉLE GYÓGYSZERTÁR**

G. Hall & Co. gyártmánya.

Ez a készlet orvosok ajánlata. Ez a készlet a legújabb és legújabb

**mindennemű bőrkifutások,**

gyógykezelés és kikészítés: és a legújabb és legújabb

**Berger-féle kátrány-kénszappant.**

Legújabb kátrány-szappant

**Berger-féle glicerín-kátrány-szappant.**

Továbbá

**Berger-féle borax-szappant**

és pedig porsókat, szappant, szappant, szappant és más bőrbőrt

**Berger-féle folyékony kátrány-szappant.**

Ez a készlet a legújabb és legújabb és a legújabb és legújabb

Arad: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál, Vojtek és Weisz drogueriájában és kapható az összes hazai gyógyszer-tárakban.

**Mévjegyek**

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.



Férfi, női és gyermek cipők.

Francia forma.

7-9-10-12-14-16 koronás árban.

Kutányi J., Arad, Vörösmarty-ú. 1. Telefon 335.

**Következő ujdonságok**

érkeztek

**KERPEL IZSÓ**

100,000 kötetes

**kölcsonkönyvtárába:**

Voss S.: A költő és az asszony, Tolsztoj L.: Hadzsi—Murát, Bodkin D.: Beck Pál, Bang: Úton, Potapenko: Egy család története, Kálnoki I.: Igen Czenczi, Dumas: Napoleon élete, Tabéry G.: A néma harc, Baret A. W.: A towerhilli titok, Lázár J.: Betulia virága, Karinty F. Esik a hó, Herceg F.: Álomszág, Szomorj D.: Györgyike drága gyermek, France Anatole: Pinguinek szigete, Bródy S.: Imre herceg, Csehov: Az orvos felesége, Koronghy D.: Diadalének, Szemere Gy.: A hazátlanok, Strindberg: Történelmi miniatűrök, Kóbor T.: Aranyhaju Rózsika, Krudy Gy.: Szindbad utazásai, Weber—Gorse: Csitri, Biró L.: Kunszállási emberek, Móricz Zs.: Magyarok, Földes I.: Nincs tovább, Herceg F.: Éva boszorkány, Pekár Gy.: Vénusz könnyei, Sas Ede: A bölcs meg a bolond.

Németben: Stacpoole V.: Die letzte Karte, Schweriner O.: Mit versiegelten Orders, Herceg R.: Die Burgkinder, Raff H.: Der Nebelreiter, Scheider M.: Zwei Ehen, Georgy E.: Die Erlöserin, Hardt E.: Die lieben Nächsten, Brandenfels H.: Das Kuckucksei, Glyn E.: Der Liebesroman einer Königin, Selmer G.: Der Inspector auf Liltala, Hauptmann H.: Wer bin ich? Klinkowstroem: Der Schatz im Grossen Bären, Gagern—Rospoth: Der Roman einer Hofdame, Lux A.: Grillparzers Liebesroman, die Schwestern Fröhlich, Warner A.: Leslie und ihr Verehrer, Altenberg P.: Was der Tag mir zuträgt, Wie ich es sehe, Hardt H.: Aus dem Paradiese, Spättgen D.: Der Sieger, Péter R.: Die jungen Herren, Hoffenthal H.: Das dritte Licht, Walter Molo: Wir Weibgesellen, Halbe M.: Die Tat des Dietrich Stobäus, Zobelitz H.: Sieg, Hornung C. W.: Raffles als Richter, Mewis: Pastings Duve.

**Kölcsondíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.**

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

**A zenemű-kölcson-tárba**

is meglepő szép

**ujdonságok érkeztek.**

Zenekölcson-tári díj havi 2 kor., vagy fizetenként 20 fill.

Legújabbak: Grósz A.: Sej-haj! Zerkovitz: Jobb az éjszaka a nappalnál! Az első díjat nyerte Kepich! Arany J.: A kicsértelt feleség. Nádor.: Zöld erdőben jártam... Pápay T.: Csendes helyre temesetek Ragyogott a te szemed is... Már ezentúl nem teszek... E. Eysler: Der Frauenfresser Hoschna K.: Édes aranyos kis tyukom! Nádor M.: A pusztuló liget. Zerkovitz: Dal egy csöpp lábikóról. Daniderff L.: Ha nyitva lessz az ablak Irving B.: Medve tánc!

**Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.**

**KERPEL IZSÓ,**

könyv-, zenemű és papírkereskedés Aradon



Amerikai és angol  
**Vadász czipő**  
különlegességek  
már megérkeztek!!  
Valamint a világhírű



**SALAMANDER-CIPŐK**

Hegységárban, 1901  
K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

**WEINBERGER JÁNOS-NÁL**  
Arad-Temesvár kaphatók.  
Képes árjegyzék díjtalanul.

**Sokféle sósborszeszt**

próbált már használni ön is és ha talán még se ért el hatást, úgy tegyen kísérletet a

„TURUL-SÓSBORSZESZSEL”,

mely minden néven nevezendő külső bántalmakat hátfájást, bányadtságot gyöngeséget, reumát, ischiást, fül-, fog- és fejfájást stb. Egyszeri bedörzsölés után megszüntet, az idegeket megerősíti, belsőleg a gyomorfejdalmakat, bélbántalmakat, hasmenést, nehéz légzést, szívbántalmakat, mellfájást megszünteti, ezáltal a közérzetet kellemessé teszi. Ára: kis üveg 44 fill., nagy üveg 1 kor. 20 fill. Kapható az egyedül készítőnél:

**WAJDITS GYÖRGY**

Turul\* gyógyszerárban, Kápolna- és Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden gyógyszerárban, drogeriában és nagyobb fűszerüzletben. 6381

19475—1912.

**Hirdetmény.**

Közhírré tesszük, hogy a m. kir. belügyminiszter 114164—912. sz. a. kelt rendeletével az eddig is érvényben volt illeték állás és helypénzszabályzatnak érvényét változtatás nélkül 1919. évi december hó 31-ig meghosszabbította. Arad, 1912. évi augusztus 17.

A városi tanács.

**Izr. Fiuinternátus**

Arad, Chorin Áron-utca 1.  
Modernül berendezett intézet.

Felvesz  
rendes és magántanulókat

Gondos, családias, vallásos nevelés és szigorú felügyelet.  
Zongora használat.

5003

Prospektust készséggel küld az igazgatóság. Telefon 903.

566—1912. g. sz.

**Árverési hirdetmény.**

A törvényhatósági bizottságnak a m. kir. belügyminiszter ur 117650/912. sz. a. kelt határozatával jóváhagyott 8749—239/912. sz. határozata folytán Czukor László az óvártéri favelep bérletétől f. évi október hó 1-én elmozdítván.

Ezen óvártéren lévő favelepnek 1912. évi október hó 1-től 915. december hó végéig való bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 1300 kor.  
Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár, 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1912. évi augusztus hó 26-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

TELEFON 707.

**I D E Á L**

**U J**

5638

**MOTOR FAFÜRÉSZELESI VÁLLALAT.**

A nagy közönség szives tudomására hozzuk, hogy

**Aradon, Hunyadi-utca 1. szám**

alatt

**motor fafürészelési vállalatot**

létesítettünk. Tekintettel arra, hogy szabadalmazott 3 fűrész-gépünkkel módunkban áll bármily mennyiséget a leggyorsabban felfűrészelni, nagy időmegtakarítás folytán legolcsóbb árakat számíthatunk. Megkeresésre vagy telefon szolításra azonnal is rendelkezésre állunk.

**Üzletelvünk figyelmes, szolid és pontos kiszolgálás.**

Nagy becsü rendeléseket kérve, vagyunk teljes tisztelettel

**KLEIN TESTVÉREK**

VILLANY ÉS VIZVEZETÉK BERENDEZŐK.

**Szöllőoltvány.**

Tábla ürités következtében  
**eladásra kerül**

2 és 3 éves 5631

**gyökeres zöld oltvány**

amely idősebb szőlők pótlására rendkívül előnyösen használható. Továbbá kb. 15 000 darab

**sima, zöld oltvány**

piros és fehér gyöngy fajokban, végül **első osztályu gyökeres és sima riparia portalis.** Megtekinteni lehet Mihály-utca 108. Értekezheti Dr. CSIKY ÖDÖN-nél, Ferdinánd-utca 7. sz.

**Használt ólom**  
megvételre kerestetik.

**Üzletáthelyezés!**

Igen tisztelt megrendelőimet és a nagyközönséget értesítem, hogy 5411

női és férfi szabóüzletemet

Tökölly-tér 4/b Román templom-ülsőbe helyeztem át. Egyidejűleg szives tudomására hozom, hogy a legdivatosabb 5 st és téli női és férfi ruhákat mintáim újdonságaim nagy választékban megérkeztek. Elvállalok megrendelés szerinti minden kivitelű férfi öltönyöket ugyiszintén női kosztüm ruhákat legizlésesebb hálítottan legjutányosabb árakban.

További szives pártfogást kér, teljes tisztelettel

**JAKABOS MIKLÓS.**

Angol női szabászatot minden időben elvállalok.

Andrássy-tér 20. sz. Fischer Eliz-palota

**A Budapesti Csipke**

**Áruház fiók üzlete.**

A hölgyközönség figyelmébe ajánlja az őszi időnyre

ujdonságokkal felszerelt raktárát. Női-, férfi- és gyer-

mek harisnyák, schállok, válkendők, selymek, ospi-

kék, szalagok, keztyűk és az összes szabó kellékek.

2811

# Értesítés!

Igen tisztelt megrendelőimet és az uri nagy közönséget értesítem, hogy

Szives megrendeléseket kérek, kitünő tisztelettel 5596

őszi és téli angol szövetujdoságaim

**HIRSCH ANTAL**  
uriszabó

:-: nagy választékban megérkeztek. :-:

Arad, Andrassy-tér 18. szám.

570—1912. g. sz.

## Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Balta Mika 78 hold 148 □-österületű kaszálójának 1912. évi október 1-től 3 vagy 6 évre leendő bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikáltási ár holdanként és évenként 50 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vé-

tetnek figyelembe ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1912. évi augusztus hó 26-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Nagymennyiségű  
maculatura  
eladó.

# Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

# motor

Cim a kiadóhivatalban.

Igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy az őszi saisonra legdivatosabb angol szövetujdoságaim :-: szép választékban megérkeztek. :-:

Készítek megrendelésre ugy uriruhákat, mint egyenruhákat legizlésesebb kivitelben.

Kitünő tisztelettel: **Gianotti Nándor**

5666

uri és egyenruha szabó.



## Értesítés!

Megérkeztek a legújabb női modell-, plüs-, bársony-, dublé- és posztó-kalapok rendkívül meglepő olcsó árakban.

Férfi divat: nyulszór-, kemény- és puha-kalapokból nagy raktár.

Iskolai fiu-gyermekkalapokból 3000 darabot olcsón elárusítok 2 koronától kezdve 3 koronáig minden divat színben. Ugyisint minden kalapjavítások és festéseket a legújabb modell után elvállalok.

Tisztelettel 1653

**Bittenbinder Konrád**

első aradi villanyerőre berendezett kalapgyártás nagyban és kicsinyben

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

A Fehér Kereszt szállodával szemben.

## THE VERA

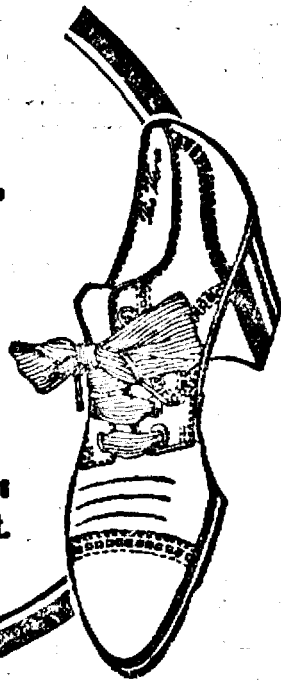
American Shoe



A jelenkor legtökéletesebb, legkényelmesebb, és legtartósabb amerikai

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére  
Kérjen képes árjegyzéket.



Made by  
Rice & Hutchins  
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedül raktári

**Buchsbaum és Társa Arad.**

Telefon 442.

Telefon 442.

# ÉRTESÍTÉS!

Mélyen tisztelt megrendelőim és a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

őszi- és téli férfi divat-szövet ujdonságaim

nagyválasztékban megérkeztek. Kivánatra vidékre mintákkal készséggel szolgálok.

További becses pártfogást kérek, kiváló tisztelettel 5409

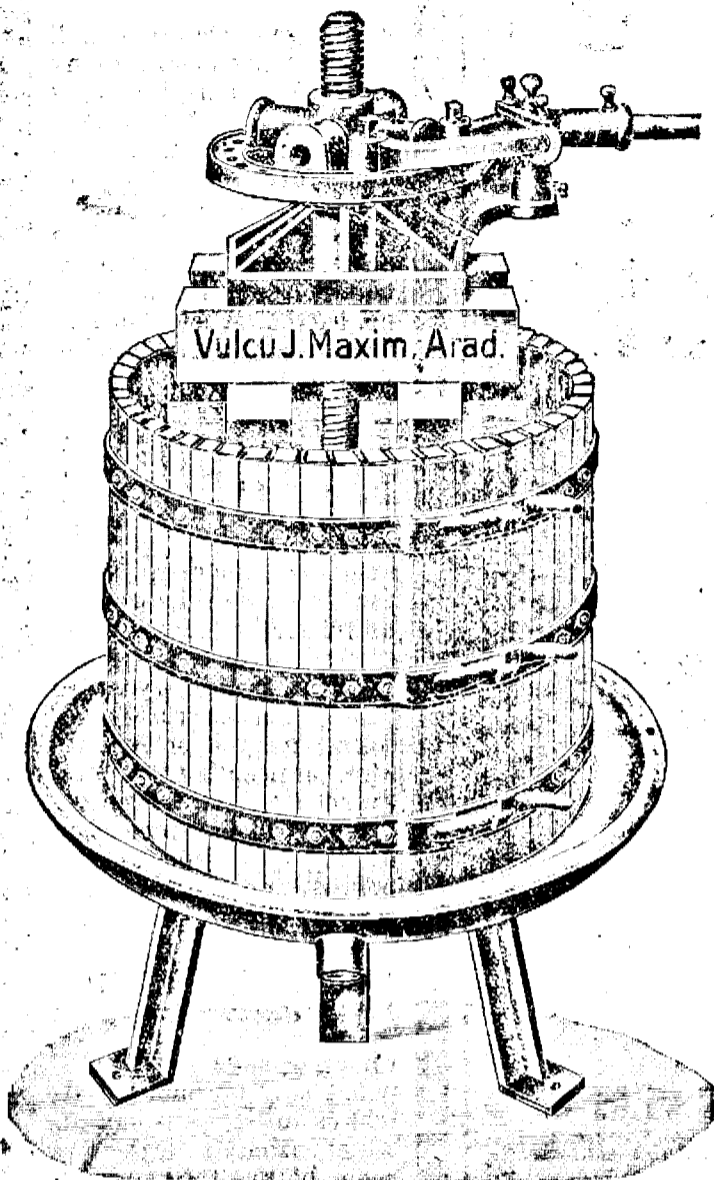
**Pribán Gyula**

angol uri szabó

Lázár Vilmos-utca (Avarffi-ház).

# VULCU I. MAXIM

gépgyára ARADON.



Ajánlja  
elsőrendű

bor-  
sajtóit

legjutányosabb  
árban.

3867

Kérjen  
árjegyzéket.

## Tűzifa!

Igen tömören és ezve, jutányos áron kapható

**2 KORONA 100 kió fűrészelt, aprított száraz tölgyfa. Kemény hulladékfa fél-ölekre tömören rakva 10 KORONA.**

### DENGL LAJOS

fatelepén Kossuth-utcavégén, Aufriecht-fakereskedése mellett. 5551

**Telefon: 674.**

## Amerikai Gyorstalpaló Vállalat

Tököly-tér 2. szám.

A nagyközönség szives tudomására hozom, hogy a legmodernebb amerikai gépekkel felszerelt, villanyerőre berendezett

## gyors cipő-talpaló vállalatot

létesítettem, hol elvállalok tökéletes és tartós kivitelben mindennemű cipők készítését. Mértékutáni megrendelések 1 napon belül. — Talpalások 10 perc alatt készütnék, melyek megvásárolhatók.

Á R A K:

Férfi varrott talpalás sarokkal	— — — — —	K. 3.50
Női	— — — — —	K. 3.—
Férfi szöges	— — — — —	K. 2.60
Női	— — — — —	K. 2.20
Gyermek	— — — — —	K. 1.80

Fejlesztések a legolcsóbb árban. — Előre biztosítom igen tisztelt rendelőimet, hogy a legszolidabb munkát legjobb anyagból nyújtom, melyért szavatosságot vállalok.

Szives pártfogást kér

5167

## FREIFELD, tulajdonos.

Cipéss urak figyelmébe ajánlom ráma-varrógépet, mellyel új cipők és talpalások körülvarrását elvállalom.

# Csipkeárúház Arad, csak Asztalos S.-u. 4.

**Ne üljön fel** semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében van, hogy jól és olcsón vásároljon. — **Eladásra kerülnek a következő olcsón beszerzett áruk:**

Csipkék 2 fillértől  
Csipke szövetek 50 fillértől  
Csipke gallérok minden fazonban  
Ruhadiszek minden kivitelben  
Széles szalagok minden színben, 60 fillér méterje  
Selyem Mouszlin harisnya minden színben K. 1.10  
Rendes női harisnya 3 pár 1 kor.  
Flour női la minőség 3 pár K. 2.40  
Férfi sockni csikos 3 pár K. 1.20  
Gyermek sokni minden kivitelben 30 fillértől  
Selyem női harisnyák K. 4.—  
Cérna keztyűk 40 fillér

Selyem hosszú keztyű, K. 3.—  
Bőr glasé keztyűk hosszú K. 3.60  
Battiszt női zsebkendők 20 fillér  
Nyári gyermek trikók 50 fillértől  
Battiszt mieder védők díszes 60 fill.  
Lüster és Klot aljak, dupla fodorral Kor. 3.—  
Selyem Taft aljak, minden színben Kor. 7.—  
Selyem blousok K. 6.—  
Batist blousok K. 2.40  
Pongyolák Delain, szép kivitelben K. 6.— és 6.50  
Női ingek R. Schifon K. 1.60  
Női nadrág R. Schifon K. 1.80

Zephier turista fiu ingek gallérral K. 2.—  
Zephire turista ing remek kivitelben K. 2.60  
Zephier ingek gallér nélkül K. 2.80  
Fehér férfi ingek R. chifon K. 1.98  
Háló férfi ingek R. chifon K. 2.60  
Alsó nadrágok francia szabás la. köpper K. 2.80  
Férfi gallér la. minőség 30 és 12 fillér  
Férfi kézelő la. minőség 40 fillér.  
Nadrágtartók minden színben 70 f.  
Férfi nyakkendők selyem 30 fillér.  
Eső ernyők férfi és női K. 2.80

Azonkívül érkeztek nagymennyiségben finom női fehéreneműek csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, Linoeum, Taftok és Messalin selymek csipke és csipke szövetek óriási nagy választékban, ugyszintén himzett madeirák, Reform fűzők stb. stb.

Kérem meggyőződni vételkényszer nélkül! :: Meglepő olcsó árak! :: Állandó alkalmi vétel!

Telefon szám 932. szám.

3895

Tisztelettel: CSIPKEÁRUHÁZ.



Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Béni-tér 9. szám.

A n. 6. közönség szíves figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő

raktáramat, hol állandóan dus választékot tartok mindennemű legdivatosabb és legtartósabb cipők-ből legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek. 5041

Teljes tisztelettel

**Czernóczky Imre,**  
uri- és női cipész.

Legcélszerűbb szab.

**jég-szekrények**

minden nagyság és kivitelben, ugyancsak háztartási, vendéglői és nagy hűtők gyári áron kaphatók

**Husserl Manó**

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám

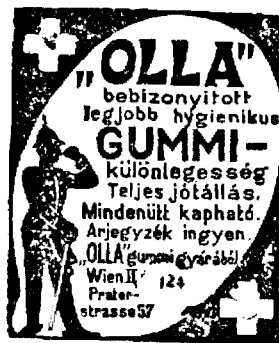
Különlegesség szén-sav és légnomású sörkímélő szekrényekben. 3411

**Pathefonok**

és Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

**Koch Dánielnél**

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 6741



A kirakatokban elhelyezett OLLA táblácaikkal az Olla lerakatot jelölik. Kedvelt minőségűek: 1205. sz. tucatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatja 8 korona. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1887. Kapható Aradon: Vojtek és Weisz, Torók A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajos és Hegedűs Gy. uraknál.

**Alkalmi vétel és eladások**

**ékszertárgyakban**

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

**Deutsch Izidor**

Órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minerita-palota.

**Zálogcédulák**

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek.

Telefon 436.

Telefon 436.

**Őrizze meg**

ruhaneműit,  
szőnyegeit,  
bundáit a

**molykárok**

ellen.

Legbiztosabb s évek óta kipróbált s kedvelt szer a

**Vojtek és Weisz-féle**

molykeverék,  
molszesz,  
terpentin,  
naphtalin,  
camp-hor.

**Legfájdalmasabb tyúkszemétől**

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 fill.

**Poloskák** kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ara egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete **Hajfestő** a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 2 korona.

Legjobb, legmegbízhatóbb amerikai gummi óvszer ma már csak egyedül a „NITER” 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél: gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

**Hajós Árpád**

**RAGÁLYOK**  
ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek, amely a nyár után fokozottabban erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszere a

**LYSOFORM**

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, mert az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus közzé-seknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra, stb mindenkor ajánlják.

**Lysiform-szappan**

finom, gyenge pipereszappan, 10% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőkénél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

**Fadormenta-Lysoform**

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 korona 80 fillér.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. — Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és Fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beutalás esetén 3 üveg Lysoformot, 2 drb szappant és 1 üveg szájvizet. 6724

**Dr. Keleti és Murányi**  
vegyészeti gyára Újpesten.

# Virág Kálmán Komptoirista

Építész- és építőmester,

elvégezte magán- és bérházak, valamint nyaralók stíluszertő tervezését, művezetését felépítését és lezámolását, ugyancsak gazdasági épületek silos beton és vas-beton munkák szakszertő elkészítését. — Iroda és ács-telep

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.  
Telefon szám 65.

Andrássy-tér 8. számú  
házban egy

## üzlethelyiség

— különösen dohányföldszének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

## kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában. József főherceg-ut 22.

### Vendéglő és szálloda átvétel.

Igen tisztelt volt vendégeimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy a Boczkó-utca 8. szám alatt levő

### Vashid szálloda és vendéglőt

megvettem. Állandóan kaphatók tiszta és olcsó szobák, magyaros étkek és tisztán kezelt hegyaljai borok továbbá naponta frissen csapolt kőbányai sör.

Főtörökvésem lesz, hogy szolid és előzékeny kiszolgálással nagyrabecstült vendégeimet legjobban kielégíthessem.

Szíves további pártfogást kérek 5215

**Weisz Jakab**

német és magyar levelező, perfekt Yost gépiró, azonnali belépésre

## keresztetik.

Gyorsírás előnyt biztosít. Ajánlatok fizetési igényekkel

**Seidner Bernát és Fia**  
Marosborsa (Aradvármegye)

céghez intézendők. 5572

### Villanyvilágítást

csengő és motorberendezéseket, csillárokkal együtt olcsón szerel és szállít

**Kalmár**

Salacz-utca.

### A mesterdalnok...

Cipőm szép és tökéletes,  
Benne járni élvezetes,  
Mert ha cipőt szegszek, varrok,  
Rajt' van 6734



kaucsuk-sarok.

### Vizcsepp nagyító üvegen át nézve.

Egy tüdőbajos egyén tüdejéből vett csepp folyadék — harmadnapra halála után — a lentebbi ábrázaton feltüntetett microbokat foglalta magában.

A Goudron-Guyot megöli ezen microbokat, egy a vízben mint a tüdőben.



6851

Körülbelül harminc évvel ezelőtt sikerült Guyot H.-nak a híres párisi gyógyszerésznek a kátrányt feloldhatóvá tenni. Kapható minden gyógyszerárban „Goudron-de-Guyot” név alatt egy sűrű kátránykivonat, mely vízben feloldva tiszta és hatálos kátrányvizet szolgáltat. Elégséges étkezésnél egy pohár vízbe, avagy más italba 1—2 kávéskanálnyi „Goudron-Guyot”-ot keverni.

A „Goudron-Guyot” rendszeres használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett göcsipsyulladást is. Előfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdőbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdőgümő felbomlását és a bacillusok szaporodását meggátolja. Ennek egyszerűbb és erősitőbb szert nem is lehet előállítani.

Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot” helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bízzanak benne, mert az ily gyártmány csak hasonlítás miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdőbaj, hurut, csúziáz és fuladás ellen multhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvégiában növe tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány feltalálójá saját gyártmánya. Ez a tény legyen elégséges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddig produkált szerkekhez képest. Tévédés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron Guyot”-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztelve, van a Guyon név kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

A gyógyszer nem kerül 10 fillérnél többre naponként és használ.

U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot”-ot „Capsules-Guyot”-tal helyettesíthetik. 2—3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógyszerrel hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben eszen kapszulák bármilyen emésztődnek, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetet általában jobbat mozgatják elő.

A valódi „Guyot” kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomtatva.

Raktár: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris és az állam összes gyógyszerárja. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Mátyas gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerárban. Nagyban Arad és vidékenek: Vojtek és Wajszné.

## LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb létkabó irás

# Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

## legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. #22

## Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számleíró összeadógépek, „Millionaire” svájci „Saxonia” glashüttei számológépek, „Kartothek” amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

## GLOGOWSKI és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrássy-ut 12. szám.

## NEM HANGZATOS REKLÁM

a cél, mert mindenki meggyőződhetik arról, hogy

# MAUTNER R.

olcsó áruházában  
ARAD, Hunyadi-utca 1. sz.

az őszi idény beálltával szenzációs olcsó árak mellett kaphatók a legfinomabb angol női kostüm kelmék, férfi szövetek, valódi rumburgi vásznak, damaszt asztalneműek, barchetok, szőnyegek és összes e szakbavágó cikkek. — Üzleti árak. Reggel 7—12-ig délután 1/2-től 1/8-ig.

**Értesítés.**

Értesít em az igen tisztelt helybeli és vidéki közönséget, hogy

**angol uri szabó műtermemet**

József főherceg-ut 2. szám alól József főherceg-  
ut 1-ső szám, 1-ső emeletre helyeztem át.

A n. é. helybeli és vidéki közönség további szives pártfo-  
gását kéri

Kiváló tisztelettel

4899

**Tóth Ferenc.**

# ARADI ZENECONSERVATORIUM

(Szabadság-tér 21. sz.)

**Beiratások folyó évi szeptember hó 1-én kezdődnek.**

**Fő tanszakok:** Zongora, hegedű, magánének, gör-  
donka és mélyhegedű.

**Mellék tanszakok:** Zeneelmélet (kötelező) összhang-  
zattan, karének, kamarazene s kívánatra zenetörténet.

A tanítás szigoruan az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia  
tanmódszere szerint történik.

Előkészítő tanfolyam az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia vizsgáira.

Eddig az Orsz. magy. kir. zeneakadémia előkészítő, kiképző s az énektanárnöi  
képesítő vizsgát összesen 26 növendék sikerrel tette le.

MÜTTERMÜLLER JÓZSEF igazgató.

5258

**Előnyös  
háztelkek eladás!!**

**A Mihály, Csutor  
és Miklós  
utcákra nyíló nagy  
telek parcellákban,  
egy-egy háztelkeknek  
azonnal felosztva,  
eladásra  
kerül.**

Fizetési feltételek: 50% kész-  
pénz, 50% vételár, hitelezve  
5% mellett.

Értekezhetni: **Halmi József**  
forgalmi irodájában Sárossi-  
utca 1. (Batthyány- és Sárossi-  
utca sarok.) 5467

„PHÖNIX” biztosító társa-  
ság főügynöksége.

## ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábimádásban szenvednek,  
legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

## Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.  
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

## Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorsabályozó szer.  
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

## Főtájás elleni pastilla.

A fejtájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —  
Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1944

**Rozsnyai Mátyás**

gyógyszertárában

**Arad, Szabadság-tér.**

Intézet kereskedelmi ismeretek tan-  
folyamára. Vezető Friedrich Mester, tulaj-  
donosa Európa határán túl ismert koráb-  
ban Kereskedelmi Akademiának Leipzig.  
Prospektust az igazgatóság által ingyen.  
6811

## BÁNFY LAJOS

építészeti irodája

**ARADON**

Illés-utca 72/b sz. alatt

Tervez, épít, javít és  
elvállal kisebb-nagyobb  
építkezést felelősség-  
teljes kivitelben, legol-  
-csóbb áráért. ::  
Költségvetéssel és vár-  
-lattervezéssel készséggel  
dijmentesen szolgálok.

4698

**Mesés szép lesz az a hölgy**

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**  
használja. Az arcbőrt vakító fehérre vará-  
zsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot  
egy csapásra.

Ara egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárában **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.**

**Láb- és kézizzadás**

azonnal és teljesen elmúlik, ha az izzadó  
részeket „**PEPPÓ**”-val ecseteljük. A  
mirigyeket kiszáritja, a válladékokat megszü-  
nteti és tökéletesen szagtalanítja. ::

Egy üveg ára utasítással 1 korona.



# Új női divatsalon. angol és francia női divattermet

Uri hölgyközönséget tisztelettel értesitem, hogy **Aradon Deák Ferenc-utca 8. szám alatt** egy

nyitottam. E téren hosszú külföldi **szak-ismeretem** biztosítékot nyújt, hogy a nagyrabecsült megrendelőim legkényesebb igényeit is mindenkor legjobban kielégítem.

Kostümöket saját Párisból hozott eredeti modelljeim után készítetek. Divatlap utáni minták megrendelhetők.

Szíves pártfogást kérek: 5412

**Lamensdorf Zs.**

On parle Français Si parla Italiano.

20255., 20256., 20257., 20258.,  
20259. és 20260—1912.

## Hirdetmény.

Arad szab. kir. város háztartására, tisztinyudij alapjára, törzsvagyományára, szennyvízcsatorna alapra, kövezet alapra és a kezelése alatt álló gyermekórházra vonatkozó 1911. évi zárszámadásait és összes mellékleteit f. év augusztus hó 24-től számított 15 napi közszemlére kiteszük.

Erről Arad város közönségét azzal értesítjük, hogy jogában áll azok ellen esetleges észrevételeit az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a értelmében f. évi szeptember havi közgyűlést megelőzőleg legalább három nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1912. augusztus 24.

A városi tanács.

Város közepén, egy jó forgalmu 5628

# vendéglő

éskosztház, abonnensekkel és teljes berendezéssel, 400 koronért betegség miatt, azonnal eladó.

19473—1912.

## Hirdetmény.

Az 1912. évi július hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírásai jegyzék 9. drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1912. évi augusztus hó 27-től számított 8 napra a városi fogyasztási adó felügyelőségénél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat érdekeltek névszerint Frank József, Kis Adolf, Korom Lajos, Sebestyén Márton, Klein Lajos, Zombori Sándor, Nyári László, Blaskovits Lajosné, Fischer Terka kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adó felügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1912. augusztus 28-án.

A városi tanács.

# Kezdő gyakornok Kávéház - megnyitás!

kerestetik  
lehetőleg kereskedelmi érettségivel  
azonnali belpésre,  
ki némi irodai gyakorlattal bir. Javadalmazás havi 80 korona kezdő fizetés és természetbeni lakás.

**Karton Aladár**

„Alba” Gipszgyára Szászváros.

# Kávéház - megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, ismerőseim és barátaimat, hogy a volt NEWYORK-kávéházat (Deák Ferenc és Fábán-utca sarkán) átvettem és azt teljesen újonnan átalakítva, a n. é. közönség teljes kényelmére berendezve

# „TURUL”-kávéház

cimmal saját nevem alatt megnyitottam. Főtörekvésem most is, mint a múltban oda fog irányulni, hogy t. vendégem teljes megelégedését kiérdemljem. Hideg ételek, valamint tisztán kezelt kávéházi italok mindenkor a legpontosabban lesznek kiszolgálva. Reggelig nyitva! Naponta cigányzene! Szíves támogatást kér, kitűnő tisztelettel 5415

Havancsák József, kávé.

# ZENEABITURIENSNŐ

elismerett kiváló tanerő

a zongora és zeneelméletből oktatásban részesít, a bécsi zeneakadémia tanterve alapján. Tanítja a zongorán játszás valódi módjait, tanképzői (pädagogia) legújabb zenemódban akként, hogy a biztos játékkészültség léresek.

Tehetséges tanítványok tandíjkedvezményben részesülnek.

Beiratások naponta délelőtt Arad, Batthyányi-utca 17. szám.

## Tandíj havi 12 leckeóráért:

- a) csoportos tanítás (óránként 3—5 növendék) személyenként K. 8.—  
b) magántanítás, egész órás lecke ... .. K. 20.—  
c) és házhoz eljárva ... .. K. 25.—

Legalább 10 vidéki növendék bejelentése esetén egy községben, a tanítás a közeli vidéken is elvállaltatik. Ez iránti levélbeni megkeresések

„ZENEABITURIENSNŐ” címen Arad, Demeter-u. III/a alá irányítandók. 6591

## Értesítés!

# DECSY PIROSKA

okleveles polg. isk. tanítónő, ki a felsőruha varrásban való jártasságot egy elsőrangú szalonban szerezte meg szept. hó 1-én

# TANFOLYAMOT NYIT,

melyen urileányok a 5237

felsőruha- és fehérnemű szabás- és varrásban, mühimzésben,

egyáltalán a kézimunka bármely ágában nyerhetnek oktatást. A tanfolyam ezenkívül a

rajz és torna tanításra is kiterjed.

Jelentkezni lehet naponta délelőtt 11—12 óra között Erzsébet-körut 13/a. szám alatt.

245—1912. végr. szám.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré tesz, hogy a világosi kir. járásbírósnak 1912. évi 229/2. sz. végzése következtében Trutia Péter arad lakos javára 1000 kor. s jár. erejéig 1912. évi június hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 830 koronára becsült következő ingóságok u. m.: ökrök és hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a világosi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 229/2. sz. végzése folytán 61 korona hátralékos költségek erejéig Kovászi községben, végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1912. évi szeptember hó 12-ik napjának d. u. 2/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adadni. A helyszínre a községházról lesz az indulás.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Világoson, 1912. évi augusztus hó 25. napján.

Thuránszky,

5611

kir. bír. végrehajtó.

4038—1912. pmsz.

## Hirdetmény.

Az 1913. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására véget az 1912. évben legtöbb adót fizetők kimutatását az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-a értelmében f. hó 30-tól szeptember 7-ig bezárólag terjedő 8 napi közszemlére Arad városháza I. emeleten levő hivatalos helyiségben kiteszem azzal, hogy abba bárki betekinthesse és felszólamlását fentjelzett időben és helyen írásban megteheti.

Arad, 1912. augusztus 27-én

Varjassy,

polgármester.

# Nyomatványok

osinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nál.

# Glesinger József és Fia áruháza

értesíti az igen tisztelt helybeli és vidéki vevőit, hogy helyiségük átalakításának ideje alatt a kiszolgálás tennakadás nélkül bonyolítottatik le.

2598—1912. sz.

Termelt tölgy rönkfa, tölgy donga, valamint kemény és lágy tűzifa eladása.

A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó pécskai m. kir. erdőgazdálkodás „A” gazdasági osztály III. vágássor „Háda” nevű vágásában házilagosan termelt s a tónél készletezett következő faanyagok kerülnek írásbeli versenytárgyalás útján eladásra:

**A) Tölgyrönkfa.**

**1. csoport.**

1—500 sorszámmal ellátott tölgyrönkfa mintegy 854·59 tm<sup>3</sup>  
Kikiáltási ár: 10518 korona  
Bánatpénz: 1052 korona

**2. csoport.**

501—1001 sorszámmal ellátott tölgy rönkfa mintegy 831·51 tm<sup>3</sup>  
Kikiáltási ár: 10012 korona  
Bánatpénz: 1001 korona

**B) Tölgy donga.**

**3. csoport.**

1/4—12 akó nagyságban termelt mintegy 2058·2 akó I. osztályu tölgy donga.  
Kikiáltási ár: 7204 korona  
Bánatpénz: 720 korona

**4. csoport.**

1/4—12 akó nagyságban termelt mintegy 1917 akó I. osztályu tölgy donga.  
Kikiáltási ár: 6710 korona  
Bánatpénz: 671 korona

**5. csoport.**

2—7 akó nagyságban termelt mintegy 1187·2 akó I. osztályu tölgy donga.  
Kikiáltási ár: 4155 korona  
Bánatpénz: 416 korona

**6. csoport.**

1/4—12 akó nagyságban termelt mintegy 197·7 akó II. osztályu tölgy donga.  
Kikiáltási ár: 396 korona  
Bánatpénz: 40 korona

**C) Tűzifa.**

**7. csoport.**

Tölgy hasábfá 2436 ürméter  
Kikiáltási ár: 9135 korona  
Bánatpénz: 914 korona

**8. csoport.**

Szil hasábfá 713 ürméter  
Kikiáltási ár: 3708 korona  
Bánatpénz: 371 korona

**9. csoport.**

Vegyes kemény dorongfa 1109 ürméter.  
Kikiáltási ár: 3272 korona  
Bánatpénz: 327 korona

**10. csoport.**

Nyár, fűz hasábfá 855 ürméter.  
Nyár, fűz dorongfa 107 ürméter.  
Kikiáltási ár: 3127 korona  
Bánatpénz: 313 korona.

Mindegyik csoportra, bár egy ajánlati lapon is, de csoportonként külön-külön teendők meg a zárt írásbeli ajánlatok, mely folyó évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol is azok folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Ajánlati úrlapok és boríték, valamint a versenytárgyalási feltételek a lippai m. kir. főerdőhivatalnál és a pécskai m. kir. erdőgazdálkodásnál szerezhetők meg.  
Lippa, 1912. évi augusztus hó.

M. kir. főerdőhivatal.

# Lapkihordó pár felvétetik az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában.

## Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az

## Aradi Nyomda Részvénytárs.

könyvkötészete, József főherceg-ut 22. szám.

Magyar királyi államvasutak.

212074—912. szám.

### Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest nyugoti pályaudvar állomáson	1912. szept. hó	24-én.
Pozsony	"	19-én.
Budapest dunaparti teherpályaudv.	"	23-án.
Győr	"	17-én.
Szabadka	"	20-án.
Ujvidék	"	19-én.
Pápa	"	18-án.
Kassa	"	20-án.
Losoncz	"	27-én.
Miskolcz	"	19-én.
Eszék	"	16-án.
Szeged	"	20-án.
Temesvár Józsefváros	"	16-án.
Debrecen	"	23-án.
Szatmárnémeti	"	19-én.
Kolozsvár	"	27-én.
Nagyvárad	"	18-án.
Arad	"	18-án.
Békéscsaba	"	19-én.
Pécs	"	24-én.
Zágráb	"	25-én.
Fiume	"	28-án.
Szolnok	"	16-án.
Sátoralja-Ujhely	"	26-án.
Nagyszében	"	26-án.
Brassó	"	27-én.

Budapest, 1912. évi augusztus hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik).

## Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

## Őszi újdonságaink

már mind megérkeztek és azokat a mai naptól fogva

## rendkívül olcsó árak

mellett a n. é. közönség rendelkezésére bocsátjuk.

Különös figyelembe ajánljuk a következőket:

Angol ruhakelmék  
Ruha és diszszelymek  
Bársonyok minden színben  
Mosó áruk  
Harisnyk és trikók  
Csipke és szövetfüggönyök  
Asztal és ágyterítők  
Vászon, kanavász és damasztárak  
Szőnyegek

Vidéki megrendeléseket pontosan, utánvét mellett esz-közlünk, meg nem felelőkért a pénzt visszatérítjük.

Kérjük kirakataink szives megfigyeltetését. 2811

Kiváló tisztelettel

Popper Testvérek  
Arad, Ferray-utca.

**Egyéves önkéntes uraknak**  
 figyelmébe ajánlom dusan felszerelt  
**EGYENRUHA RAKTÁRAMAT.**

Készíték bármely fegyvernemhez tartozó teljes felsze-

relést a legjobb és legfinomabb kivitelben jutányos árban.

**Karácsonyi Márton**

katonai egyenruha és angol uriszabó. 5071

Uzlet: Arad, Weitzer János-utca. (Postával szemben.)  
 TELEFON 502. TELEFON 502.

Legolcsóbb beszerzési forrás  
 arany és ékszer árukban.

**Losonczy Lajos**

óras- és ékszerész üzlete

Arad, Vörösmarty-utca 1.

Ajánlja dusan felszerelt óra és ékszerraktárát, ugyszintén mindenemű látszerészeti cikkeit, bor, szesz és hőmérőit legkitünőbb gyártmányukat.

Tört aranyat és ezüstöt legmagasab árban veszek 5348

Kiváló tisztelettel

**Losonczy Lajos,**

Aradi Hitel- és Takarékpénztár Zálogosztály becsüse.

**Építési iroda áthelyezés!**

Van eszerencsém a nagyérdemű építető közönség szives tudomására hozni, hogy építési irodámat és lakásomat Ilona-utca 34. szám alól

Teleky-utca 22. sz. alá

helyeztem át. Elvállalok és pontosan eszközök tervezéseket költségvetéseket és minden e szakmába vágó munkálatokat. Ugyanott régi épületekből kibontott ajtók, ablakok és egyéb építési anyagok kaphatók. 4501

Tisztelettel:

**MIZERA JOZSEF,**  
 képesített kömives mester.

**Faeladási hirdetmény.**

Közhirré tezem, hogy a m. kir. közalapítványi uradalomtól, a szemlaki földesgazdák alkalmi társasága által megvásárolt szemlaki „Pobára“ nevű erdőrész 119 kat. hó 0 1450 □-öl területén tővön álló tölgy, kőris, szil és egyéb alárende tebb fanemekből álló faállomány Szemlakon a helyszínen, folyó évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árveres mellett fog eladatni.

A vételár két egyenlő részletben fizetendő és, pedig az első részlet az árverés napjától számított 30 nap alatt, a második részlet pedig 1913. évi február 25-én.

Az eladandó fanemek minősége tekintetében meg egyeztetik, hogy az egyes parcellákon a becslobizottság megállapítása szerint hozzávetőleg és átlagosan hatvan százaléka keményfa (tölgy, kőris, szil) negyven százaléka ellenben puha (nyár, fűz.)

A részletes eladási és kitermelési feltételek Szemlak község előljároságánál betekintheők.

Magyarpécska, 1912. augusztus 28.

**Hunyár,**

a végrehajtó bizottság elnöke.

5576

**Vizellátási telepet**

épít városoknak, faluknak, birtokoknak, villáknak, gyáraknak, kerteknek, stb. mint különlegességet

**Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep**

**ANT. KUNZ**

cs. kir. udvari szállító Mährisch Weiss-kirchen.

Előnyös információk rendelkezésre állanak.

**MUNK R. és TÁRSA**

Csomagoló hordó, Parkett és Faanyagára

**KARÁNSEBES.**

Ajánlja készítményeit:

Fagyapot és kitünően bevált Ládika

szőlő és gyümölcs csomagolására. 4601

Álványok, szőlő és gyümölcskezeléshez és eltartásához.

Gőzölt Bükkfaparketta legjobb kivitelben, kartelen kívül.

**Különlegesség**

Cserépszáritókeretek hornyolt és hód-farku cserép száritásához.

**Uj angol uriszabó üzlet!**

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Aradon, Weitzer János-utca 19. szám alatt (Battyhány-utcai oldalon) egy modern 4987

**ANGOL URISZABÓ ÜZLETET**

nyitottam. Ugy a fővárosban, mint helyben, elsőrendű üzletekben mint fészabász éveken át szerzett tapasztalataim elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek.

Szives partfogásért esedezek:  
**VINCZENCZ JOZSEF**  
 angol uriszabó.

**LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS!**

**Az iskola idény alkalmából** felhívom a helybeli és vidéki vevő közönség figyelmét " " saját

készítményü **kész női és gyermekruha áruházamra,**

ahol állandóan nagy választékban raktáron tartok

női mosó, szövet és delén pongyolákat, bluzokat, aljakat clot és selyem alsót, női és gyermek kötényeket és fehérneműeket. 5211

Villanyerőre berendezett varrodámban kostümök leggyorsabban és legujabb divat szerint.

**Gyászruhák 4 óra alatt készülnek.**

Tisztelettel **STERN CECILIA.**

**VILLANYERŐRE BERENDEZETT VARRODA!**



## Ügyes varrólányok felvételnek

Deák Ferenc-utca 40/a., II. e.

4056—1912. tkv. sz.

### Önkéntes árverési hirdetés kivonat

A kisjenői kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Féry Gyuláné, szül. Steiner Aranka telekkönyvi tulajdonos kérelmére az aradi kir. törvényszék, a kisjenői királyi járásbíróóság területén lévő Erdőhegy községben fekvő, az erdőhegyi 145. sz. tjkvben A. I. 6. sor 188. hrsz. a. felvett beltelkes házra a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes bírói árverést 8670 koronában ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi november hó 21. napján d. e. 9 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de annak  $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának  $10\frac{0}{100}$ -át

vagyis 867 koronát késszpenzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhes letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kisjenőn, 1912. évi augusztus hó 10. napján.

Kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szalay Dezső, s. k.  
kir. bíró.

5615

Van szerencsém a helybeli és vidéki hölgyközönség figyelmét

Fábián-utca 11. sz. á. levő

női divattermemre

felhívni. 5583

Ugyanott tanulóleányok felvételnek.

Kiváló tisztelettel:

T. TARNÓCZY BLANKA.

# YOGHURT.

DR. FLORIS A. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja: **MIKÉNT LEHETÜNK HOSSZÚÉLETŰEK** művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bélbakteriumnak, csökkenté, szabályozza egyszerűen a bélben való rothadást.

A vértestecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomornak az emésztésben.

Es az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorral egyesülve hatalmasan pusztítja a baktériumokat, így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legdélvösebb, legszerűesebb és számunkra leghasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakódott vékony mészteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemecskékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesek ajánlják, mint egyetlen biztos szert, amely megóvja a szervezetet a koral megőrzéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőtlenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

**FÖLDES KELEMENNÉL**  
ARAD. 1505

Használt ólom megvételre kerestetik.

## HERKULES MOTORFÜRÉSZ VÁLLALAT

IRODAJA: KOSSUTH-UTCA 9.

TELEFON 658. SZ.

A n. é. közönség rendelkezésére állanak

**Moteros  
fűrészológépeink.**

**Fűrészelési díj:**

1 öl fa 3 vágással 3 kor. 20 fill.  
1 öl fa 4 " 4 " 20 "  
1 vagon fa 3 vágással 16 kor.  
1 " 4 " 22 "

Kivánatra hasítókról is gondoskodunk. — A rendelést lehetőleg 1 nappal előbb kérjük megtenni.

Ajánl azonnali vagy későbbi szállításra I. osztályu Bükk, Cser, és Gyertyán

# TÜZIFÁT

aradi állomásról házhoz fuvarozva, fűrészelve, hasítva és kivánt helyre berakva **jutányos áron** egész- vagy fél waggonként.

A tűzifát még az érkezés napján feldolgozzuk s a fűrészpor súlyvesztését megtérítjük. Az összes felmerülő munkát szerződött megbízható munkásaink végzik s így rendelőink a terhes utánjárástól meg vannak kímélve.

Szíves érdeklődésre árajánlattal készséggel szolgálunk.

5265

TELEFON 658. SZ.

TELEFON 658. SZ.

Házhoz szállítatunk

## ÁPRITOTT TŰZIFÁT

100 kilogrammonként.

I. osztályu bükkfa 3 vágásu 2 kor. 70 fillér.

I. osztályu bükkfa 4 vágásu 2 kor. 80 fillér.

I. oszt. bükkfa kistuskó 6 vágásu 2 kor. 80 fillér.

Kivánatra (csékely árkülönbséggel) cserfával is szolgálunk.

Pontos súlymérésünkre igen nagy gondot fordítunk és így minden küldeményért szavatolunk.

Megrendelhető egész nap telefonon is irodánkban

Kossuth-utca 9. szám.

Ha tűzifa szükségletét vállalatunk által szerzi be, sok pénzt és időt takarít meg.

# Uj női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőseimet és a hölgyközönséget értesítem, hogy Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt szeptember hó első napjain egy modernül berendezett

## női kalap divatüzletet

nyitok, hol állandóan nagyválasztéku raktárt tartok minden kivitelű eredeti bécsi, párisi őszi és téli újdonságokból feltűnő olcsó árakban. E téren több éven át szerzett szakismeretem biztosíték, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkor legjobban kielégítem. **Üzletelvem: szolid és figyelmes kiszolgálás.** Átalakításokat legizlésebben modell után készítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szíves pártfogást kérek teljes tisztelettel

**Kenderessy Lászlóné.**



### REMMAGAS

árakat fizetnek gyakran **férfi és női szövetekért.** Ezt minden magánember elkerülheti, ha szükségletét ezen, valamint sziléziai len- és mosóárakban közvetlen a gyári piacról szerzi be. Kérje tehát **őszi és téli szövetmintáim** költségmentes megküldését melyek 8 napon belül visszaküldendők. Kizárólag elsőrendű gyarmányokat tartok raktáron. **SCHMIDT FERENCZ** posztázóátküldési áruháza Jägerndorf 138. Oszt. Szilözia. 6817

## Kiadó lakás.

A Batthyányi-utca 10. számu házban négy utcai, két udvari és egy fürdőszobából álló nagyuri lakás összes mellékhelyiségeivel együtt november 1-re **KIADÓ.**

Bővebbet 5557

**Dr. Parecz Béla** ügyvédnél

Batthyányi-utca 27. szám alatt.

## Szalkai Arminné

himző- és fehérenemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 5288

**Színes és fehér himzések, ugyszintén fehérenemű varrások olcsó árban készülnek.**

**Himző és fehéreneművarró leányok fizetéssel felvétetnek.**

## Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját műhelyemben készült **férfi-, női és gyermek-**

## csizpók

jutányos árért kaphatók

**Czernóczky Mihály**

dusan felszerelt cipőraktárában  
Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy választékban kaphatók. 2098

Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos árban eszközölhetnek.

## Butorkiárusítás.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy e örehaladott korom miatt a butorkészítéssel felhagytam és hogy készletben levő gyönyörű butoraimat a **beszerzési áron alul is**

## végkiárusítom.

Kérve kérem a n. é. közönséget, hogy butorszükségletét nálam beszerezni sziveskedjen.

**Varga József**

ARAD, Kápolna-utca 6/b. szám.

5206

Értesítem a helybeli ugyszintén a vidéki n. érdemű közönséget, hogy raktáramat az őszi szezonra dusan felszereltem u. m.: Női kézi táskák, utazó bőröndök, pénz, szivar és vizit tárcákban, valamint valódi francia, angol illatszerek, ruha, haj- és fogkefék, ugyszintén téli árakban igen nagy választék. Igen tisztelt vevőim jutányosan lesznek kiszolgálva. Kérem erről meggyőződni.

3463

Kiváló tisztelettel:

# Róna Jenő

Andrássy-tér 18. (Lócs-ház.)

Városi és megyei telefon szám 233.



791

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona

és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtekélyesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

**Kárpáti János** gyógyszeráránban kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

## Ha fája feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntól. 1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle epehajtó**,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat. 1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

## 500 koronát

Isotek annak, aki **Barthilla** fogvizének használatát mellett, üvegje 80 Hl. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büszkült **Barthilla A. Örökösöl**, (E. Winkler Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszeráránban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Völtek és Weiser Kérjük mindenütt határozottan **Barthilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelen: 100 díjaztatok. 1401

## Fontos a dohányzóknak!

Dr. Brans-féle nikotin fogó, egészségóvó vattával készül

## a „Sanitas“

francia szivarkahüvely.

Egyedüli elárúsító

özv. Hammerschlag Lipótné  
dohánytőzsdéje 5372

ARAD, Andrassy-tér 15. szám.

## Automobilok,

szivógáz, nyersolaj (Diesel) motorok, benzínmotorok és benzínlocomobilok, megánjáró motoros cséplőkészletek, téglagyári és szerszámgepet, bor- és gyümölcs sajtók, lánckutak, szivattyúk és tűzifecskezők stb. Eredeti Wertheim pénzszekrények, legújabb rendszerű jég-szekrények, mosó, varró (Singer) és írógépek, írás sokszorosítók, Schaperograpp), rez és vasutórok, amerikai írodabereendezések és redőnyök, újdonsági cikkek stb. Újak, a legjobb minőségben, eredeti gyári áron szereshetők be. Használtakat vesz és elad 4941

**Martinovtis M.**

ARAD, Kossuth-utca 39. sz.

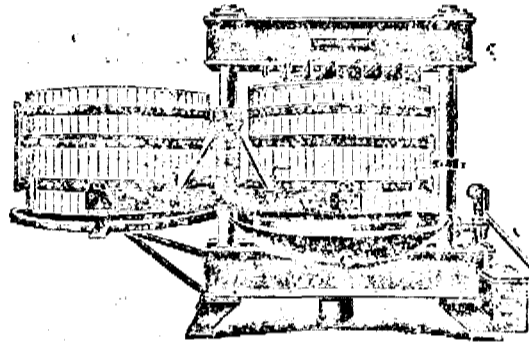
Ezelőtt Fábian-utca 11. sz.

Bel- és külföldi gyárak képviselése.

1901-ik temesvári kiállítás I. díj. Diszoklevél.

## BORSAJTÓK.

Árjegyzék ingyen.



1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél.

másu hidraulikus kettős kosaru sajtók, nagyüzemű préseléshez.

**Sajtóink főelőnye:** A must sehol nem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

## Szőlőzúzók és bogyózók.

Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek

**SZILÁGYI ÉS DISKANT**  
gépgyára miskolcson. 4518

1906 Nagyvárad: I. díj. Diszoklevél.

## Nincs többé lábizzadás

ha **Az Erényi-féle „FENYŐ-CRÉME“-et** használja, mely a legtekélyesebb háziszert, mely a

láb, kéz, hónalj stb. izzadásoknál

gyors és biztos hatása. **Az Erényi-féle „FENYŐ CRÉME“** használatban kellemes, nem piszkít és nem ragad és a biztos hatáson kívül még az a nagy előnye van, hogy a cipő, illetve harisnya lehúzásánál nem bűzös hanem kellemes fenyőillatot áraszt. **Az Erényi-féle „FENYŐ CRÉME“-től** a testbőr finom és üde lesz, miről már az első próbánál meggyőződést szerezhet. **Az Erényi-féle „FENYŐ-CRÉME“** beszerzése olcsóságánál és tartós kiadóságánál fogva a legszegényebb embernek sem kerül nagy áldozatba, mert egy doboz, mely egész nyáron elegendő **csak 1 koronába kerül.**

Kapható mindenütt és a készítőnél:

4073

**ERÉNYI TIVADAR,**

ARAD, Aulich Lajos-utca 20.

Ügynökök és viszontelárúsítók kerestetnek.

1850-ben általam alapított és jelenleg is saját vezetésem alatt fennálló

## zongorarakartáramban

Arad, Deák Ferenc-utca 28. (saját ház) alatt készletben vannak elsőrendű gyárosoktól legújabb modell szerint készült angol és bécsi mechanikával, dupla vaslemezzel ellátott, 3 pedálos új és használt

## zongorák,

platinok és harmoniumok, mahagoni, fekete és matt kiállításban és pedig: Bösendorfer, Ehrbar, Stingl, Koch és Korselt, Thék, Lauberger és Gloss Petrol, Huatay, Neuburger, Hoffmann—Czerny, Pattart, Lerner, Richter, Frödl, Cramer—Mayer, Ast, Beregszászi, Stelzhammer.

**Zongora havi bérlet 10 koronától felfelé.** Zongorahangolások szakképzott segédem Ehrbar Henrik ur által eszközöltetnek. Hangolási díj belvárosban 2 korona, külvárosban 3 korona, vidékre meg egyezés szerint. Zongorahangolást, javítást, szíves megrendelésüket kérem címre küldeni. 415

## Krispin József

zongorakereskedő

Arad, Deák Ferenc-u. 28. sz. a.

## Barthl János

épület- és műlakatos  
Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sarrácsokat, takaréktűzhelyeket, mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos áron. — Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való flu tanulóni felvételtik. —

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

3811

**Barthl János.**

## Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

**lignum sanctum-tekegolyók és bábuk**

legjutányosabb árakban kaphatók:

**Zimmermann Ignác**

norinbergi, diszmű és játékaru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.



Ha rovatban minden sor egy-  
esetben behatárolásuk ára 4 fillér,  
vastagabb betűkkel 3 fill.

# APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-21 h.  
Kiadóhivatali telefon: 351. sz.  
Szerkesztőség: 357. sz.

Árverések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útvályaon küldendők — a nyilvános a möveg elő — svagy levélbéllyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kövendő.  
A hirdetésnek (a jelleg leveleket kivéve) felvételéhez azonnal a kiadóhivatal, és esetben, választóhelyig meg kell adni. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kárirányban előhúzóval jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali nyitvatartás díjmentesen megbeszélendő. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.

## LEVELEZÉS.

**„Havasi gyopár“**  
Édes kis apuskám, fájdalommal gondolok szenvedéseidre, légy erős és kitartó, Viszontlátásig ezerszer csókol anyuskád. 5618

**„Barnalány.“**  
Kedves sorait vettem. Sajnos — nincs időm levelezni. Kérek komoly választ, nem-e találkozhatnánk valamelyik parkban? „Szőke fiu“.

**Gummi cikkek**  
„Gyümölcs minőségben Vojtek és Welsánál. I-5251

## ELLÁTÁS.

**Iskolás fiukat**  
teljes ellátásra elvállal és gondoz az egész iskolai év alatt özv. Peczelman Kálmáné, Magyar-utca 20. sz. alatt. 5462

**Felvételnek**  
iskolási fiuk teljes ellátásra jutányos árak mellett. Bővebbet özv. Csománny Józsefné Boros Benitér 3. sz. 5465

**Az iskola idényre**  
2—3 intelligens iskolás gyermeket teljes ellátásra elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban 4985

**Isr. urí család**  
1—2 fiut, teljes ellátásra elfogad. Instruktor a háznál. Cim: Schlinger Vilmos, Weitzer J. utca 14.

**Jó családból való**  
iskolás gyermekeket a közeli tanávról teljes ellátás és családi felügyelet mellett, esetleg zongorahasználattal és oktatással elvállalok. Horovitz Samuné, Eötvös-utca 17. 5061

**Polgári iskolás**  
két leánykát vagy fiut ellátásra vállalom havi 100 koronáért. Palencsár Andrásné, művezető özvegye, Brád (Hunyadmegye.) 5508

**Teljes ellátásra**  
elfogad urí család két fiut vagy leányt, ahol zongora oktatásban is részesülnek. Cim a kiadóban. 5577

**Keresztény családnál**  
két iskolás fiu teljes ellátásra felvétetik. Csernovits Péter-utca 16. szám. 5588

## KIADÓ LAKÁS.

**Egy szép két szobás**  
utcai lakás, november 1-ére és egy üzlethelyiség, október 1-re kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-utca 27. az üzletben. 5518

**Egy csinosan butorozott**  
udvari szoba, szeptember 1-re 24 kor. kiadó. Csiky Gergely-utca 9. sz. 5608

**Uj kert lakás,**  
2 szobás, Flórián-utca 6. sz. Féregmentes butorral bíró gyermektelen családnak olcsón kiadó. 5619

**Két garcon lakás:**  
1. Két szoba és előszobából álló utcai garcon lakás a Deák Ferenc-utca 5 sz., I. emelet. 2. Egy szoba, előszoba és fürdőszobából álló garcon lakás a Deák Ferenc-utca 4. szám, I. em. Mind a kettő irodának, vagy rendelőnek is alkalmas, kiadó. Bővebbet a ház mesternél. 5626

**Különbejáratu**  
kényelmesen butorozott szép, tágas, világos, tiszta szoba, azonnal kiadó. Battyhány-utca 9. ajtó 9. 5644

**Nagy Sándor-u. 7. sz.**  
uj háznál 2 és 3 szobás modern lakás, gáz, villany és vízvezeték berendezés, november 1-re kiadók. 5627

**Csinosan butorozott**  
különbejáratu szoba azonnal kiadó Árpád-tér 3., ajtó baloldalt. 5680

**Egy két szobás**  
utcai lakás és egy gabona padlás azonnalra is kiadó. Tökölly Imre-utca 4. szám. 5621

**Gyermektelen**  
hivatalnok családnál, egy különbejáratu csinos szoba havi 20 koronáért, kiszolgálással, azonnalra is kiadó. Aulich Lajos-utca 7/e. alatt.

**Egy modern 5 szobás**  
magánház, közel a Szabadságtérhez, kiadó. Bővebb értesítést Abbázia kávéházban. 5198

**2 szobás utcai lakás**  
kiadó Aranykéz-utca 20. szám.

**4 szobás lakás**  
kiadó november 1-ére Thökölly-tér 4. szám. 5539

**Kiadó lakás**  
Weitzer János-utca, főpostával szemben, 5 szobás és Batthyányi-utca 23. számú háznál 4 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel, november 1-től. 5558

**Két egymásba nyíló**  
butorozott szoba azonnal kiadó Ovár-utca 5. 5595

**Kiadó**  
novemberre, Lipót-utca 4/c. sz. alatt, egy most épült modern magánház, évi 1000 koronáért, mely áll: 3 nagy szoba, fűthető zárt folyosó, fürdőszoba, konyha, kamara, külön mosókonyha és 2 nagy pince; villanyvilágítás és vízvezetékekkel. Értekezhetni: özv. Blázovicsné, Aranykéz-utca 12. szám. 5582

**Kopott parket**  
tűkörülyes lesz, ha azt Vojtek és Welsz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-5251

## ALKALMAZÁST NYER.

**Lapáihordópar**  
felvétetik az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

**Keresek**  
október 1-re a rőtös és divat szakmában teljesen jártas, ügyes segédet, ki a magyar, román és esetleg a német nyelvet bírja. Kik Aradmegyében már voltak, előnyben részesülnek. Drucker Simon Honczó. 5616

**Előrendő**  
női divat kereskedősegéd felvétetik Lengyel testvéreknél. 5637

**Ügyes bejárónő,**  
esetleg ügyes mindenféle leány jó fizetéssel felvétetik. Dr. Somló, Salac-utca 7. 5636

**Mellékfoglalkozást**  
nyerhet, óvadékképes egyén, tűzifa elárulításnál. Cukor László Boros Beni-tér. 5639

**Keresünk**  
azonnali belépésre a magyar és német nyelvben gyakorolt gépirónt. Ajánlatok Világítási vállalat Benoid-rendszerre, Arad. Postafiók. 5516

**Asztalos tanulók**  
fizetéssel felvétetik Péter-utca 6. sz. 5487

**Jó erkölcsű fiuk**  
fizetés mellett felvétetnek Csillag Géza épület és műlakatosnál, Szt-Pál utca 1. 5536

**Segéd kerestetik**  
helybelli fűszerkereskedésbe. Ajánlatok „Szorgalmas“ jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5542

**Ügyes fiatal segéd**  
azonnali alkalmazást nyer helybelli elsőrendű női divatru területen. Cim a kiadóhivatalban. 5578

**Két ügyes fiatal segéd**  
felvétetik Hegedüs Gyula cégnél. 5574

## ALKALMAZÁST KERES.

**Intelligens**  
urileány elárulító, vagy pénztárosnőnek ajánlkozik szerény feltételek mellett. Cim a gyorsfutár irodában megtudható. 6660

**Pénztárkezelő**  
gyakorolt, ajánlkozik azonnalra. Cim Pap Sándornénál Nagyváradit, ut 10. szám. 5625

**Ügyes varrónő**  
házakhoz ajánlkozik napi 1:60 fillérért. Cim a kiadóba. 5633

**Az Aradi Kereskedők Köre**  
**Helyeszközlő Oszfályának**  
**HETI KIMUTATÁSA**  
Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár, igazgató.  
Szabó Lipót, rovatvezető.  
Hivatalos helyiség: Tabajdy Károly-u. 1 sz. s. ját ház.  
Telefon 868. sz.  
Hivatalos órák: délelőtt 9—13 óráig.

**Keresünk:**  
ARADRA:  
Fűszer-nagykereskedés részére több segédet.  
VIDÉKRE:  
Nagyobb vállalat részére irodistát.  
4 fűszer, rőtös és rövid,  
2 vas és fűszer,  
3 rőtös és divat,  
2 fűszer és rövid és  
2 vegyes kereskedősegédet,  
több tanácsot teljes ellátás mellett.  
**Ajánlunk:**  
Több irodistanót.  
3 fűszer és rövid,  
1 vas és fűszer,  
2 rőtös és divat és  
2 vegyes kereskedősegédet.  
Az elhelyezés teljesen díjmentes. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk. 301

# Gyermek patent harisnya

legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett

## Bársony Andornál Arad, Szabadság-tér 17.

2601

Ezen rovatban minden más egy-  
jegyű betűkértékek ára 4 fillér,  
vastagabb betűkértékek 8 fillér.

# APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 10h-ut 22.  
Kiadóhivatali telefon: 184. sz.  
Szerkesztőség: 227. sz.

Apró hirdetések betűkértéke a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők. — a másolmány a szöveg előír — avagy levélből, egynél. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor kétféle.  
Levélből megrendelésnél. (A jelölt leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, és eesth en. választályog csatlakozó. Az apróhirdetések díja a sorok száma szerint mértékű. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkértékek 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkértékek kívánt száma a köziratban stáhuzással jelölendő. Az apró hirdetések előír. Hirdetéseket a kiadóhivatalra díjtalanul megemerkessék. **HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRAM VÉGETTEK PÉL.**

## VÉTEL ÉS ELADÁS.

### Féltárban

Antiquar, de teljesen tiszta leg-  
újabb kiadású tankönyvek nálam  
már kaphatók, esetleg előjegyez-  
hetők. Krausz Paulin, színházépü-  
let, telefon 511. 4541

### Ujonnán készült

nagy hordók tölgy- és cserfából,  
jó minőségben, 350, 800 literesek,  
7, 8 száz hektósak, a legjutányo-  
sabb árak mellett kaphatók Vigh  
Lajos kádármesternél, opálos. 5388

### Tankönyvek,

a tantestületek által előírt író- és  
rajzszerkek legelőnyösebben szerez-  
hetők be „Minerva” könyvkereske-  
desben Arad, Dobó-utca 1. (a  
Ferenc-téri polgári fiúiskola mel-  
lett.) 5311

### Használt

kirakati üvegtáblák, ajtók, redő-  
nyök, stb. eladók. Bővebbet Gutt-  
mann Samunál, Forrai-utca. 5402

### Pálmák,

citrom és caméliasfákat, aloékat és  
többféle üvegházi növényeket 2-3  
m. magasságban olcsón elad. Bu-  
rián Károly Alcsil. 5608

### Szűlők figyelmébe

ajánljuk a saját műhelyben, legjobb  
minőségű bőrből készült férfi,  
női és gyermekcipőket, melyek jutá-  
nyos árért kaphatók az Aradi Ci-  
pészek Termelő szövetkezeténél  
Szabadság tér 14. szám. 6591

### Gyönyörű

csurgatott méz kapható különként  
1.80 fillérért. Arad, Ferenc-tér 4.  
szám alatt. 5643

### Nappal elegáns hotel

éjjel kényelmes ágy, a szab. Szop-  
per-zsölyve kapható, már 105 ko-  
ronától kezdve, továbbá divánok,  
ottománok I. és III. részű matra-  
cok, összecusukható vaságysak, gyer-  
mek-ágyak, levarott szalmazsákok  
legelőcsőbb bevásárlási forrása  
Reiner J. Gyula kárpitos és diszi-  
tőnél. Lázár Vilmos-utca 1-2. sz.  
4336

### Iskolakönyvek,

papír és írószerek legelőnyöseb-  
ben szerezhetők be Pichler Sándor  
könyv- és papirkereskedésében  
Arad, Szabadság-tér 1. sz. 5311

### Eladó

40 hl. fehér ó-bor, ugyanott egy  
nagy vadászterület kiadó Bőveb-  
bet ifj. Done Péter Uj-Pálos. 5587

### Zöld ünnepi

imakönyvek, valamint az összes  
szertartási cikkek Pichler Sándor  
könyv- és papirkereskedésében kap-  
hatók. Szabadság-tér 1. Telefon 308.  
5311

### Glafoy Centemar

a legideálisabb éjjeli mécs, füst és  
szagtalan, egyben melegen tart-  
ható a gyermek részére a tej vagy  
tea. Kapható Aradon, Éles Armin,  
Fejér Gyula, Török Andor és Társa,  
Róna Jenő, Hoffmann Ottó, Dürr  
Gusztáv cégeknél. Battonya: Gel-  
ler Samu, Pécska: Lusztig Ernő 5014

### Benzin Jecomobil

12 HP. teljesen jó karban, jótál-  
lás mellett jutányos árban és ked-  
vező feltételek mellett, azonnal  
eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt  
Vostinar Istvánné cég Világos. 4351

### Vanília

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen  
pótol egy rud legfinomabb vani-  
liát, alkalmazása azonban sokkal  
egyszerűbb és sokkal kiadóbb.  
Sütő-por Baking Powder, finom  
tészták készítéséhez. Németország-  
ban, Angliában és Franciaország-  
ban nem élesztőt, hanem Baking  
Powdert használnak. Egy zacskó  
ára 10 fillér. Földes Kelemen  
gyógyszertára Arad. 1224

## ÜZLETEK.

### Belthelyiség

állványokkal bérbe adandó Nagy-  
lakon, kiváló helyen, három tem-  
plom között, árnyal vagy anélkül  
is. Bővebbet: Serbán Mihály Arad,  
Szent László-utca 8. sz. 5519

### Főnlakon

(ujaradi járás) jó forgalmu kocsmá,  
szatócs üzlettel eladó. Bővebbet a  
kiadóban. 5472

### Azonnal eladó

Bettelheim K. utóda első aradi  
fehérnemű tisztító intézet. Cim a  
kiadóhivatalban. 5553

### Egy jóforgalmu

szatócs-üzlet azonnal eladó. Cim a  
kiadóban. 5586

### Urbán Iván-utca 41. sz.

jóforgalmu fűszer-üzlet korcsmá-  
val együtt kiadó 5560

### Dohány-tözsdé

papirkereskedéssel eladó. Hunyadi-  
utca 1. szám. 5822

### Egy jóforgalmu

cipészüzlet más vállalat miatt azon-  
nal eladó. Cim a kiadóba. 5607

## OKTATÁS.

### Deutsch und französische

Schüler werden der Stundenein-  
teilung wegen böflich ersucht,  
ihre Adresse ehestens Deák Fe-  
renc utca 39 bei Kuhl Mihály abzu-  
geben. 5525

### Gyorsírást

tanítok harminc leckeóra alatt  
biztos eredménnyel. Cim a kiadó  
hivatalban. 6589

### A Ziffer 8-főle

írógép vállalattal kapcsolatban f.  
évi szeptember hó elején kezdődő  
könyvelési-, levelezési-, gyors- és  
gépírási tanfolyamok részére a be-  
íratások f. hó 1-5 ig délelőtt  
10-12-ig, délután 4-7-ig (vasár-  
napon csak délelőtt) eszközöltet-  
nek, József főherceg-ut 7. I. em.  
Nappali és esti tanfolyamok. 5207

### Szép fogakat

szépséget kell. Legajánlatosabb Vojtek  
és Weisz Dentoilin fegerémje. I-5251

## INGATLAN.

### Eladó.

Aradon a legforgalmasabb helyen  
egy sarok ház, üzlet és korcsmá-  
val, mely évi 4000 koronát jöve-  
delmez, kedvező feltételek mellett  
azonnal eladó. Cim a kiadóhiva-  
talba. 5419

### Vágóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó  
karban lévő szőlő eladó, amely  
esetleg alkalmas lakóház telkekre  
is, ugyszintén eladó a Választó-  
utca 88. sz. alatti földszintes és a  
Kossuth-utca 40. szám alatti eme-  
letes ház. 3999

### Eladó ház

közel a vasúthoz, 5 lakás alatta,  
végig pince bornak, raktárnak vagy  
műhelynek alkalmas olcsón eladó.  
Bővebbet Dohány-utca 5/a. 5475

### Eladó ház

660 □ 81 szőlős kerttel. Esetleg  
a fele is eladó. Mihály-utca 9.  
szám. 5515

### 2 kat. hold

szőlő, kolnával és pince felszere-  
léssel azonnal eladó. Értekezhetni  
lehet. Gombos Mózesnél, Gyerek.  
Fő-ut 74. 5126

### Magánház,

modern 6 szobás, a belváros köz-  
pontján eladó. Cim a kiadóban. 5682

### Magán szarokház

haláleset miatt eladó. Közép-utca  
15. szám. 5579

### Ház,

üzlettel, korlátlan italmérséssel és  
trafikkkal, eladó. Ott telkek □  
ölenként 5 korona. Mikes Kelemen-  
utca 40. 5559

### Szőlőmoly

(Heurwurm) ellen legbiztosabban  
mentheti szőlőtermését 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub>%-os  
„Tabicotin Emulsió Vojtek” por-  
mezezése által Vojtek és Weisz. I-5251

## KÜLÖNFÉLE.

### Szép, tágas, portálos

üzlethelyiség és egy 3 szobás, elő-  
szoba, fürdőszobás uri lakás no-  
vember hó 1 ére kiadó. Bővebbet  
Deák Ferenc-utca 39. 5571

### Legkellemezőbb

és legpompásabb zamatu üdítő  
italt készítjük a Földes gyógyszer-  
tár által hozott Citronellel. Nékül-  
özhetetlen hűtő, üdítő, szomjusá-  
got csillapító szer, küldőösen  
ajánlható ott, hol jó ivó víz ren-  
delkezésre nem áll. A legrosszabb  
ivó vizet is sterilizálja. Egy adag  
6 fillér. 1224

### Fényképezési gépek

és felszerelések, bármilyen gyárt-  
mány, javítását és átalakítását  
szakszerűen, legjutányosabb árban,  
felelősséggel elvállalunk Ascher Fe-  
renc és Társa műszerészeti üzlet  
Arad, Deák Ferenc-u. 30. 4121

## Kiadó.

Raktárnak, vagy műhelynek alkal-  
mas pincehelyiség. Rákoczy-utca.  
25. szám alatt. 5641

### Egyedül álló asszony

kerestetik, a ki öreg asz-  
szonyt ápolna és ellátásban része-  
sitené Arad-hegyaljai borpincészet,  
Munkácsy Mihály-utca 3. 5628

### Üvegezést

és képkeretezési munkák Acker-  
mann Lipótnál olcsón vállaltat-  
nak, Boros Beni-tér 29. 5297

### Virágok és rózsák

élősdieit és bolhái-ellen használjon  
2<sup>o</sup>/<sub>o</sub>-os „Tabicotin Emulsió Vojtek.”  
Siker biztosítva. Vojtek és Weisz,  
Arad. I-5251

### Évtizedek óta

fennálló kovács-műhely azonnal ki-  
adó. Ugyanott téglá is eladó. Dros-  
nyák Gyula Borona-u. 46. 5242

### Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán.  
(Polgári iskolával szemben) épület-  
és díszmű bádigos munkákat leg-  
jutányosabban készít ugy helyben,  
mint vidéken. 3951

### Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és élősdieit  
ellen legbiztosabb a 2<sup>o</sup>/<sub>o</sub>-os „Tab-  
cotin Emulsió Vojtek.” Vojtek  
Weisz Arad. I-5251

### Fűtési ideny közeledtével

a Herkules fűrészes vállalat irodája,  
Kossuth-utca, 9. sz. ajánl a nagy-  
közönségnek I. rendű aprított tü-  
zifát 100 kilónként 2 kor. 70 fill-  
lérért hazaszállítva, ugyszintén  
egész, esetleg fél waggon rakomány  
cser-, bük- és gyertyánfát karte-  
len kivüli legelőcsőbb árban befu-  
varozva fűrészelve és hasítva. Mo-  
toros fűrészgépeink is házhoz ren-  
delhetők. Felvilágosítást készséggel  
nyújtunk telefonon is. 658. sz. 5451

### Taxameteres

# Bér-autok

Telefonszám  
**816**

2881  
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.  
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

## Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek  
Farkas Streicher J. cégnél  
Arad, Tököly-tar 1. sz.

### Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

### Kárpáti-főle

# epehajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-  
máki gyanortisztító házisszer.  
Ise édes, hatása gyors és biztos.  
1 üveg utasítással 40 fillér.  
12 üveg franco K 480. Kapható  
kizárólag a készítőnél

## KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 475  
ARAD, BOROS BENI-TÉR.

<p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>□</p> <p>üzlete most az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában van.</p>	<p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>□</p> <p>üzlete most a Kossuth-szobor mellett van.</p>	<p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>□</p> <p>üzlete most a Városházának átellenében van.</p>	<p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>□</p> <p>üzlete most az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak palotájával szemben van.</p>	<p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>□</p> <p>üzlete most a Victoria takarékpénztár közelében van.</p>
<p>Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában van most</p> <p>□</p> <p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>üzlete.</p>	<p>A Kossuth-szobor mellett van most</p> <p>□</p> <p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>üzlete.</p>	<p>A Városházának átellenében van most</p> <p>□</p> <p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>üzlete.</p>	<p>Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak palotájával szemben van most</p> <p>□</p> <p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>üzlete.</p>	<p>A Victoria takarékpénztár közelében van most</p> <p>□</p> <p><b>Maresch Gyula</b></p> <p>üzlete.</p>

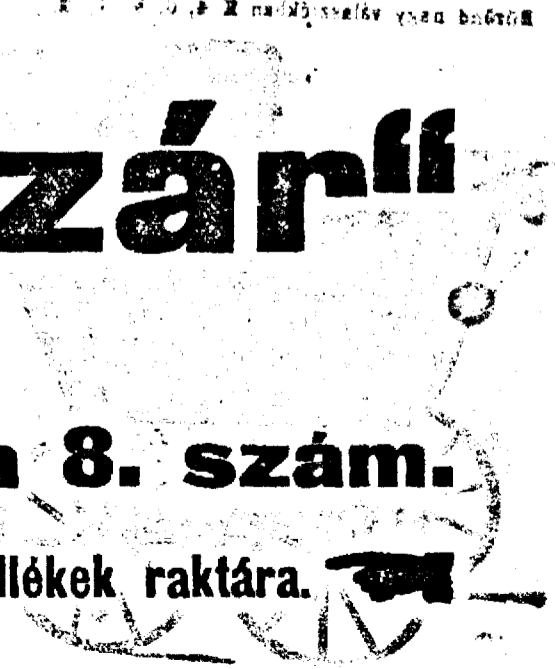
# Női kalap ujdonságainak

árusítását meglepő olcsó, szigoruan szabott árak mellett megkezdette a

## „Kalap Bazár”

ARAD, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Női kalap készítéséhez szükséges összes kellékek raktára.



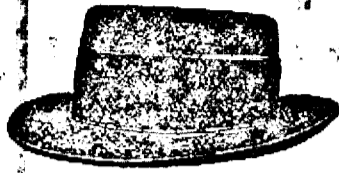


# FISCHER SIMON nagy áruházának Arad, Szabadság-tér 12. alatt

## olcsó árjegyzékének egy része:



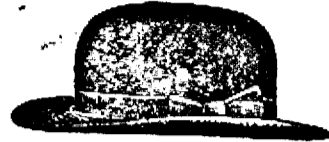
Divatos gyermek s férfi sapka K 1.-, 1.50, 1.90



Divatos férfi és gyermekkalap K 2.-, 3.-, 3.50, 4.-



Elegáns női kalap, legújabb divat finom minőségű K 4, 5, 6.



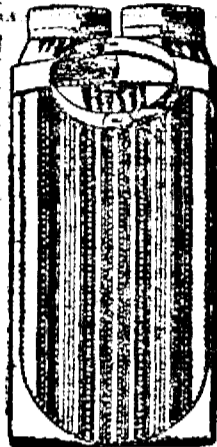
Legújabb finom keménykalap K 4, 5, 6.



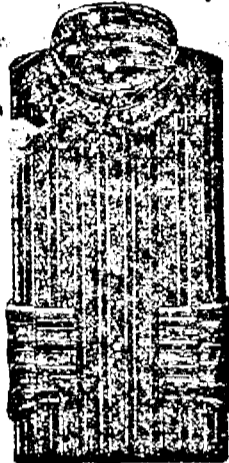
Angol divatsapka, legfinomabb K 2, 3, 3.50



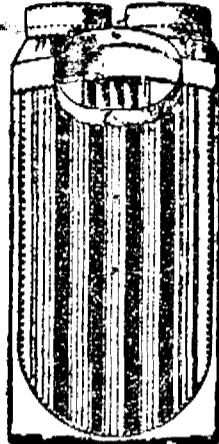
Kétsz. turistakabát K 2, 2.50, 3.



Fehér damasztíng K 2, fehér egyszínű K 3, 3.50.



Nyári fehér ing K 2.90. Egyszínű szel K 3, 3.50.



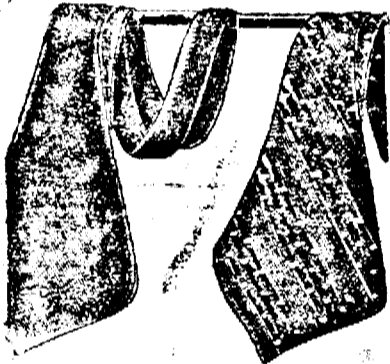
Színes creton ing K 2.50, 3. Finom divat ing K 3.50, 3.90.



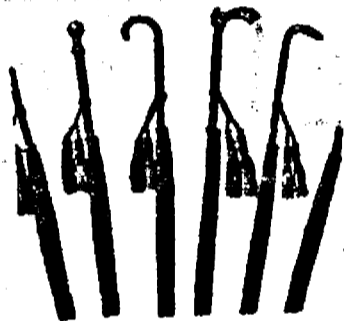
Elegáns nyári ingek selyemből. Finom minőségű K 3.50, 4, 4.50.



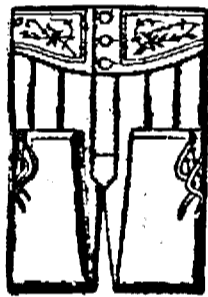
Fehér és színes gyermek ingek és gallér nélküli K 1, 1.50, 2.



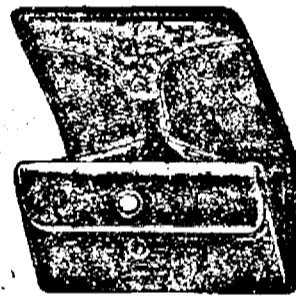
Legfinomabb selyem nyakkendők minden formában és színben 50 fill.-től 1 K-ig.



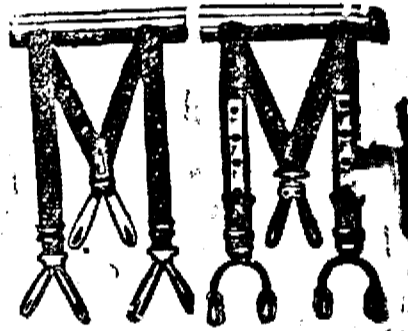
Férfi és női strappa ernyő K 2.50, Finom selyem ernyő K 3.90.



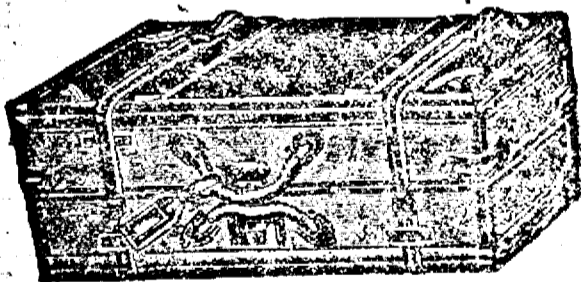
Finom alsónadrág K 1.50, 2, 2.50



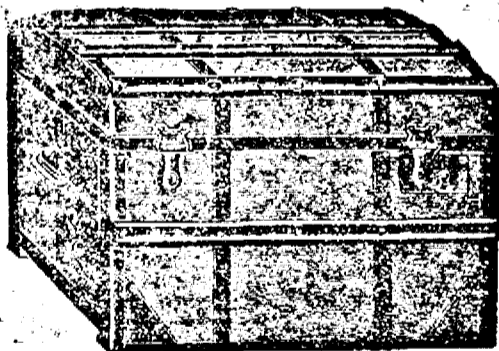
Valódi bőr táskák K 1, 1.50, 2.



Finom nadrágtartó K 1, 1.50, 2. Gyermek nadrágtartó 50 fill., K 1.



Bőrű nagy választékban K 4, 6, 8, 10, 12.



Erős lakkozott fakoffer, jó kivitel K 8, 10, 12, 14.



Legfinomabb barna tehénbőr táskák K 15-20. Fekete rendes bőr kóstáska K 6, 8, 10.

### Gyermekkosci gyári raktár!

Óriási választékban! Paratlan olcsó árak!



Gyermek kosci erős kivitelben, gyári raktár 10 kerentől 20 kerentéig.



Finom kivitelű gyermekkosci fakerekekkel 22 kerentől 30 kerentéig. Biciklikerekekkel 30 kerentől 45 kerentéig.



Egész finom, elegáns átalakítható kosci, szelőkkel, 20-40 K-ig. Legfinomabb lakkozott 50-100 K-ig.